

4η Διεθνής | Μπρετόν και Τρότσκι | Βραζιλία | Βενεζουέλα | Νικαράγουα
| Κίτρινα Γιλέκα | Ακροδεξιά | Πατριαρχία | ΑΝΤΑΡΣΥΑ

№ 2 | ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2019 | ISSN 3057-5591

1. Διανύουμε μια φάση αντιδραστικών πολιτικών εξελίξεων σε παγκόσμια κλίμακα. Η άνοδος της ραϊκίστικης και άκρας δεξιάς, μετά την εκλογή Τραμπ, είναι στην ημερήσια διάταξη. Η επικράτηση στη Βραζιλία του Μπολσονάρο, νοσταλγού της δικτατορίας, είναι ένα σημείο καμπής στην παγκόσμια συγκυρία και σταθμός στη γενικότερη δεξιόστροφη τάση αλληπαγής των πολιτικών συσχετισμών στη Λατινική Αμερική. Το κυοφορούμενο πραξικόπημα στη Βενεζουέλα είναι ενδεικτικό με την απομόνωση της κυβέρνησης Μαδούρο όχι μόνο από ΗΠΑ και ΕΕ αλλά και τις περισσότερες λατινοαμερικάνικες κυβερνήσεις. Μια αντιδραστική δεξιά που θέλει να παραδώσει ενέργεια και φυσικούς πόρους, ιθαγενικά δικαιώματα, δημόσια αγαθά στις πολυεθνικές της βόρειας Αμερικής και στις τοπικές ελίτ εμφανίζεται ως δύναμη κάθαρσης και διασφάλισης της τάξης απέναντι στη διαφθορά και την καταστροφική οικονομική αποτυχία μερικών εκ των “αριστερών πειραμάτων” της προηγούμενης εικοσαετίας στην ήπειρο. Ο Μπολσονάρο θέτει σαν στόχο να ξεριζώσει την “μαρξιστική κουλτούρα” από τη βραζιλιάνικη κοινωνία και ο Τραμπ στον ετήσιο επίσημο προεδρικό λόγο του κηρύσσει πόλεμο στο “σοσιαλισμό”. Ιδεολογικά ακονισμένα, η αντίδραση επιδιώκει ό,τι είναι δυνατό να επιτύχει και για όσο χρόνο έχει τη δύναμη να το κάνει. Η κυβερνητική αριστερά που διαχειρίστηκε την κρίση του καπιταλισμού τους άνοιξε το δρόμο, η γενικευμένη ανασφάλεια από τη διαρκή επίθεση στο βιοτικό τους επίπεδο προκαλεί διαιρέσεις μέσα στην καταπιεζόμενη κοινωνική πλειοψηφία. Τυχοδιωκτικές μερίδες της αστικής τάξης αλληλίζουν τους κανόνες του πολιτικού παιχνιδιού αναβαπτίζοντας ακόμα και “πληβειακές μάζες” που τόσο απεχθάνονταν όσο τα παραδοσιακά τους οχήματα αστικής πολιτικής λειτούργουσαν. Απέναντι σ’ αυτές τις εξελίξεις στέκεται το καινοφανές αντιφατικό κίνημα των κίτρινων γιλέκων που συγκλόνισε τη Γαλλία και ο απόηχός του έγινε αισθητός σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης και πιο πέρα. Είναι εικόνα του μέλλοντος από το επαναστατικό εργαστήριο της Γαλλίας;

2. Η ελληνική πολιτική κατάσταση δεν είναι απόλυτα συντονισμένη με τη διεθνή αλλά ο αέρας της δεξιόστροφης μετατόπισης έχει σηκωθεί και στα μέρη μας. Ναι, η ελληνική κοινωνία υπήρξε “πρωτοποριακό” πεδίο δοκιμών. Οι εργαζόμενοι και οι εργαζόμενες έχουν πίσω τους την ξεχωριστή εμπειρία των αγώνων του 2009-2013. Ωστόσο η περίοδος που άνοιξε με την αναίμακτη ανατροπή του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος το καλοκαίρι του ‘15 θα κλείσει με το κατά πάσα πιθανότητα τέλος της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ και την επιφανειακή επιστροφή σε μια διπολική “κανονικότητα” κεντροαριστεράς / κεντροδεξιάς, όπου τα μεταηλλαγμένα εργατικά κόμματα διεκδικούν το “ακραίο κέντρο” από μια υποτιθέμενα “μετριοπαθή” και όλο και πιο δεξιόστροφη δεξιά. Η ρευστοποίηση των ετερογενών κομμάτων διαμαρτυρίας που προέκυψαν από την κρίση του πολιτικού συστήματος το πρώτο μισό της δεκαετίας και η εν μέρει αναρρόφησή τους από τους δύο μεγάλους συνασπισμούς σηματοδοτεί το τέλος της μνημονιακής Ελλιάδας ως εξαίρεσης και την αρχή της μνημονιακής Ελλιάδας ως μόνιμης συνθήκης. Το διαζύγιο του ΣΥΡΙΖΑ με τον Καμμένο παρουσιάζεται σαν φυσική εξέλιξη και αποκατάσταση της κανονικής τάξης πραγμάτων με την ίδια ευκολία με την οποία οι ΑΝΕΛ είχαν θεωρηθεί φυσικός σύμμαχος της αριστεράς στην πάλη της κατά του μνημονίου. Η χειριστική ικανότητα του πολιτικού προσωπικού που σήμερα μας κυβερνά είναι αξιοθαύμαστη. Τώρα που θα εκδιωχθούν από την κυβέρνηση, βάλθηκαν να εφαρμόσουν το “πραγματικό” τους πρόγραμμα χωρίς ακροδεξιά “βαρίδια”, αν και με τη συνδρομή μισής ντουζίνας βουλευτών προερχόμενων από τους ΑΝΕΛ και την Παπακώστα της ΝΔ. Η παρατεταμένη προεκλογική περίοδος καθορίζεται από μια στημένη, αλλά ίσως και ανεξέλεγκτη, πόληωση την οποία έχει επιτυχημένα επεξεργαστεί -μέχρι τώρα τουλάχιστο- ο ΣΥΡΙΖΑ έστω κι αν δεν πρόκειται να εξασφαλίσει κάποια εκλογική νίκη.

3. Η επιστροφή στο παρελθόν όμως είναι ανέφικτη. Η κοινωνική κρίση δεν μπορεί να παραμείνει ανέκφραστη. Οι “αγανακτισμένοι” του χθες δεν έχουν εκτονώσει την οργή τους, την έχουν απωθήσει. Η ζωή δεν είναι καλή με κανέναν και καμιά. Στο πεδίο της

Συνέχεια στο οπισθόφυλλο ►

Περιοδικό “Τέσσερα” για τον επαναστατικό μαρξισμό και την 4η Διεθνή | Νο 2, Φλεβάρης 2019
Εκδίδεται από την Τεταρτοδιεθνιστική Προγραμματική Τάση της ΟΚΔΕ-Σπάρτακος
Υπεύθυνος έκδοσης: Γιάννης Φελέκης
Διαδικτυακές διευθύνσεις: | site: okde4.org | blog: okdetpt.wordpress.com
facebook: facebook.com/okdetpt | twitter: twitter.com/Okde4T | email: tpt@okde4.org
ISSN 3057-5591

του Michael Löwy

Για τα 80 χρόνια της 4ης Διεθνούς

Δημοσιεύουμε εδώ την ελληνική μετάφραση ενός κειμένου που βασίζεται στην εισήγηση που έκανε ο Μικαέλ Λεβύ¹, στα αγγλικά, στο Διεθνές Ινστιτούτο Μόρφωσης και Έρευνας (IIRE-IIRF-IIER), στο Άμστερνταμ, στις 26 Οκτωβρίου 2018. Η εισήγησή του αυτή έχει μεταφραστεί και στα γαλλικά (βλ. Inprecor 657)

1. Η γέννηση της διεθνούς αριστερής αντιπολίτευσης

Η αριστερή αντιπολίτευση στη Ρωσία είχε οπαδούς σε διάφορες χώρες, αλλά από το 1929 οργανώθηκε σε διεθνές δίκτυο, όταν ο Τρότσκι, που είχε απελαθεί στην Τουρκία, απεύθυνε ένα γράμμα στους αντιπολιτευόμενους. Μια πρώτη συνδιάσκεψη των μπολσεβίκων – λενινιστών (το όνομα που επιλέχθηκε για να χαρακτηρίσει το ρεύμα αυτό) θα γίνει στο Παρίσι τον Απρίλιο του 1930, με τη συγκρότηση μιας μικρής διεθνούς γραμματείας (Kurt Landau – που δολοφονήθηκε από τους σταλινικούς στην Ισπανία το 1937, Alfred Rosmer, Leon Sedov). Μια επόμενη συνδιάσκεψη έγινε στην Κοπεγχάγη το 1932, με τη συμμετοχή του Τρότσκι και άλλη μία το Φεβρουάριο του 1933, που ενέκρινε μια απόφαση 11 σημείων, που διεκδικεί την κληρονομιά των τσεσάρων πρώτων συνεδρίων της Κομμουνιστικής Διεθνούς (ΚΔ).

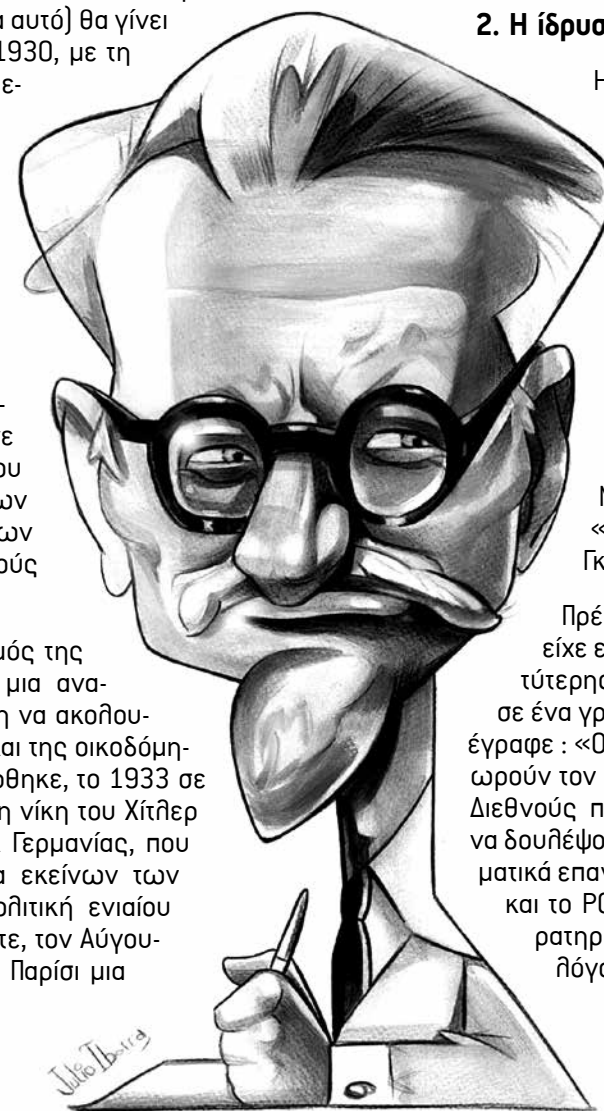
Μέχρι τότε ο προσανατολισμός της αντιπολίτευσης ήταν προς μια αναγέννηση της ΚΔ. Η απόφαση να ακολουθηθεί ο δρόμος της ρήξης και της οικοδόμησης μιας νέας Διεθνούς πάρθηκε, το 1933 σε μια διεθνή διάσκεψη, μετά τη νίκη του Χίτλερ χωρίς αντίσταση από το ΚΚ Γερμανίας, που απέρριψε, κατά τη διάρκεια εκείνων των κρίσιμων χρόνων, κάθε πολιτική ενιαίου αντιφασιστικού μετώπου. Τότε, τον Αύγουστο του 1933, συνήλθε στο Παρίσι μια

διεθνής συνδιάσκεψη των αντιπολιτευόμενων στο σταλινισμό, από όπου προέκυψε ένα ντοκουμέντο γνωστό σαν «Η Διακήρυξη των Τσεσάρων»: της Κομμουνιστικής Διεθνιστικής Ένωσης (οι οπαδοί του Τρότσκι), του SAP (Εργατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα Γερμανίας) και δύο ολλανδικών οργανώσεων που σύντομα ενοποιήθηκαν σαν RSAP (Εργατικό Επαναστατικό Σοσιαλιστικό Κόμμα) με ηγέτη τον Henk Sneevliet (που τουφεκίστηκε από τους ναζί κατά τον πόλεμο). Δυστυχώς, η πρωτοβουλία αυτή δεν είχε συνέχεια. Έτσι, όταν τον Ιούλιο του 1936 έγινε στη Γενεύη η πρώτη συνδιάσκεψη για την 4η Διεθνή, συμμετείχαν μόνο οι τροτσκιστές. Ωστόσο, η συνδιάσκεψη αυτή θεώρησε ότι δεν υπήρχαν ακόμη οι συνθήκες για την ανακήρυξη της νέας διεθνούς.

2. Η ίδρυση της 4ης Διεθνούς

Η ίδρυση της 4ης Διεθνούς έγινε το Σεπτέμβριο του 1938 στο σπίτι του Alfred Rosmer στο Perigny, προάστιο του Παρισιού. Οι συνθήκες ήταν τραγικές: οι Rudolf Klement και Leon Sedov, που είχαν αναλάβει την προετοιμασία του συνεδρίου, είχαν δολοφονηθεί από την Γκεπεού. Ανάμεσα σε εκείνους που συμμετείχαν στην μυστική συνάντηση ένας Ρώσος, ο Mark Zborowski γνωστός σαν «Etienne», ήταν πράκτορας της Γκεπεού.

Πρέπει να πούμε ότι ο Τρότσκι δεν είχε εγκαταλείψει την ιδέα μιας πλάτύτερης Διεθνούς. Την εποχή εκείνη, σε ένα γράμμα του στον Marceau Pivert, έγραφε: «Οι μπολσεβίκοι – λενινιστές θεωρούν τον εαυτό τους σαν ένα τμήμα της Διεθνούς που οικοδομείται. Είναι έτοιμοι να δουλέψουν χέρι με χέρι με άλλες πραγματικά επαναστατικές ομάδες»². Το PSOP και το POUM θέλησαν να στείλουν παρατηρητές, αλλά αυτό δεν έγινε για λόγους συνωμοτικότητας.

Στο Συνέδριο συμμετείχαν άτομα από 11 χώρες, αλλιά οι οργανώσεις που συνδέθηκαν βρίσκονταν σε 28 χώρες. Ανάμεσα σε εκείνους που συμμετείχαν στο Συνέδριο ήταν αρκετοί Γάλλοι (Pierre Naville, Yvan Crapeau), Βορειοαμερικανοί (Max Schachtmann, James P. Cannon), Βέλγοι (Leon Lesoil), Βραζιλιάνοι (Mario Pedrosa), Έλληνες (Μιχάλης Ράπτης, γνωστός και σαν «Πάμπλο»).

Το ιδρυτικό Συνέδριο υιοθέτησε ένα βασικό ντοκουμέντο, που μέχρι σήμερα παραμένει αναφορά για τους επαναστάτες μαρξιστές : το Μεταβατικό Πρόγραμμα.

3. Το Μεταβατικό Πρόγραμμα

Ενόψει του ιδρυτικού Συνεδρίου, ο Λέον Τρότσκι θα συντάξει ένα θεμελιώδες ντοκουμέντο: «Η θανάσιμη αγωνία του καπιταλισμού και τα καθήκοντα της 4ης Διεθνούς», γνωστό σαν «Το Μεταβατικό Πρόγραμμα». Όπως κάθε πολιτικό κείμενο, έχει τα όρια που αντιστοιχούν σε μια ιδιαίτερη ιστορική στιγμή. Το προφανέστερο είναι εκείνο που εμφανίζεται στον ίδιο τον τίτλο του ντοκουμέντου: η βεβαιότητα ότι ο καπιταλισμός βρίσκεται σε «θανάσιμη αγωνία», ότι οι παραγωγικές δυνάμεις έχουν σταματήσει να αναπτύσσονται, ότι η αστική τάξη έχει αποδιοργανωθεί και ότι η οικονομική κρίση δεν έχει διέξοδο. Ωστόσο, ο Τρότσκι δεν πέφτει στην παγίδα της «μοιρολατρικής αισιοδοξίας»: έχει πλήρη συνείδηση ότι ο καπιταλισμός ποτέ δεν πρόκειται να πεθάνει από φυσικό θάνατο. Το μέλλον δεν είναι προδιαγεγραμμένο, ούτε καθορισμένο από τις «αντικειμενικές συνθήκες»: εάν ο σοσιαλισμός δεν θριαμβεύσει, η ανθρωπότητα θα γνωρίσει έναν νέο τρομερό πόλεμο, μια καταστροφή που απειλεί τον ίδιο τον ανθρώπινο πολιτισμό – λόγια προφητικά. Ο μαρξισμός του Τρότσκι αποδίδει έναν αποφασιστικό ρόλο στον «υποκειμενικό παράγοντα», στην συνειδητοποίηση και τη δράση του ιστορικού υποκειμένου: «όλα εξαρτώνται από το προληταριάτο».

Το σημαντικό, το μεγάλοφύες, που εμπεριέχει αυτό το ντοκουμέντο είναι μια μέθοδος πολιτικής παρέμβασης, αυτό που μπορούμε να αποκαλούμε τη μέθοδο του μεταβατικού προγράμματος. Η μέθοδος αυτή, εμπνευσμένη από την εμπειρία της Οκτωβριανής Επανάστασης και των κοινωνικών αγώνων των δεκαετιών του 1920 και του 1930, έχει σαν σημείο εκκίνησης τη φιλοσοφία της πράξης του Μαρξ, δηλαδή την κατανόηση του ότι η κοινωνική συνείδηση των εκμεταλλευόμενων, ο αυτομετασχηματισμός τους, η ικανότητα τους να γίνουν το ιστορικό υποκείμενο, εναπόκειται πριν απ' όλα στην δική τους πρακτική, στη δική τους εμπειρία αγώνων και κοινωνικών συγκρούσεων.

Σε ρήξη με την παλιά σοσιαλδημοκρατική παράδοση του διαχωρισμού ανάμεσα σε ένα ρεφορμιστικό «μίνιμουμ πρόγραμμα» και ένα αόριστα σοσιαλιστικό «μάξιμουμ πρόγραμμα», ο Τρότσκι πρότεινε «μεταβατικές»

διεκδικήσεις που, ξεκινώντας από το πραγματικό επίπεδο συνείδησης, τις άμεσες και συγκεκριμένες απαιτήσεις των εργαζομένων, θα οδηγήσουν σε σύγκρουση με τη λογική του καπιταλισμού, σε μια σύρραξη με τα συμφέροντα της μεγαλοαστικής τάξης. Για παράδειγμα: η κατάργηση του «εμπορικού απορρήτου» - ή του «τραπεζικού απορρήτου» - και ο εργατικός έλεγχος στα εργοστάσια, ή ακόμη η κινητή κλίμακα μισθών και εκείνη των ωρών εργασίας, σαν απάντηση στην ανεργία, καθώς και η απαλλοτρίωση των μεγάλων τραπεζών και η εθνικοποίηση του πιστωτικού συστήματος. Για άλλη μια φορά, πέρα από τη μία ή την άλλη διεκδίκηση, το κρίσιμο στοιχείο στο ντοκουμέντο αυτό είναι η διαλεκτική διαδικασία, η «μετάβαση» από το άμεσο στην αμφισβήτηση του συστήματος.

“ Ο καπιταλισμός ποτέ δεν πρόκειται να πεθάνει από φυσικό θάνατο. Το μέλλον δεν είναι προδιαγεγραμμένο, ούτε καθορισμένο από τις «αντικειμενικές συνθήκες»: εάν ο σοσιαλισμός δεν θριαμβεύσει, η ανθρωπότητα θα γνωρίσει μια καταστροφή που απειλεί τον ίδιο τον ανθρώπινο πολιτισμό. ”

Εκείνο που εμπνέει το «Μεταβατικό Πρόγραμμα» του 1938 είναι, παρά τις τρομερές ήττες και κρίσεις του εργατικού κινήματος κατά τη δεκαετία του 1930, ένα ορθολογικό στοίχημα για τη δυνατότητα μιας επαναστατικής διεξόδου στα αδιέξοδα του καπιταλισμού, η ικανότητα των εργαζομένων να συνειδητοποιήσουν, μέσα από την πρακτική εμπειρία των αγώνων, τα θεμελιώδη συμφέροντα τους, με δυο λόγια ένα στοίχημα στη δυνατότητα των εκμεταλλευόμενων και καταπιεσμένων τάξεων να αναλάβουν να σώσουν την ανθρωπότητα από τη βαρβαρότητα και την καταστροφή. Το στοίχημα αυτό δεν έχει χάσει καθόλου την επικαιρότητά του στις αρχές του XXI αιώνα.

4. Μια πολιτική και ηθική αναγκαιότητα

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι, από πολλές πλευρές, αυτή η ιδρυτική πράξη του 1938 δεν ήταν λογική: ενώ η 3η Διεθνής ιδρύθηκε το 1919, μετά από μια νικηφόρα επανάσταση, σε πλήρη άνοδο του επαναστατικού κύματος στην Ευρώπη, με τη συμμετοχή οργανώσεων που συγκέντρωναν δεκάδες ή και εκατοντάδες χιλιάδες μέλη, η 4η ανακηρύχθηκε σε πλήρη υποχώρηση του εργατικού κινήματος, όταν η Ευρώπη ήταν κοντά στη στιγμή που ο Βικτόρ Σερζ χαρακτήρισε «μεσάνυχτα του αιώνα», με αντιπροσώπους που εκπροσωπού-

σαν πολύ μικρές οργανώσεις (εκτός από τις ΗΠΑ και ίσως την Ελλάδα), μια μικρή παράνομη μάζα, με απουσία του σημαντικότερου ηγέτη της, που ήταν εξόριστος στο Μεξικό, χωρίς την υποστήριξη των σημαντικότερων κομμάτων, όπως το POUM, το γαλλικό PSOP, το γερμανικό SAP ή το ολλανδικό RASP, που ήταν κοντά στην αριστερή αντιπολίτευση. Με δυο λόγια μια χούφτα απομονωμένων αμετανόητων, που ισχυρίζονται ότι οικοδομούν το «Παγκόσμιο κόμμα της σοσιαλιστικής επανάστασης». Ο Ντανιέλ Μπενσαϊντ υπενθυμίζει τα επιχειρήματα των Πολωνών αντιπροσώπων (Hersch Mendel και Stefan Lamed) στο ιδρυτικό Συνέδριο: ο Μαρξ, ο Ένγκελς και ο Λένιν απέφυγαν να ιδρύσουν την 1η, τη 2η ή την 3η Διεθνή σε περιόδους υποχώρησης³.

Και όμως, η ρήξη με τη σταλινοποιημένη Κομιντέρν ήταν μια αναγκαστική πολιτική και ηθική αναγκαιότητα. Διέσσωσε την κληρονομιά της ρώσικης επανάστασης και του κομμουνισμού από το σταλινισμό! Η ίδρυση της 4ης Διεθνούς επέτρεψε, χάρη σε ένα δραστήριο διεθνές δίκτυο, την ύπαρξη, για 80 χρόνια, μιας ανεξάρτητης επαναστατικής αριστεράς, ενώ οι μεγάλες μη σταλινικές οργανώσεις – το γερμανικό SAP, το ολλανδικό RASP, το ισπανικό POUM, το γαλλικό PSOP, το αγγλικό ILP κλπ –, που δεν θέλησαν να συνδεθούν με την νέα Διεθνή, έχουν εξαφανιστεί από καιρό. Επέτρεψε επίσης την ανανέωση της θεωρίας, της στρατηγικής και του προγράμματος του επαναστατικού μαρξισμού, χάρη στη συμβολή συντρόφων όπως ο Ερνέστ Μαντέλ και ο Ντανιέλ Μπενσαϊντ, αλλά και χάρη στα παγκόσμια συνέδρια, που εργάστηκαν πάνω στο φεμινισμό, την οικολογία, το ζήτημα των LGBT, για να αναθεωρήσουν τη θεωρία, τη στρατηγική και το πρόγραμμα του επαναστατικού μαρξισμού.

“ Η ίδρυση της 4ης Διεθνούς επέτρεψε, χάρη σε ένα δραστήριο διεθνές δίκτυο, την ύπαρξη, για 80 χρόνια, μιας ανεξάρτητης επαναστατικής αριστεράς, ενώ οι μεγάλες μη σταλινικές οργανώσεις έχουν εξαφανιστεί από καιρό. Επέτρεψε επίσης την ανανέωση της θεωρίας, της στρατηγικής και του προγράμματος του επαναστατικού μαρξισμού. ”

Ασφαλώς, παραμένουμε ένα πολύ μικρό ρεύμα, μακριά από τις φιλοδοξίες των ιδρυτών, αλλιά ένα ρεύμα που σήμερα – μόνο του ή σε ενόχλητα με άλλα αντικαπιταλιστικά ρεύματα, όπως στην Πορτογαλία ή στην Ισπανία – έχει μεγαλύτερη επιρροή από τους κληρονόμους της σταλινικής 3ης Διεθνούς.

Αν η Διεθνής μας παραμένει ζωντανή, αυτό το οφείλουμε όχι μόνο στους μεγάλους στοχαστές που εμπλούτισαν τη σκέψη μας και ενέπνευσαν την πρακτική μας, αλλά επίσης, και κυρίως, στους ανώνυμους αγωνιστές. Σε ένα συγκινητικό φόρο τιμής στον Roberto Mackenzie, ένα μαύρο αγωνιστή της οργάνωσής μας στην Κολομβία, που δολοφονήθηκε από τους παραστρατιωτικούς, ο Ντανιέλ Μπενσαϊντ επέμεινε σε αυτό το γεγονός: η επαναστατική ιστορία γράφεται από αυτούς τους ανώνυμους αγωνιστές, που αφιερώνουν τη ζωή τους στην υπόθεση της χειραφέτησης των καταπιεσμένων και των εκμεταλλευόμενων.

¹ Ο Michael Löwy, μέλος της 4ης Διεθνούς, είναι κοινωνιολόγος και οικονομολόγος φιλόσοφος. Γεννήθηκε το 1938 στο Σάο Πάολο, στη Βραζιλία, και ζει στο Παρίσι, Γαλλία, από το 1969. Ομότιμος διευθυντής ερευνών στο γαλλικό εθνικό κέντρο ερευνών (CNRS) και καθηγητής στην ανώτατη σχολή ερευνών στις κοινωνικές επιστήμες, έχει γράψει πάρα πολλά βιβλία, που έχουν εκδοθεί σε 29 γλώσσες, μεταξύ των οποίων: «Η θεωρία της επανάστασης στο νέο Μαρξ» (Paris 1970, Maspero), «Τονία αλήθειας – Εισαγωγή σε μια κριτική κοινωνιολογία της γνώσης» (Paris 1975, Anthropos), «Πατρίδες ή Πλανήτης; Εθνικισμοί και διεθνισμοί από τον Μαρξ ως τις μέρες μας» (Lausanne 1997, Éditions Page 2), «Μπένιαμιν -Προειδοποίηση πυρκαγιάς, Μια ανάγνωση των θέσεων "Για την έννοια της ιστορίας"» (Paris 2001, Presses universitaires de France), «Franz Kafka, ανυπότακτος ονειροπόλος» (Paris 2004, Stock), «Οικονομολογία» (Paris 2011, Mille et une nuits), «Το σιδερένιο κλουβί: Ο Max Weber και ο βεμπεριανός μαρξισμός» (Paris 2013, Stock, coll. « Un ordre d'idées »), «Επαναστατικές συγγένειες: Κόκκινα και μαύρα αστέρια» (σε συνεργασία με τον Ολιβιέ Μπεζανσέν -Paris 2014, Mille et une nuits), «Πλάσματικό ιερό: Κοινωνιολογία και θρησκεία -φιλοσοφικές προσεγγίσεις» (Paris 2017, Éditions de l'éclat -μαζί με τον Erwan Dianteill). [Σημειώσεις του Inprecor].

² Βλ. Daniel Bensaid, les Trotskysmes, PUF, collection « Que sais-je ? », Paris 2002, σελ. 34.

³ Το ίδιο, σελ.33.

Μανιφέστο για μια Ανεξάρτητη Επαναστατική Τέχνη: 80 χρόνια

Μπρετόν και Τρότσκι στους πρόποδες του ηφαιστείου Ποποκατέπετλ

Το 2018 γιορτάζουμε και μια άλλη 80ή επέτειο σε σχέση με τον Τρότσκι, την ίδρυση της FIARI, της Διεθνούς Ομοσπονδίας για μια Ανεξάρτητη Επαναστατική Τέχνη. Αυτό το γεγονός δείχνει τη σημασία που έδινε ο θεμελιωτής του Κόκκινου Στρατού στην τέχνη και τον πολιτισμό.

Στη διάρκεια του 1938 ο Αντρέ Μπρετόν και ο Λέον Τρότσκι συναντήθηκαν στο Μεξικό, στους πρόποδες των ηφαιστειών Ποποκατέπετλ και Ιστακσίουςατλ. Μια συναρπαστική συνάντηση, προσωπικοτήτων με αντίθετες φαινομενικά τοποθετήσεις. Ο ένας, επαναστατικός κληρονόμος του Διαφωτισμού, και ο άλλος, καθισμένος στην ουρά του ρομαντικού κομήτη, ο ένας θεμελίωσε τον Κόκκινο Στρατό και ο άλλος ξεκίνησε την σουρεαλιστική περιπέτεια. Η σχέση τους ήταν αρκετά άνιση: ο Μπρετόν έτρεφε τεράστιο θαυμασμό για τον επαναστάτη του Οκτώβρη, ενώ ο Τρότσκι, παρόλο που σεβόταν το θάρρος και την αυταπάνηση του ποιητή, είχε κάποιες δυσκολίες να κατανοήσει το σουρεαλισμό. Χωρίς να μιλήσουμε καν για τις λογοτεχνικές του προτιμήσεις, που ήταν μάλλον προς τους μεγάλους κλασσικούς ρεαλιστές του 20ου αιώνα. Και όμως το χάσμα ξεπεράστηκε, ο Ρώσος και ο Γάλλος βρήκαν μια κοινή γλώσσα: το διεθνισμό, την επανάσταση. Από αυτή τη συνάντηση, την τριβή αυτών των δύο ηφαιστειακών πετρώδων, ξεπετάχτηκε μια σπίθα που λάμπει ακόμη: το Μανιφέστο για μια Ανεξάρτητη Επαναστατική Τέχνη. Ένα ντοκουμέντο αντιφασιστικό, ελευθεριακό, κομμουνιστικό και αλληλεργικό στο σταλινισμό, που διακηρύσσει μια επαναστατική θεώρηση της τέχνης και την αναγκαία ανεξαρτησία της από τα Κράτη και τους πολιτικούς μηχανισμούς.

Η ιδέα για το ντοκουμέντο προήλθε από τον Λέοντα Τρότσκι και υιοθετήθηκε αμέσως από τον Αντρέ Μπρετόν. Γράφτηκε από τέσσερα χέρια – ένα από τα λίγα ντοκουμέντα που συντάχτηκε από τον Τρότσκι μαζί με ένα άλλο άτομο – μετά από μακρές συνδιαλέξεις, συζητήσεις, ανταλλαγές και, αναμφίβολα, ορισμένες διαφωνίες. Υπογράφηκε από τον Αντρέ Μπρετόν και τον Ντιέγκο Ριβέρα, τον μεγάλο μεξικανό ζωγράφο και τοιχογράφο που την εποχή εκείνη ήταν θερμός οπαδός του Τρότσκι (λίγο αργότερα διαφώνησαν). Αυτό το μι-

κρό άκακο ψέμα οφειλόταν στη βεβαιότητα του παλιού μπολσεβίκου ότι ένα Μανιφέστο για την τέχνη θα έπρεπε να υπογράφεται μόνο από καλλιτέχνες. Το κείμενο είχε έναν έντονα ελευθεριακό τόνο, ιδιαίτερα στη διατύπωση, που είχε προτείνει ο Τρότσκι και που διακήρυσσε ότι, σε μια επαναστατική κοινωνία, το καθεστώς των καλλιτεχνών θα έπρεπε να είναι «αναρχικό», δηλαδή βασισμένο στην χωρίς όρια ελευθερία.

Το Μανιφέστο κατέληγε σε ένα κάλεσμα για τη δημιουργία ενός πηλατιού κινήματος, που θα περιλάμβανε όλους εκείνους που αναγνώριζαν τον εαυτό τους στο γενικό πνεύμα του ντοκουμέντου. Σε ένα τέτοιο κίνημα, γράφουν ο Μπρετόν και ο Τρότσκι, οι μαρξιστές μπορούν να βαδίσουν χέρι με χέρι με τους αναρχικούς. Αυτό το κάλεσμα για ενότητα ανάμεσα στους μαρξιστές και στους αναρχικούς είναι μια από τις πιο ενδιαφέρουσες και πιο επίκαιρες, μετά από 80 χρόνια, όψεις του ντοκουμέντου αυτού.

Λίγο αργότερα ιδρύθηκε η FIARI, Διεθνής Ομοσπονδία για μια Ανεξάρτητη Επαναστατική Τέχνη, που πέτυχε να συγκεντρώσει όχι μόνο τους οπαδούς του Τρότσκι και τους φίλους του Μπρετόν, αλλά επίσης και αναρχικούς και ανεξάρτητους συγγραφείς και καλλιτέχνες. Η Ομοσπονδία εξέδωσε ένα έντυπο, το περιοδικό Clé, με αρχισυντάκτη τον Maurice Nadeau, τότε νεαρό τροτσκιστή αγωνιστή που τον ενδιέφερε πολύ ο σουρεαλισμός (το 1946 έγραψε την πρώτη «Ιστορία του σουρεαλισμού»). Δευθυντής του ήταν ο Léo Mallet και τη συντακτική επιτροπή αποτελούσαν οι: Yves Allégret, André Breton, Michel Collinet, Jean Giono, Maurice Heine, Pierre Mabille, Marcel Martinet, André Masson, Henry Poulaille, Gérard Rosenthal, Maurice Wullens. Το περιοδικό Clé εξέδωσε μόνο 2 τεύχη (No 1 τον Ιανουάριο 1939 και No 2 τον Φεβρουάριο 1939). Η FIARI ήταν μια εμπειρία «ελευθεριακού μαρξισμού», ωραία αλλά μικρής διάρκειας: η έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου σήμανε, ντε φάκτο, το τέλος της.

Michael Löwy

Το παρόν κείμενο βρίσκεται στο site μας (<http://okde4.org>) στη διεύθυνση: <https://wp.me/p6Uul6-fs>

“ Στη διάρκεια του 1938 ο Αντρέ Μπρετόν και ο Λέον Τρότσκι συναντήθηκαν στο Μεξικό, στους πρόποδες των ηφαιστειών Ποποκατέπετλ και Ιστακσίουςατλ. Μια συναρπαστική συνάντηση, προσωπικοτήτων με αντίθετες φαινομενικά τοποθετήσεις. Ο ένας, επαναστατικός κληρονόμος του Διαφωτισμού, και ο άλλος, καθισμένος στην ουρά του ρομαντικού κομήτη, ο ένας θεμελίωσε τον Κόκκινο Στρατό και ο άλλος ξεκίνησε την σουρεαλιστική περιπέτεια. ”

Διακήρυξη της 4ης Διεθνούς για τη Βραζιλία, 5/12/2018

Να οργανώσουμε την αντίσταση στη Βραζιλία και την διεθνή αλληλεγγύη κατά της νεοφασιστικής κυβέρνησης του Μπολσονάρο

Η εκλογική νίκη του Μπολσονάρο εντάσσεται στην αναζωπύρωση του αυταρχισμού σε όλο τον πλανήτη που φιλοδοξεί να πνίξει τις δημοκρατικές κατακτήσεις των τελευταίων δεκαετιών. Ειδικά για τη Βραζιλία, αλλά και παγκοσμίως, είναι απαραίτητο ένα διεθνές αντι-αυταρχικό και αντιολιγαρχικό κίνημα που πρέπει να οργανωθεί. Η κατάσταση απαιτεί ευρεία κινητοποίηση πολιτικών δυνάμεων για αντίσταση και αλληλεγγύη, όπως εξηγεί η διακήρυξη που υιοθετήθηκε από το Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς, στις 5 Δεκεμβρίου 2018, μετά από γραπτή συζήτηση και με τους βραζιλιάνους συντρόφους [ΤΠΤ].

Αμέριστη αλληλεγγύη στους εργαζόμενους, τους μαύρους, τις γυναίκες, τη νεολαία, τους ντόπιους, τους αγρότες, τους ακτήμονες, τους άστεγους, την κοινότητα των LGBTI, τους δασκάλους, τους καθηγητές, τους επιστήμονες και τους καλλιτέχνες, που θα είναι οι στόχοι των «ακραίων» νεοφιλελεύθερων, συντηρητικών και αυταρχικών πολιτικών του νέου ενοίκου του Παλατιού Πιανάιτο. Με αυτή τη στροφή στην άκρα δεξιά, στη μεγαλύτερη χώρα της Λατινικής Αμερικής, οι κοινωνικές και δημοκρατικές κατακτήσεις των τελευταίων δύο δεκαετιών στη Λατινική Αμερική απειλούνται περισσότερο από ποτέ. Η κατάσταση απαιτεί την ευρεία κινητοποίηση όλων των πολιτικών και κοινωνικών δυνάμεων στον κόσμο που στρατεύονται στη δημοκρατία, στον αγώνα για το περιβάλλον, κατά

των καταπιέσεων και των ανισοτήτων κάθε είδους.

Μετά το τελικό αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών στη Βραζιλία τον περασμένο Οκτώβριο, βρέθηκε αναπάντεχα στην εξουσία ο βουλευτής και πρώην στρατιωτικός λοχαγός Jair Messias Bolsonaro, που μέχρι το προηγούμενο έτος θεωρούνταν outsider στη διαμάχη, με λιγότερο από το 10% στις δημοσκοπήσεις παρά την 28ετή θητεία του στο κοινοβούλιο. Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος στη Βραζιλία ήταν στην πραγματικότητα μια σχεδόν γραφική φιγούρα, με τις θέσεις του για την αποκάλυπτη υπεράσπιση της στρατιωτικής δικτατορίας (1964-1985) και των βασανιστηρίων, την ένθερμη υποστήριξη να «πυροβολούν για να σκοτώνουν» τους ληστές και για τη μαζική φυλάκιση ως λύση για την βία στις πόλεις, την αδέξια μισαλλοδοξία του εναντίον των φεμινιστών/τριών και των γυναικών εν γένει, την έντονη προκατάληψή του έναντι των ομοφυλόφιλων, των λεσβιών και των τρανσέξουαλ, καθώς και όλων των περιθωριοποιημένων, και με την περιφρόνησή του απέναντι στα πιο θεμελιώδη κοινωνικά, περιβαλλοντικά, εργασιακά δικαιώματα και συμπεριφοράς.

Αλλά αυτή η ακροδεξιά φιγούρα, η οποία είχε την υποστήριξη της αγροτοβιομηχανίας βοοειδών, ενός μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος, των περισσότερων νεο-πεντηκοστιανικών ευαγγελικών εκκλησιών, της πλειοψηφίας της πλούσιας μεσαίας τάξης των πόλεων και μεγάλου μέρους των λαϊκών στρωμάτων, θα αναλάβει καθήκοντα την 1η Ιανουαρίου 2019 ως ο 38ος πρόεδρος της Δημοκρατίας της Βραζιλίας. Με το 55% των ψήφων, ο Μπολσονάρο ήρθε στην εξουσία μετά την πιο πολωμένη και βίαιη προεκλογική εκστρατεία στην ιστορία του πολιτικού συστήματος που εγκαινιάστηκε το 1985 με το τέλος της τελευταίας στρατιωτικής δικτατορίας, της λεγόμενης Νέας Δημοκρατίας¹. Οι εκλογές αυτές στη Βραζιλία ήταν επίσης εκείνες που χειραγωγήθηκαν με τον πιο καθοριστικό τρόπο με ψεύτικες ειδήσεις (fake news) μέσω των κοινωνικών μέσων ενημέρωσης, με την συμμετοχή, πιθανότατα, ξένων προσωπικοτήτων και εταιρειών.

Αυτές δεν ήταν εκλογές όπως οι άλλες. Η προεκλογική ατμόσφαιρα σηματοδεύτηκε από την αρχή με μια πολιτική δολοφονία και με τη δίωξη του επικεφαλής των δημοσκοπήσεων. Ήταν και ένα νέο κεφάλαιο στο θρίλερ του θεσμικού πραξικοπήματος του 2016, το οποίο απομάκρυνε το Εργατικό Κόμμα (PT / Partido dos Trabalhadores) από την κυβέρνηση. Το πρόσωπο που δολοφονήθηκε στις 14 Μαρτίου ήταν η δημοτική σύμβουλος του Ρίο, φεμινίστρια και μαύρη ακτιβίστρια του ΛΟΑΤ κινήματος Marielle Franco του PSOL [Partido Socialismo e Liberdade / Κόμμα Σοσιαλισμού και Ελευθερίας], της οποίας ο θάνατος, καθώς κι ο θάνατος του οδηγού Anderson Gomes, δεν έχουν διαλευκανθεί ακόμα. Ένα μακάβριο μήνυμα από τις πιο αντιδραστικές δυνάμεις σε όλους τους μαύρους, σε όλους τους ακτιβιστές από λαϊκές συνοικίες (φαβέλες), σε όλους και όλους που υπερασπίζονται φεμινιστικές θέσεις, σε όλους/ες τους/τις ΛΟΑΤ, με μια πρωτοφανή θεσμική μορφή. Η καταδίωξη που εξαπέλυσαν τα ανώτατα δικαστήρια, τα παραδοσιακά κόμματα και το Κογκρέσο, καθώς και ομάδες βάσης των οπαδών του Μπολσονάρο (που πυροβόλησαν ακόμη και το θεωροφείο της εκστρατείας του πρώην προέδρου στο νότο της χώρας) στρεφόταν εναντίον του αρχηγού του PT Λούιζα, ενώ η σύλληψή του στις 7 Απριλίου, μετά από μια εξαιρετικά αμφισβητήσιμη διαδικασία, επιβεβαίωσε το πραξικόπημα.

Στις αρχές Σεπτεμβρίου, ο Μπολσονάρο μαχαιρώθηκε από έναν «μοναχικό λύκο» στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου του στην πόλη Juiz de Fora (Minas Gerais). Η επίθεση τον οδήγησε τρεις φορές στο χειρουργείο, έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του, του χάρισε το φωτοστέφανο του επιζήσαντος ήρωα, αλλά τον πρόσφερε και το πρόσχημα που χρειάστηκε για να αποσύρει τα debate – τα οποία είχε ήδη δείξει ότι τον δυσκόλευαν. Μετά το επεισόδιο αυτό η πόλη έφτασε σε πρωτοφανή επίπεδα στη Βραζιλία.

Οι πρώτες δημοσκοπήσεις για τον δεύτερο γύρο έδει-

χναν μια συντριπτική νίκη του υποψήφιου στρατιωτικού, η οποία τελικά δεν έγινε πραγματικότητα, καθώς η νίκη του στον πρώτο γύρο επέβαλε τόσο την ενότητα όσο και την κινητοποίηση της πλειοψηφίας των αριστερών και δημοκρατικών δυνάμεων, μια δράση που περιλάμβανε εκατομμύρια ακτιβιστές και ανθρώπους, οι οποίοι βγήκαν πρώτοι στους δρόμους στον αγώνα για «αλληλεγγύη της ψήφου». Οι κινητοποιήσεις υπέρ του Haddad τις τελευταίες δύο εβδομάδες του Οκτωβρίου ενισχύθηκαν από την αποκάλυψη της εφημερίδας Folha de S. Paulo ότι ο Μπολσονάρο είχε χρησιμοποιήσει παράνομη επιχειρηματική χρηματοδότηση για να πληρώσει fake news στο WhatsApp – μια πρακτική παρόμοια με εκείνη που είχε ήδη χρησιμοποιήσει ο Donald Trump το 2016 μέσω του Facebook. Πολλοί ψηφοφόροι του Μπολσονάρο επέλεξαν να μην ψηφίσουν ή να αλληλέγγυη την ψήφο τους. Αλλά η φασιστική εκστρατεία δεν υποχώρησε: σε μια ομιλία στην Avenida Paulista² ο υποψήφιος απάντησε, υποσχόμενος να σαρώσει από τον χάρτη «τους κόκκινους» και τη μεγαλύτερη εφημερίδα της χώρας. Το πολιτικό κλίμα σφραγίστηκε από πράξεις σωματικής βίας εναντίον των υποστηρικτών του Αντάντ, βιασμούς, ακόμα και από τη δολοφονία ενός δασκάλου της capoeira³ στο Σαλβαδόρ (Bahia).

“ Στην αρχή γραφική ακροδεξιά φιγούρα, απολογητής της στρατιωτικής δικτατορίας και των βασανιστηρίων, μισαλλόδοξος κατά γυναικών, φεμινιστριών, ομοφυλόφιλων, τρανσέξουαλ, και όλων των περιθωριοποιημένων, με περιφρόνηση απέναντι στα πιο θεμελιώδη κοινωνικά, περιβαλλοντικά, εργασιακά δικαιώματα, ο Μπολσονάρο, με την υποστήριξη της αγροτοβιομηχανίας βοοειδών, ενός μέρους του χρηματοπιστωτικού συστήματος, των περισσότερων νεο-πεντηκοστιανικών ευαγγελικών εκκλησιών, της πλειοψηφίας της πλούσιας μεσαίας τάξης των πόλεων, κατάφερε να κερδίσει μεγάλο τμήμα των λαϊκών στρωμάτων. ”

Παρ' όλα αυτά, ο Μπολσονάρο κέρδισε τελικά με ένα πολύ σημαντικό προβάδισμα, με 10 εκατομμύρια περισσότερες ψήφους από τον Αντάντ (55% έως 45%), υπερσχύοντας στις περισσότερες περιοχές – με εξαίρεση τις βορειοανατολικές πολιτείες και την πολιτεία Par (στον Αμαζόνιο). Ωστόσο, το PT κατάφερε να δια-

τηρήσει τη μεγαλύτερη ομάδα στη Βουλή των Αντιπροσώπων (56 βουλευτές, έναντι 52 για το PSL [Partido Social Liberal / Κοινωνικό Φιλελεύθερο Κόμμα] του Μπολσονάρο) καθώς και τις κυβερνήσεις όλων των βορειοανατολικών πολιτειών (μαζί με τους συμμάχους του). Ταυτόχρονα, η άκρα δεξιά κατέκτησε τις κυβερνήσεις των πλουσιών και στρατηγικών νοτιοανατολικών πολιτειών του Ρίο, Σάο Πάολο, Μίνας Ζεράις. Ο σκληρός πυρήνας του οπισθοδρομικού συνασπισμού του Μπολσονάρο εξέλεξε μια ομάδα 90 βουλευτών, αλλά η συμμαχία τους θα μπορούσε να ξεπεράσει τους 200 ψήφους στο σύνολο των 534.

Πώς έγινε δυνατή η άνοδος στην εξουσία του Bolsonaro;

Είναι αδύνατο να κατανοήσουμε την άνοδο του Ζαΐρ Μπολσονάρο χωρίς να πάμε λίγα χρόνια πίσω και να ανακτήσουμε τα κύρια χαρακτηριστικά και τα γεγονότα που σημάδεψαν τα 13 χρόνια διακυβέρνησης του PT, που ανατράπηκε από το θεσμικό πραξικόπημα του 2016.

Στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση, το PT επωφεληθήκε, από το 2003 έως το 2013, από την έκρηξη που γνώρισαν οι εξαγωγές βασικών ειδών. Παρόλο που ενίσχυσε την αποβιομηχανοποίηση της χώρας, η πολιτική του, βασιζόμενη στην εξαγωγή ορυκτών, επέτρεψε τόσο στις διοικήσεις του Λούλα (2003-2010) όσο και στην πρώτη της Ντίλμα (2011-2014) να εγγυηθούν ανυπολόγιστα κέρδη στο χρηματοοικονομικό κεφάλαιο και στην αγροτοβιομηχανία, και να χρηματοδοτήσουν με δημόσιο χρήμα μεγάλα καπιταλιστικά συγκροτήματα σε οικοδομές, ορυχεία, τηλεπικοινωνίες και παραγωγή κρέατος.

Ωστόσο, ταυτόχρονα, οι κυβερνήσεις του PT προώθησαν και περιορισμένα αναδιανεμητικά πολιτικά προγράμματα – που είχαν πραγματικά αποτελέσματα στους πιο ευάλωτους αστικούς και αγροτικούς πληθυσμούς. Οι κατώτατοι μισθοί αυξήθηκαν με ρυθμούς υψηλότερους από τον πληθωρισμό, διατηρήθηκε το πρόγραμμα Bolsa Família (μηνιαίο επίδομα σε οικογένειες κάτω από το όριο της φτώχειας, με την προϋπόθεση να συνεχίσουν τα παιδιά τους το σχολείο), διάφορα θετικά προγράμματα (ποσόσταση για φτωχούς, μαύρους και αυτόχθονες σπουδαστές, σε πανεπιστήμια και τεχνικές σχολές), καθώς ο πληθωρισμός νέων δημόσιων πανεπιστημίων, δημόσιων σχολείων και υποτροφιών σε ιδιωτικά πανεπιστήμια. Τα μέτρα αυτά, σε συνδυασμό με την ευρεία ενθάρρυνση της εγχώριας κατανάλωσης μέσω της εύκολης διανομοδότησης από δημόσιες τράπεζες, επέτρεψαν σε ένα ευρύ φάσμα εργαζομένων να αγοράσουν σπίτι και να εισέλθουν στη μαζική καταναλωτική αγορά για πρώτη φορά στη ζωή τους.

Ωστόσο, ήδη από το 2005, με το σκάνδαλο της αγοράς ψήφων στο κοινοβούλιο από την κυβέρνηση Λούλα («mensal o»), το γόητρο του PT άρχισε να μειώνε-

ται. Ήταν πλέον σαφές ότι το κόμμα, το οποίο είχε προ πολλού εγκαταλείψει κάθε ταξικό λόγο, δεν θα υιοθετούσε κανένα μέτρο ή πολιτική για να ενθαρρύνει τη λαϊκή συμμετοχή και τη συμμετοχή των πολιτών στη δημόσια ζωή. Αντ' αυτού, προκειμένου να διασφαλιστεί η διακυβέρνηση του καθεστώτος συνασπισμού, το PT έκανε τεράστιες παραχωρήσεις για να διατηρήσει στο Κογκρέσο τη στήριξη ομάδων των ευαγγελικών εκκλησιών, όπως η Οικουμενική Εκκλησία της Βασιλείας του Θεού και τμήμα της Συνέλευσης του Θεού (ο ρόλος των οποίων το 2018 θα αποδεικνυόταν αποφασιστικής σημασίας για τη νίκη του Μπολσονάρο).

“ Το ισχυρό ρεύμα απόρριψης του PT έγινε τυφλό μίσος για την αριστερά, τις κοινωνικές πολιτικές, τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους, την αλληλεγγύη προς τους μη προνομιούχους, την επιστήμη, την αλήθεια. Ένα μίσος που επεκτάθηκε στο κόκκινο χρώμα, την Κούβα, τη Βενεζουέλα, το φεμινισμό, τους γκέι, τους τρανς, τις περιβαλλοντικές ιδέες, και κάθε τι που δεν είναι καθαρός εγωκεντρικός ατομικισμός, βασισμένος στη θεολογία της ευημερίας, στην πίστη στην αγορά και στις ευκαιρίες για όλους, καθώς και στην περιφρόνηση της διαφορετικότητας. ”

Αυτές οι παραχωρήσεις στους γεωκλήμονες, στους νεοπεντηκοστιανούς και στην «ομάδα των όπλων» (=εκπρόσωποι της αστυνομίας και των κατασκευαστών όπλων) σήμαιναν ότι το PT δεν έκανε τίποτα για να προωθήσει τις φεμινιστικές κατευθυντήριες γραμμές, όπως ήταν η αποποινικοποίηση και νομιμοποίηση των αμβλώσεων, πάγωσε τις οριοθετήσεις των εδαφών που ανήκουν σε αυτόχθονες, υιοθέτησε προγράμματα τεράστιων έργων υποδομής και μεγάλων εκδηλώσεων που επέφεραν απέλαση ιθαγενών και παραποτάμιων πληθυσμών από τη γη τους. Το PT καθόλου δεν προχώρησε σε μεταρρύθμιση του δικαστικού, αστυνομικού και σωφρονιστικού συστήματος, προκειμένου να τεθεί τέρμα στον πόλεμο κατά των ναρκωτικών, στη μαζική φυλάκιση και στη γενοκτονία των μαύρων (ιδίως της νεολαίας των φαβέλων). Το 2013, υπό τη διακυβέρνηση της Ντίλμα, η πολιτικο-ιδεολογική παρακμή του PT υπέστη ποιοτική ενίσχυση με τις κοινωνικές εκρήξεις δυσσάρεσκειας.

Εν μέσω γιγάντιων διαδηλώσεων για την εκπαιδευ-

ση, την υγεία, για καλύτερες αστικές συγκοινωνίες, οι δεξιές ομάδες βγήκαν στο δρόμο για να πολεμήσουν την αριστερά και να κατευθύνουν το κίνημα κατά της διαφθοράς προς μια κατεύθυνση εναντίον όλων των πολιτικών κομμάτων και ειδικά εναντίον του PT. Τον Ιούνιο του 2013 δεν ήταν, όπως το παρουσιάζει το PT, μια έκρηξη αντιδραστικής φύσης – κάθε άλλο. Αλλά ήταν, αναμφίβολα, μια ένδειξη προς τις ελίτ ότι το PT δεν χρησίμευε πλέον τόσο για να κρατάει τις μάζες «παθητικές» όπως και πριν. Έκτοτε η δεξιά και η άκρα δεξιά διαθέτουν την αποφασιστική στήριξη των κυριοτέρων μέσων μαζικής ενημέρωσης, για να κινητοποιούν μάζες στον πολιτικό και ιδεολογικό αγώνα, όπως είδαμε το 2015 και το 2016 στις μεγάλες διαδηλώσεις για την αποπομπή της Ντίλμα.

Ο ρόλος του σκανδάλου Lava Jato και η οικονομική στασιμότητα

Η πολιτικο-κοινωνική δυσσάρεσκεια εναντίον της κυβέρνησης εντάθηκε σε μεγάλο βαθμό με τη μακρά οικονομική στασιμότητα που ξεκίνησε το 2014 και επέβαλε μείωση του εισοδήματος στους τομείς που αποτέλεσαν τη βάση του ρουθισμού, ενώ προκάλεσε και έκρηξη της βίας σε αστικό και σε επαρχιακό περιβάλλον. Καθοριστικό πλήγμα στην ήδη τραυματισμένη αξιοπιστία της Ντίλμα αποτέλεσε το γεγονός ότι, αντίστροφα από την αριστερή στροφή της δεύτερης προεδρικής εκστρατείας της (Αύγουστος - Οκτώβριος 2014), μέσα σε λιγότερο από δύο μήνες, άρχισε να εφαρμόζει ένα οικονομικό πρόγραμμα που ερχόταν σε αντίθεση με ό,τι είχε υποσχεθεί, διορίζοντας μάλιστα υπουργό από την αντίπαλη παράταξη, τον νεοφιλελεύθερο Joaquim Levy – ο οποίος θα γίνει τώρα μέλος της κυβέρνησης Μπολσονάρο.

Η απαξίωση του PT επιταχύνθηκε με την επίδραση που είχε στη συνείδηση των εργαζομένων το μεγαλύτερο σκάνδαλο διαφθοράς τόσο σε επίπεδο χρημάτων όσο και από την έκταση της διάβρωσης ολόκληρου του πολιτικού συστήματος: το σκάνδαλο Petrobras, που αποκαλύφθηκε από την επιχείρηση Lava Jato⁴, ένα δίκτυο δωροδοκίας εκατομμυρίων στο οποίο εμπλέκονταν όλα τα κόμματα της Δημοκρατίας. Κάποια στιγμή ανάμεσα στα τέλη του 2014 και τις αρχές του 2015 (πιο πιθανό, όταν η Ντίλμα έδιωξε τον Ζ.Λεβύ), όταν το κιτρινοπράσινο (τα κυριότερα χρώματα της βραζιλιάνικης σημαίας) πλημμύρισε τους δρόμους από τις κινητοποιήσεις της δεξιάς ενάντια στη «διαφθορά», βασικοί τομείς του κεφαλαίου της Βραζιλίας απέσυραν τη στήριξή τους στο σχέδιο ταξικής συνεργασίας του PT, και τάχθηκαν με το μέρος των συνωμοτών που ετοίμαζαν το πραξικόπημα.

Μετά την αποπομπή της Ντίλμα, από τον Απρίλιο έως τον Σεπτέμβριο του 2016, κι ενώ το PT έχανε ψηφοφόρους, στελέχη και μέλη (και το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να καταγγέλλει τις διώξεις), στην κοινωνία αυξήθηκαν τα ποσοστά της δεξιάς στην πιο ακραία της εκδοχή. Οι απειλησμένες μερίδες αστών και μεγάλο

τμήμα της μεσαίας τάξης, που ήταν παραδοσιακά πιο αντιδραστικά (με ρατσισμό, μισογυνισμό, ομοφοβία και με φόβο απέναντι στα κοινωνικά προοδευτικά ήθη των νέων γενεών) στράφηκαν προς την άκρα δεξιά.

“ Ο εκρηκτικός συνδυασμός της κρίσης με τον ισχυρό συντηρητισμό, πατρι-αρχισμό, αυταρχισμό, ακόμα και δουλεμπορισμό που εξακολουθεί να υποβόσκει στη χώρα η οποία κατέργησε τελευταία τη σκλαβιά στον πλανήτη, γονιμοποίησε το έδαφος για την ανάπτυξη της άκρας δεξιάς. ”

Η δίωξη του PT ήταν πραγματική: η Δικαιοσύνη και η Ομοσπονδιακή Αστυνομία ήταν επιθετικές. Οι πραξικοπηματικές δυνάμεις προσέφυγαν καταχρηστικά στους μηχανισμούς «διαπραγμάτευσης ποινών». Ο Λούλα κατηγορήθηκε χωρίς σαφείς αποδείξεις και αργότερα καταδικάστηκε χωρίς δίκαιη δίκη. Τα MME δημοσίευσαν ηχητικά μηνύματα των Λούλα και Ντίλμα χωρίς επίσημη εξουσιοδότηση. Οι δικαστές συνέλαβαν αρκετούς ηγέτες του PT χωρίς προφανή λόγο. Οι κατηγορίες ήταν πολιτικά και νομικά αδικαιολόγητες. Ωστόσο, το κόμμα ποτέ δεν αναφέρθηκε σε κάποια αυτοκριτική για τις «κακές πράξεις» (για να χρησιμοποιήσουμε την έκφραση της Ντίλμα) τόσων στελεχών του. Ο επίσημος προσανατολισμός της ηγεσίας ήταν να απαγορεύσει στον Αντάντ να κάνει τέτοια αυτοκριτική στην εκστρατεία του 2018. Το πρόβλημα, για την ηγεσία του PT, ήταν «ηλόγη» που διέπραξαν πάρα πολλή άτομα – η πλειονότητά τους σήμερα βρίσκεται στη φυλακή. Ούτε λέξη, όμως, για τον «τρόπο διακυβέρνησης του PT», που τόσο καλή προσαρμοστική στους κανόνες του πολιτικού συστήματος ώστε να δανειστεί το κόμμα τις χειρότερες πρακτικές των ολιγαρχικών εταίρων του.

Αυτός ήταν ο τρόπος με τον οποίο γεννήθηκε και διογκώθηκε ένα ισχυρό ρεύμα απόρριψης του PT σε μεγάλο μέρος της βραζιλιάνικης κοινωνίας. Ένα ρεύμα που δεν βρήκε αντίθετα ανταπόκριση στα φτωχότερα στρώματα, τα οποία είχαν επωφεληθεί από περίοδο Λούλα. Στους κόλπους των πιο ενημερωμένων και ενεργών πολιτικά νέων και των αριστερών τμημάτων της εργατικής τάξης, αυτή η αμφισβήτηση του PT μπορεί να ευνόησε στην ψήφο τον Ciro Gomes, την Marina Silva και το PSOL. Όμως, στην ευρύτερη πλούσια μεσαία τάξη, ιδιαίτερα στα ανώτερα στρώματά της (και ειδικά στις Νοτιοανατολικές και Νότιες πολιτείες), με τη βοήθεια των μέσων μαζικής ενημέρωσης, της επιχείρησης Lava Jato και των δεξιών κομμάτων, το ρεύμα αυτό έγινε τυφλό μίσος για το PT. Ένα τυφλό μίσος

για την αριστερά, τις κοινωνικές πολιτικές, την ιδέα των κοινών για όλους Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, για την αλληλεγγύη προς τους μη προνομιούχους, για την ιδέα ότι όλοι συμμετέχουν στον κόσμο, στην επιστήμη, στην αλήθεια. Ένα μίσος που επεκτάθηκε στο κόκκινο χρώμα, την Κούβα, τη Βενεζουέλα, το φεμινισμό, τους γκέι, τους τρανς, τις περιβαλλοντικές ιδέες, και κάθε τι που δεν είναι καθαρός εγωκεντρικός ατομικισμός, βασισμένος στη θεολογία της ευημερίας, στην πίστη στη θεία αγορά και στις ευκαιρίες για όλους, καθώς και στην περιφρόνηση της διαφορετικότητας.

Ο συνδυασμός αυτού του αντιδραστικού αντι-PT αντανακλαστικού με τη δικαιολογημένη απογοήτευση από τις αυταπάτες που είχε προκαλέσει το κόμμα σε εκατομμύρια εργαζόμενους, οδήγησε στην εκλογή του Μπολσονάρο στην προεδρεία.

Έτσι, ο Μπολσονάρο δεν ήταν (ή δεν θα έπρεπε να είναι) ακριβώς έκπληξη.

Μολιόντι ο Μισέλ Τέμερ εγκαταλείποντας την κυβέρνηση είχε το ρεκόρ σε χαμηλά επίπεδα δημοφιλίας, όντας ανίκανος να βγάλει την οικονομία από τη στασιμότητα, έκανε ωστόσο τη δουλειά του κεφαλαίου και βοήθησε στην εκλογή του Μπολσονάρο. Το ριζοσπαστικό πρόγραμμα παγώματος των δημόσιων επενδύσεων και κατάργησης των εργασιακών δικαιωμάτων, που εφαρμόστηκε από τον πρώην αντιπρόεδρο της Ντίλμα, έχει βαθύνει την οικονομική κρίση. Ο εκρηκτικός συνδυασμός αυτής της κρίσης με τον ισχυρό συντηρητισμό, πατριαρχισμό, αυταρχισμό, ακόμα και δουλεμπορισμό που εξακολουθεί να υποβάσκει στη χώρα η οποία κατέργησε τελευταία τη σκλαβιά στον πλανήτη, γονιμοποίησε το έδαφος για την ανάπτυξη της άκρας δεξιάς. Σε κάθε περίπτωση όμως, τα σημαντικότερα

τμήματα της βραζιλιάνικης αστικής τάξης δεν στοιχημάτισαν στον Μπολσονάρο, αλλήλ στον Geraldo Alckmin [PSDB [Partido da Social Democracia Brasileira / Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Βραζιλίας] του Σάο Πάολο]. Οι τομείς που επένδυσαν από την αρχή στον Μπολσονάρο ήταν η βιομηχανία όπλων, η λιανική αγορά και η πλειονότητα της αγροτοβιομηχανίας.

Πρέπει επίσης να θυμόμαστε ότι υπήρξε μια πραγματική πολιτική-ιδεολογική σταυροφορία κατά της διαφθοράς, που τροφοδοτήθηκε από την «ιερή συμμαχία» μεταξύ δικαστών και εισαγγελέων που έστησαν την επιχείρηση Lava Jato, των κυριότερων μέσων μαζικής ενημέρωσης και —είναι πλέον γνωστό— ενός μεγάλου τμήματος των ενόπλων δυνάμεων. Αυτή η τετραετής εκστρατεία ήταν αποφασιστική για να ενισχύσει στην κοινή γνώμη το αίσθημα εξάντλησης από το πολιτικό σύστημα, τα παλιά κόμματα και πρόσωπα, καθώς και την ψευδαίσθηση του δήθεν αντισυστημικού «σωτήρα» που ενσάρκωνε ο Μπολσονάρο. Τα παραδοσιακά κυβερνώντα κόμματα, PSDB και MDB [Movimento Democrático Brasileiro / Βραζιλιάνικο Δημοκρατικό Κίνημα], θεωρήθηκαν ότι αντιπροσωπεύουν το παλαιό σύστημα και κατατροπώθηκαν στις κάλπες, βγάζοντας 34 και 29 βουλευτές. Ο Αλκμίν δεν θα μπορούσε ποτέ να εκλεγεί.

Διεθνής χειραγώγηση των μέσων ενημέρωσης

Η επιτυχημένη χειραγώγηση των WhatsApp ομάδων από την εκστρατεία του Μπολσονάρο δείχνει την επικίνδυνη διεθνοποίηση των βραζιλιάνικων εκλογών και σηματοδοτεί μια παγκόσμια τάση. Είναι πιθανό να επιστρατεύθηκε μια διεθνής υποστήριξη «συμβουλών» για την προεκλογική εκστρατεία από εταιρείες marketing που συνδέονται με τον Steve Bannon, τον

εκλογικό σύμβουλο του Τραμπ, ο οποίος τώρα ασχολείται με την οργάνωση μιας «Διεθνούς» του ακροδεξιού «ηλίκισμού». Έτσι διαμορφώθηκε η ξένη παρέμβαση στην εκλογική διαδικασία της Βραζιλίας. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα παγκόσμια κέντρα παραγωγής ψηφιακών δεδομένων που επηρεάζουν τις εκλογές, σε αυτόν τον «κατασκοπευτικό καπιταλισμό»⁵, βρίσκονται στις ΗΠΑ. Ένα άλλο σημάδι αποχαιρέτισμού στις εθνικές κυριαρχίες.

Ο ακροδεξιός υποψήφιος Μπολσονάρο κρατήθηκε στον αφρό από τα υψηλά κύματα δυσαρέσκειας ενάντια στη διεφθαρμένη και μη δημοφιλή κυβέρνηση Τέμερ, την ύφεση και την ανεργία, την παραδοσιακή πολιτική και το PT, κι έτσι κατάφερε να πηλσάρει για τον εαυτό του μια «αντι-συστημική» εικόνα. Η άνοδός του, λοιπόν, ταιριάζει απόλυτα στο σενάριο μη προβλεψιμότητας και μη κυβερνησιμότητας παγκοσμίως που περιέγραψε το κείμενο με τίτλο «Η καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, οι ιμπεριαλισμοί, το γεωπολιτικό χάος και οι επιπτώσεις τους»⁶, το οποίο εγκρίθηκε στο τελευταίο συνέδριο της Διεθνούς. Οι κλάδοι του κεφαλαίου στη Βραζιλία, ακόμη και οι πιο παγκοσμιοποιημένοι, όπως οι τράπεζες, οι ασφαλιστικές εταιρείες και η αγροτοβιομηχανία, παραιτήθηκαν εντελώς από τη «διαμεσολάβηση» στην διαχείριση του δημοκρατικού καθεστώτος και των υποτελών τάξεων, επιλέγοντας μια εναλλακτική που τους προσφέρει μεγαλύτερες δυνατότητες να αυξάνουν την υπερεκμετάλλευση και τη ληηλασία.

Αυτό που αναδύεται είναι μια νέα παγκόσμια καπιταλιστική αναδιάρθρωση με άξονα την ιδιοποίηση από το σύστημα όλων των δημόσιων πόρων, καθώς και όλων των κοινών αγαθών, των εδαφικών δικαιωμάτων, των δασών, της ενέργειας και του νερού. Κανένα τέτοιο πρόγραμμα δεν μπορεί να επιβιώσει χωρίς να σταματήσει κάθε διαφανής συζήτηση στην κοινωνία. Είναι το ίδιο πλάνισιο στο οποίο αναπτύσσονται οι ρατσιστικές, ξενοφοβικές, εθνικιστικές ομάδες και στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ινδία, και στο οποίο ανεβαίνει στην εξουσία στην Ουγγαρία και τις Φιλιππίνες. Στην πραγματικότητα, οι δυσκολίες επιστροφής στα ποσοστά κέρδους που αποκτήθηκαν μέχρι το 2007, πριν από το οικονομικό τσουνάμι του 2007/2008, ώθησαν την παγκόσμια μπουρζουαζία:

[1] να επιδιώξει ένα παγκόσμιο σχέδιο αυξανόμενης απαιθλοτρίωσης των δικαιωμάτων της εργατικής τάξης και των λαών του «παγκόσμιου Νότου», που περιλαμβάνει (εκ νέου) την ανάκτηση αποκλειστικών δικαιωμάτων πάνω σε αυτό που θα έπρεπε να είναι κοινή ιδιοκτησία της γης, όπως είναι η ίδια η εδαφική επικράτεια, τα ύδατα (υδροφόροι πόροι, ποτάμια, ωκεανοί), τα κοιτάσματα ορυκτών, οι πηγές ενέργειας.

[2] να πηλξεί, όλο και λιγότερο συγκαλυμμένα, τις εθνικές κυριαρχίες και τα αστικά δημοκρατικά καθεστώτα, που αποτελούν εμπόδιο στην εφαρμογή υπερφιλελευθέρων σχεδίων προσαρμογής, λιτότητας, ιδιωτικοποίησης, χρέωσης και επανάκτησης εδαφών

και αγαθών, που επιβάλλει το σύστημα και οι διεθνείς οργανισμοί του

[3] να προτιμήσει, τουλάχιστον σε έναν βαθμό, ακροδεξιές λύσεις, με εθνικιστικές προστατευτικές αντιλήψεις στις βιομηχανικές χώρες και με χαρακτηριστικά ακραίου φιλελευθερισμού στο οικονομικό πεδίο στον Παγκόσμιο Νότο, εκφέροντας έναν έντονα συντηρητικό λόγο με βάση την επιστροφή στην παράδοση και τις τιμωρητικές πολιτικές, κατά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και με πολιτικές αιματοχυσίας κατά του λαθρεμπορίου και της εγκληματικότητας γενικότερα.

“ *Η νέα παγκόσμια καπιταλιστική αναδιάρθρωση, με άξονα την ιδιοποίηση όλων των δημόσιων πόρων, των κοινών αγαθών, των εδαφικών δικαιωμάτων, των δασών, της ενέργειας και του νερού, προϋποθέτει την αγνόηση της κοινωνίας. Με την ίδια λογική αναπτύσσονται οι ρατσιστικές, ξενοφοβικές, εθνικιστικές τάσεις και στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ινδία, έως και κυβερνητικά στην Ουγγαρία και τις Φιλιππίνες.* ”

Περίοδος αναταραχών στην αλλαγή του καθεστώτος

Εκτός από σκοτεινή και δύσκολη για τους εκμεταλλευόμενους και τους καταπιεζόμενους στη Βραζιλία, η ερχόμενη περίοδος αναγγέλλεται και με έντονες αναταραχές.

Μολιόντι η εκλογή μιας φασιστικής κυβέρνησης στη Βραζιλία είναι σκληρή ήττα για τα κοινωνικά και δημοκρατικά κινήματα της Λατινικής Αμερικής και του κόσμου, δεν πρόκειται για ιστορική ήττα. Το άλμα από το παρόν αντιδραστικό καθεστώς σε μια ανοιχτά αντεπαναστατική κατάσταση δεν έχει ακόμα συμβεί και μπορεί και να μη συμβεί: αυτό εξαρτάται από το αποτέλεσμα των συγκρούσεων και των αγώνων που θα ακολουθήσουν. Η ριζοσπαστικοποίηση της πολιτικής κατάστασης στη Βραζιλία θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και τον αντίκτυπο της στη βραζιλιάνικη οικονομία, από την ικανότητα του Μπολσονάρο και της κυβέρνησής του να επιλύσουν τις εσωτερικές αντιφάσεις του μπλοκ που τον στηρίζει, και να απαντήσουν στη δύναμη αντίστασης που διαθέτουν οι εργαζόμενοι κι οι καταπιεσμένοι στη χώρα.

Ο σκληρός πυρήνας της κυβέρνησης έχει ένα σχέ-

διο που οδηγεί στην σκλήρυνση του καθεστώτος, σε ένα πολιτικό σύστημα λιγότερο ευάλωτο στις λαϊκές πιέσεις. Ένα άλλο ερώτημα είναι αν υπάρχει προς το παρόν ο συσχετισμός δυνάμεων για αυτή την αλληαγή του πολιτικού συστήματος και με ποιο ρυθμό ο Μπολσονάρο και η πρώτη του κυβέρνηση θα καταφέρουν να εφαρμόσουν αυτό το σχέδιο. Η κυβέρνηση είναι, κατ' ουσίαν, αυταρχική, ρατσιστική, μισογυνική, LGBT-φοβική, милитарιστική, αντι-αριστερή, αδιάφορη για τους δημοκρατικούς θεσμούς, και θα λειτουργήσει με τη λογική να δημιουργήσει εσωτερικούς και εξωτερικούς εχθρούς. Με μια λέξη, πρόκειται για νεοφασιστική κυβέρνηση. Όλα αυτά στην υπηρεσία ενός υπερ-φιλελεύθερου προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων και καταργήσεων δικαιωμάτων, αντίθετα προς τον προστατευτικό εθνικισμό του κλασικού φασισμού.

Μαζί με τον στρατιωτικό και τον ακραίο φιλελεύθερο πυρήνα, το μπλοκ στήριξης της νέας κυβέρνησης περιλαμβάνει και ακραία φιλελεύθερους θρησκευτικούς φονταμενταλιστές (όπου ξεχωρίζει η Παγκόσμια Εκκλησία της Βασιλείας του Θεού), μερίδες της δικαστικής εξουσίας (όπως είναι ο Σέρτζιο Μόρο) και της αγροτοβιομηχανίας, οικονομολόγους και τραπεζίτες της Σχολής του Σικάγου, και πολιτικούς καριέρας που εγκατέλειψαν τα παραδοσιακά κόμματα – ένα σημαντικό μέρος του μπλοκ που έκανε το πραξικόπημα του 2016. Αυτό το άθροισμα δυνάμεων διαπερνάται από αντιφάσεις στην ατζέντα και στο πρόγραμμα. Το μέλη του κυβερνήσεως θα εξαρτηθεί από την ικανότητα του πυρήνα να κρατήσει τη συνοχή του μπλοκ σε ό,τι αφορά το πολιτικό του σχέδιο.

Ανάλογα με την εξέλιξη αυτών των εσωτερικών και εξωτερικών ζητημάτων, ο σκληρός πυρήνας της κυβέρνησης θα προχωρήσει ή όχι προς την ριζική υλοποίηση του σχεδίου του, δηλαδή να εφαρμόσει ριζοσπαστικά το σχέδιό του για ένα λιγότερο δημοκρατικό πολιτικό σύστημα. Μερικές σημαντικές δοκιμές για αυτό προβλέπονται ήδη μέσα στο 2019.

Αιχμές της επίθεσης: οι «δοκιμές» του νεοφασισμού

Οι διεθνείς συνθήκες δεν φαίνεται να ευνοούν μια νέα ανάπτυξη της βραζιλιάνικης οικονομίας. Τα προγνωστικά δείχνουν παγκόσμια ύφεση το 2019. Και ο Μπολσονάρο αναγγέλλει μια γενική ευθυγράμμιση προς τα συμφέροντα των ΗΠΑ και του Ισραήλ (με την ηλιθια πρόταση να μετακινήσει την πρεσβεία της Βραζιλίας στην Ιερουσαλήμ), καθώς επίσης και την προσέγγιση της Χιλής του Pi-eira σε βάρος της Αργεντινής και της Mercosur ως συνόλου.

Αυτές οι ευθυγραμμίσεις μάλλον αποσταθεροποιούν τις σχέσεις με τους εταίρους που θα ήταν βασικοί για μια ανάκαμψη. Η Κίνα είναι ο κύριος εμπορικός εταίρος της Βραζιλίας, με το εμπορικό ισοζύγιο να είναι ιδιαίτερα θετικό για τη Βραζιλία. Οι κινεζικές εταιρείες έχουν ισχυρές άμεσες επενδύσεις στη χώρα, όπως στην

ηλεκτρική ενέργεια. Οι αραβικές χώρες είναι ο κυριότερος αγοραστής κοτόπουλου και αγελαδινού κρέατος από την αγροτοβιομηχανία. Μια περιπλάνηση στο χώρο της διεθνούς πολιτικής θα μπορούσε να μεταφραστεί σε απώλειες ισορροπιών στα δημόσια οικονομικά ή και στη διατήρηση της δραστηριότητας του βιομηχανικού τομέα.

Το πρόγραμμα «Ακομμάτιστο σχολείο»⁷ στοχεύει να ελέγξει ό,τι λέγεται στην τάξη – με έμφαση στα θέματα φύλου, σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και κριτικής της κυβέρνησης. Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος καλεί, μέσω κοινωνικών δικτύων, γονείς και μαθητές να καταγγείλουν δασκάλους που πολιτικοποιούν ιστορικά ζητήματα και αντιμετωπίζουν ζητήματα φύλου στην τάξη. Ο μεγαλύτερος γιος του εκλεγέντος προέδρου, Eduardo Bolsonaro, ομοσπονδιακός βουλευτής του Σάο Πάολο, έχει ήδη ανακοινώσει ένα νομοσχέδιο που αποσκοπεί επιπλέον στην ποινικοποίηση της «απολογίας του κομμουνισμού».

Επίσης στον τομέα της εκπαίδευσης, η κυβέρνηση εξαγγέλλει τη βίαιη επίθεση στη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση, ιδίως στην ανώτερη βαθμίδα. Ο Μπολσονάρο παρεμβαίνει άμεσα στην επιλογή των ηγέτων. Ταυτόχρονα, εξυμνεί τα πλεονεκτήματα της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης και της στοιχειώδους εκπαίδευσης (τα πέντε πρώτα χρόνια του σχολείου!). Και προτείνει να υιοθετηθεί στη χώρα το μοντέλο του κουπονιού έτσι ώστε ο πληθυσμός να έχει πρόσβαση σε ιδιωτικά σχολεία, όπως στη Χιλή, που είναι ένας τρόπος μεταφοράς δημόσιου χρήματος στα ιδιωτικά σχολεία.

Η δεύτερη δοκιμή θα είναι η ποινικοποίηση των κινητοποιήσεων υπέρ των καταλήψεων γης και κατοικίας (MST και MTST [Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra – Κίνημα Ακτημόνων Εργατών Γης και Movimento dos Trabalhadores Sem Teto – Κίνημα Αστεγών Εργατών]) μέσω τροποποίησης του αντιτρομοκρατικού νόμου (που θεσπίστηκε –τραγική ειρωνεία– από τη Ντίλμα ως απάντηση στις κινητοποιήσεις τους 2013), που ήδη έσπευσαν να ετοιμάσουν οι νέες αντιδραστικές κοινοβουλευτικές ομάδες.

Μια άλλη θεμελιώδης δοκιμασία, που φορτίζεται καθημερινά από τις φωνές της «αγοράς του Θεού» και των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τα οποία σύντομα προσηλυτίστηκαν στον μπολσοναρισμό, είναι η μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Ο νεοεκλεγείς πρόεδρος έχει ήδη διαπραγματευτεί με τον Τέμερ να μην ψηφίσει φέτος οποιαδήποτε αλληαγή στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Ο τσάρος της οικονομίας και Chicago boy, ο Paulo Guedes, υπόσχεται μια ακόμη ριζικότερη μεταρρύθμιση το 2019, βασισμένη στις αρχές της κοινωνικής ασφάλισης του Πιντοσέτ (ο κάθε εργαζόμενος κάνει την δική του ατομική αποταμίευση για τη συνταξιοδότησή του) που, όπως είναι γνωστό, οδήγησε σε κοινωνική καταστροφή στη Χιλή. Μια υπόσχεση που θα οδηγήσει σε συζητήσεις και αγώνες.

Στο βάθος, στο εσωτερικό της Βραζιλίας, θα εντατικοποιηθεί ο πόλεμος κατά των ναρκωτικών και των φτωχών, πράγμα που σημαίνει ότι η νέα κυβέρνηση θα εντείνει τη γενοκτονία των μαύρων. Η επίθεση θα γίνει με την απελευθέρωση της οπλοκατοχής, το πρόστιμο φως στη βανουσότητα της στρατιωτικής αστυνομίας και των δημοτικών αστυνομιών που, σε κατάσταση αμφιβολίας, θα μπορούν να σκοτώνουν και που θα συνεχίσουν να φυλακίζουν μαζικά. Αυτή η δέσμη μέτρων θα μπορούσε να επεκταθεί και στους περιορισμούς στη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των ενώσεων, των κομμάτων (ο Μπολσονάρο και οι οπαδοί του υποσχέθηκαν πόλεμο στην ηγεσία του PT και του PSOL), στις ελευθερίες του τύπου, της έκφρασης και της οργάνωσης.

Ο Μπολσονάρο, επιπλέον, αποδεικνύεται σοβαρή απειλή για το παγκόσμιο περιβάλλον, εξαγγέλλοντας, μετά τον Τραμπ, την απόσυρση από την εϋθραυστη συμφωνία του Παρισιού για τις εκπομπές CO2. Και, ως αποκορύφωμα, υποσχέθηκε να τερματίσει την οριοθέτηση της γης των αυτόχθονων πληθυσμών, υπόσχεση που δίνει προφανώς το ελεύθερο στην κτηνοτροφία ειδικότερα (αλλά και στους παραγωγούς σόγιας και άλλων καλλιεργειών στα όρια του Αμαζονίου), να προχωρήσουν στην καταστροφή του τροπικού δάσους. Αν το μεγάλο τροπικό δάσος απειλείτο ήδη από τον εξωρυσκτισμό του PT, η κατάσταση αυτού του πνεύμονα του πλανήτη και της εγγύησης για κάποια κλιματική ισορροπία στη Νότιο Αμερική θα είναι πολύ χειρότερη κάτω από τη ράβδο της συμμαχίας αλυσοπρίονου και αγροτοβιομηχανίας.

Να οργανώσουμε την αντίσταση και τη διεθνή αλληλεγγύη

Στη Βραζιλία, το κύριο καθήκον είναι να οργανωθεί η αντίσταση στις επιθέσεις της νέας κυβέρνησης εναντίον των δημοκρατικών ελευθεριών και των κοινωνικών δικαιωμάτων του λαού μέσω της ενοποίησης όλων εκείνων που θέλουν να υπερασπιστούν τη δημοκρατία, τα δικαιώματα και τα κεκτημένα στα οποία θα επιτευχθεί ο νεοφασισμός. Σε αυτόν τον αγώνα, θα εργαστούμε για τη δημιουργία ενός ενιαίου αντιφασιστικού μετώπου για την υπεράσπιση των δημοκρατικών και των κοινωνικών δικαιωμάτων, ικανού να αρθρώσει και να ενοποιήσει τομεακές και περιφερειακές πρωτοβουλίες ενάντια στις επιθέσεις της κυβέρνησης και του κεφαλαίου. Οι αγωνιστές/τριες και οι συμπαθούντες/σες της 4ης Διεθνούς θα βρίσκονται σε αυτές τις μάχες, για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και όλων των κοινωνικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Θα συμμετάσχουμε επίσης στα οργανωμένα κινήματα και συλλογικότητες των εργαζομένων, της νεολαίας, των μαύρων, των γυναικών, των ΛΟΑΤ, των αυτόχθονων λαών και όλων των τμημάτων του πληθυσμού, δραστήριων περισσότερο από ποτέ στους χώρους εργασίας, στις φτωχές γειτονίες, στα πανεπιστήμια, σε πολιτισμικές ομάδες επισφαλούς και ριζοσπαστικοποι-

ημένης νεολαίας, στις δραστηριότητες των φτωχών και ακτημόνων, προκειμένου να αντισταθεί ο λαός της Βραζιλίας. Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στο κίνημα των νέων γυναικών, που αναπτύχθηκε ιδιαίτερα από την άνοιξη του 2016 και μας έμαθε τόσο πολλά σε όλους με την οργάνωση #Ele Nao⁸.

“ Το μπλοκ στήριξης της νέας κυβέρνησης (στρατιωτικοί, υπερφιλελεύθεροι, ακραίοι φονταμενταλιστές -Παγκόσμια Εκκλησία της Βασιλείας του Θεού-, μερίδες της δικαστικής εξουσίας και της αγροτοβιομηχανίας, οικονομολόγοι και τραπεζίτες της Σχολής του Σικάγου, πολιτικοί καριέρας, ένα σημαντικό τμήμα αυτών που έκαναν το πραξικόπημα του 2016) διαπερνάται από αντιφάσεις στην ατζέντα και στο πρόγραμμα. ”

Για τη Λατινική Αμερική, όπου η εκλογή του Μπολσονάρο είχε τέτοιο αντίκτυπο, πρέπει να είναι σαφές ότι κάθε μικρή νίκη, κάθε νίκη, όσο τμηματική και να είναι, κατά του Μάκρι, κατά του Ντούκε, κατά του Πινιέρα, κατά του Ορτέγκα⁹ και των σχεδίων τους, είναι επίσης μια νίκη της αντίστασης κατά του Μπολσονάρο. Ούτε βήμα πίσω! Η αντίσταση στη Βραζιλία εξαρτάται από την επιμονή της πάλης στη Λατινική Αμερική και την πρόοδο του αγώνα σε ολόκληρο τον κόσμο.

Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο είναι ζωτικής σημασίας να διεξαγάγουμε μια ευρεία εκστρατεία καταγγελίας στην Ευρώπη, στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Ασία, στην Αφρική και στην Ωκεανία των επιθέσεων που η νέα κυβέρνηση της Βραζιλίας θα διεξάγει ενάντια στη δημοκρατία, ενάντια στην περιβαλλοντική νομοθεσία και τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες (ο Αμαζόνιος βρίσκεται σε μεγάλο κίνδυνο!) και ενάντια στα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα των εργαζομένων.

Η 4η Διεθνής καλεί όλους όσους αγωνίζονται, όλους τους οικοδόγους, όλους τους δημοκράτες, να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να καταγγείλουν την κυβέρνηση Μπολσονάρο και να απαιτήσουν:

● Κάτω τα χέρια από τους ακτήμονες και τους άστεγους στη Βραζιλία! Μια διεθνή εκστρατεία για την κατάργηση του αντιτρομοκρατικού νόμου και των μακάβριων βελτιώσεων του! Κάθε αλληλεγγύη στο MST και το MTST και σ' όλους τους αγωνιστές.

● Κάτω τα χέρια από το τροπικό δάσος του Αμαζονίου! Κάτω τα χέρια από το εδάφη των ιθαγενών λαών! Δια-

τήρηση της νομοθεσίας που εγγυάται την οριοθέτηση των εδαφών για τους αυτόχθονες λαούς. Η Βραζιλία να τηρήσει τη συμφωνία του Παρισιού!

● Κάτω τα χέρια από τα δικαιώματα κοινωνικής ασφάλισης των Βραζιλιάνων εργαζομένων! Καμία μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος χωρίς πρώτα να πραγματοποιηθεί ριζοσπαστικός έλεγχος και δημοσίευση των οφειλιετών της Κοινωνικής Ασφάλισης!

● Κάτω τα χέρια από τα δημόσια πανεπιστήμια της Βραζιλίας! Μακριά τα χέρια από την ακαδημαϊκή ελευθερία! Καμία παρεμβολή στις εκλογές των πρυτανικών αρχών.

● Κάτω το πρόγραμμα «Ακομμάτιστο σχολείο»! Όχι στα κινητά τηλέφωνα καταγραφής¹⁰ στην τάξη! Διατήρηση του προϋπολογισμού της εκπαίδευσης και στη διά ζώσης παιδεία (πρόσωπο με πρόσωπο) στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

● Τέλος στον πόλεμο κατά των ναρκωτικών και των φτωχών! Όχι στην απειλευθέρωση της οπιοκατοχής. Όχι στη μείωση του ηλικιακού ορίου στις ποινές, που προτάθηκε από τον μελλοδικό υπουργό Sérgio Moro. Οι νέοι χρειάζονται σχολεία, όχι φυλακές. Νομιμοποίηση της μαριχουάνας. Συντονισμένη προσπάθεια του δικαστικού σώματος να επιταχύνει τις δίκες των 200.000 κρατουμένων που παραμένουν στη φυλακή χωρίς δίκη.

Η εκλογική νίκη του Μπολσονάρο αποτελεί στην πραγματικότητα μέρος της αναζωπύρωσης των αυταρχικών καθεστώτων που καταπνίγουν τις δημοκρατικές κατακτήσεις των τελευταίων δεκαετιών, με τον Πούτιν στη Ρωσία, τον Όρμπαν στην Ουγγαρία, το καθεστώς PiS στην Πολωνία, τον Ερντογάν στην Τουρκία, τον Ντουτέρτε στις Φιλιππίνες, τον Τράμπ στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον Νετανιάχου στο Ισραήλ, τα ακροδεξιά κόμματα στην κυβέρνηση της Αυστρίας ή της Ιταλίας... Είναι απαραίτητο ένα διεθνές αντι-αυταρχικό και αντι-ολιγαρχικό κίνημα, επειδή η κατάσταση απαιτεί ευρεία κινητοποίηση όλων των πολιτικών δυνάμεων που υποστηρίζουν τα δημοκρατικά δικαιώματα των εργαζομένων, τα δικαιώματα των γυναικών, την προστασία του περιβάλλοντος και του κλίματος, την ανθρωπινή ελευθερία κινήσεων, εν συντομία κατά της καταπίεσης κάθε είδους. Η οικοδόμηση ενός τόσο παγκόσμιου κινήματος είναι καθήκον που πρέπει να μπει στην ημερήσια διάταξη.

5 Δεκεμβρίου 2018

Μετάφραση στα ελληνικά ΤΠΤ

Το κείμενο στο site μας: <https://wp.me/p6Uul6-iR>

¹ Το σύστημα διακυβέρνησης αυτό βασίζεται σε έναν «προεδρισμό με συμμαχίες»: αυτό συνίσταται στην κυριαρχία της εκτελεστικής εξουσίας και του ανθρώπου που κατέχει την έδρα του προέδρου, αλλά που δεν μπορεί να κυβερνήσει αν δεν καταφέρει το κόμμα του να συνδέσει στη διακυβέρνηση και διάφορους πολιτικάντηδες και παλιά κόμματα που αντιπροσωπεύουν τις περιφερειακές ολιγαρχίες της τεράστιας αυτής χώρας. Οι συμμαχίες αυτές γίνονται με μυριάδες εύνοιες, πόστα, δολάρια, κλπ. Εξάλλου το MDB του Τέμερ είναι το κόμμα που στα τελευταία 33 χρόνια κατάφερε να εγγυάται, με τον τρόπο αυτόν, στην εκτελεστική εξουσία τις βάσεις της διακυβέρνησης [Σημείωση Inprecor].

² Κεντρικός δρόμος του Σάο Πάουλο.

³ Η καποέιρα είναι είναι μια αфро-βραζιλιάνικη πολεμική και χορευτική τεχνική, που χαρακτηρίζεται από ακροβατική και ψυχαγωγική διάσταση. Ο Moa do Katandé, πολίτ διαδήμος δάσκαλος της καποέιρα, στρατευμένος στην πάλη κατά του ρατσισμού, δολοφονήθηκε, στα 63 του, με 12 μαχαιριές στην πλάτη, σε μια πολιτική συζήτηση σε καφενείο στις 7 Οκτωβρίου 2018 [Σημείωση του Inprecor].

⁴ Η «Operaç o Lava Jato» (επιχείρηση καθαρισμός) έδειξε την τεράστια έκταση της διαφθοράς στην κύρια δημόσια επιχείρηση της Βραζιλίας, την Petrobras, ήδη από την αρχή της κυβέρνησης Λούιζα και ακόμα πιο πριν. Η διαφθορά αυτή ήταν ασφαλιώς η μία από τις κύριες πηγές χρηματοδότησης για τις εκλογικές καμπάνιες και για παροχές χρήματος σε βουλευτές και σε ηγέτες κομμάτων [Σημείωση του Inprecor].

⁵ Η έννοια «κατασκοπευτικός καπιταλισμός» [ή «καπιταλισμός παρακολούθησης»] εισήχθη από την Σοσάνα Ζούμποφ. Αυτό που συλλογίζεται έτσι είναι ένας «καπιταλισμός που κατακλύζεται από μονοπωλία τα οποία είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες πληροφορικής με τέτοιο τρόπο ώστε να καταργούν τον «ελεύθερο ανταγωνισμό» και να τυποποιούν τις αγορές όπως τους βολεύει. Ο έλεγχος της παραγωγής δεν αρκεί πλέον: το διακύβευμα βρίσκεται στη γνώση των συμπεριφορών. Για αυτή την παρακολούθηση πρόκειται, ακόμα και όταν χρησιμοποιείται από διαφορετικούς παράγοντες, με πρόσθετες επιπτώσεις, όπως για την παρακολούθηση των κρατών από ασυνείδητους οργανισμούς», βλ. «Les secrets du capitalisme de surveillance par Shoshana Zuboff», 31/7/2017, <http://montpellibre.fr/spip.php?article3502> [Σημείωση του Inprecor].

⁶ «Καπιταλιστική παγκοσμιοποίηση, ιμπεριαλισμοί, γεωπολιτικό χάος και οι επιπτώσεις τους». <http://okde.org/index.php/el/keimenamenu/diethni/452-sxedio-theson-kapitalistiki-pagkosmioiisi-imperialismo-i-geopolitiko-xaos-kai-oi-epiptoseis-tous> [Σημείωση ΤΠΤ].

⁷ Το κίνημα «Escola sem partido» («ακομμάτιστο σχολείο») είναι ένα δεξιά κίνημα που ιδρύθηκε το 2004 για το κυνήγι και τη διαπόμπευση των δασκάλων και καθηγητών, που διδάσκουν επιστημονικά ζητήματα αντίθετα προς την παράδοση, τα ήθη και τα έθιμα. Ο Μπολσονάρο υιοθέτησε το κίνημα αυτό ως πρόγραμμα παιδείας και διόρισε στο Υπουργείο Παιδείας τον θεολόγο Ρικάρντο Βέλιες Ροντρίγκες, από τους βασικούς του «ακομμάτιστου σχολείου» [Σημείωση ΤΠΤ].

⁸ #Ele Nao (=όχι αυτός!): Κίνημα των Ενωμένων Γυναικών κατά του Μπολσονάρο, που έδωσε το έναυσμα της αντίστασης από τον Οκτώβριο του 2018. Βλ. και την ανακοίνωση του PSOL, της 5/10/2018: «Na ηττηθεί ο Μπολσονάρο και να υποστηριχτούν τα δικαιώματα!» <https://okde4.org/2018/10/20/βραζιλία-elenao-όχι-αυτός-va-ηττηθεί-o-μπολ/> [Σημείωση ΤΠΤ].

⁹ Iv n Duque M rquez: Πρόεδρος της Κολομβίας, Sebast i n Pi era: Πρόεδρος της Χιλής, Daniel Ortega: Πρόεδρος της Νικαράγουα. [Σημείωση ΤΠΤ].

¹⁰ Στα πλαίσια του προγράμματος «ακομμάτιστο σχολείο» πραγματοποιείται ένα κυνήγι μαγισσών κατά των καθηγητών καλώντας τους μαθητές να καταγράφουν στα κινητά τους τα μαθήματα καθηγητών με τους οποίους διαφωνούν, για να μπορούν να καταγγεληθούν [Σημείωση ΤΠΤ].

Η 4η Διεθνής τάσσεται ανοιχτά εναντίον της τελευταίας απόπειρας πραξικοπήματος και της ιμπεριαλιστικής παρέμβασης στη Βενεζουέλα, η οποία ενορχηστρώθηκε κυνικά και ζητήθηκε από τον αντιπρόεδρο των ΗΠΑ Μάικ Πενς (αντί του Τραμπ, ο οποίος έχει απαξιωθεί στη Λατινική Αμερική). Σε ένα βίντεο που κυκλοφόρησε τη νύχτα της 22ης Ιανουαρίου, δόθηκε το σήμα εκκίνησης για το ξεδίπλωμα μιας στρατηγικής που ξεκίνησε με τον υποψήφιο σφετεριστή Χουάν Γκουαϊδό να ανακηρύσσει τον εαυτό του «πρόεδρο» της Βενεζουέλας, παρόλο που κανείς δεν τον είχε ψηφίσει. Ακολούθησε μια σειρά νεοσυντηρητικών, ακροδεξιών και νεοφασιστών προέδρων και κυβερνήσεων στη Λατινική Αμερική και σε όλο τον κόσμο, που έσπευσαν να «αναγνωρίσουν» την υποτιθέμενη νέα κυβέρνηση. Ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών και χώρες που υπέγραψαν ακήρυξη της Λίμα» σαν επίσης αμέσως τα ιμπεριαλιστικά σχέδια αναγνωρίζοντας την παράνομη προεδρία του Γκουαϊδό και επιβάλλοντας έναν αποκλεισμό στη Βενεζουέλα, συμβάλλοντας έτσι σε μια προσπάθεια να προκληθεί μια απάντηση που θα χρησίμευε ως δικαιολογία για ένοπλη επέμβαση.

Υποστηρίζουμε σθεναρά τις εκστρατείες κατάδικης αυτής της απόπειρας πραξικοπήματος και της ιμπεριαλιστικής παρέμβασης, που παραβιάζουν τους βασικούς κανόνες εθνικής κυριαρχίας. Καλούμε σε πηλατιά λαϊκή, ενιαία, διεθνιστική και δημοκρατική κινητοποίηση ενάντια στο πραξικόπημα, πράγμα που σημαίνει ότι, ανεξάρτητα από τις διαφορές μας και την κριτική μας για την κυβέρνηση Μαδούρο και το καθεστώς που επιβάλλει στη Βενεζουέλα, δεν βλέπουμε μια λύση μέσω ενός ιμπεριαλιστικού πραξικοπήματος. Ο λαός της Βενεζουέλας να αφεθεί να αποφασίσει για το μέλλον του ελεύθερα, ανεξάρτητα και δημοκρατικά.

Τα αναμφισβήτητα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα της Βενεζουέλας μπορούν να επιλυθούν μόνο δημοκρατικά, χωρίς καμία παρέμβαση από τους ιμπεριαλιστές που στερούνται κάθε αξιοπιστίας στους ισχυρισμούς τους για υπεράσπιση της «δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Είναι αλήθεια ότι σημαντικά λαϊκά τμήματα, εξαντλημένα από τη σοβαρή οικονομική κατάσταση της χώρας

και από τις δυσκολίες, τις αντιφάσεις και τις λανθασμένες επιλογές της κυβέρνησης, βγήκαν στους δρόμους για να υποστηρίξουν το πραξικόπημα. Η τραγωδία είναι ότι μπαίνοντας υπό τις διαταγές της εθνικής ολιγαρχίας και των διεθνών, αντιδραστικών και μάλιστα νεοφασιστικών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων δεν θα κάνουν την οικονομική, κοινωνική και ανθρωπινή κατάσταση στη Βενεζουέλα καθόλου καλύτερη.

Προς το παρόν όλα δείχνουν ότι οι πρωταγωνιστές του πραξικοπήματος προσπαθούν να επιβάλουν έναν εμφύλιο πόλεμο ή/και άμεση επέμβαση ξένων δυνάμεων, που το μόνο που θα κάνουν είναι να επιδεινώσουν τα προβλήματα της χώρας και να οδηγήσουν σε ενίσχυση της πολιτικής επίθεσης από τη δεξιά και την ακροδεξιά στην αμερικανική ήπειρο και σε όλο τον κόσμο. Μια ένοπλη σύγκρουση θα ήταν ένα καταστροφικό

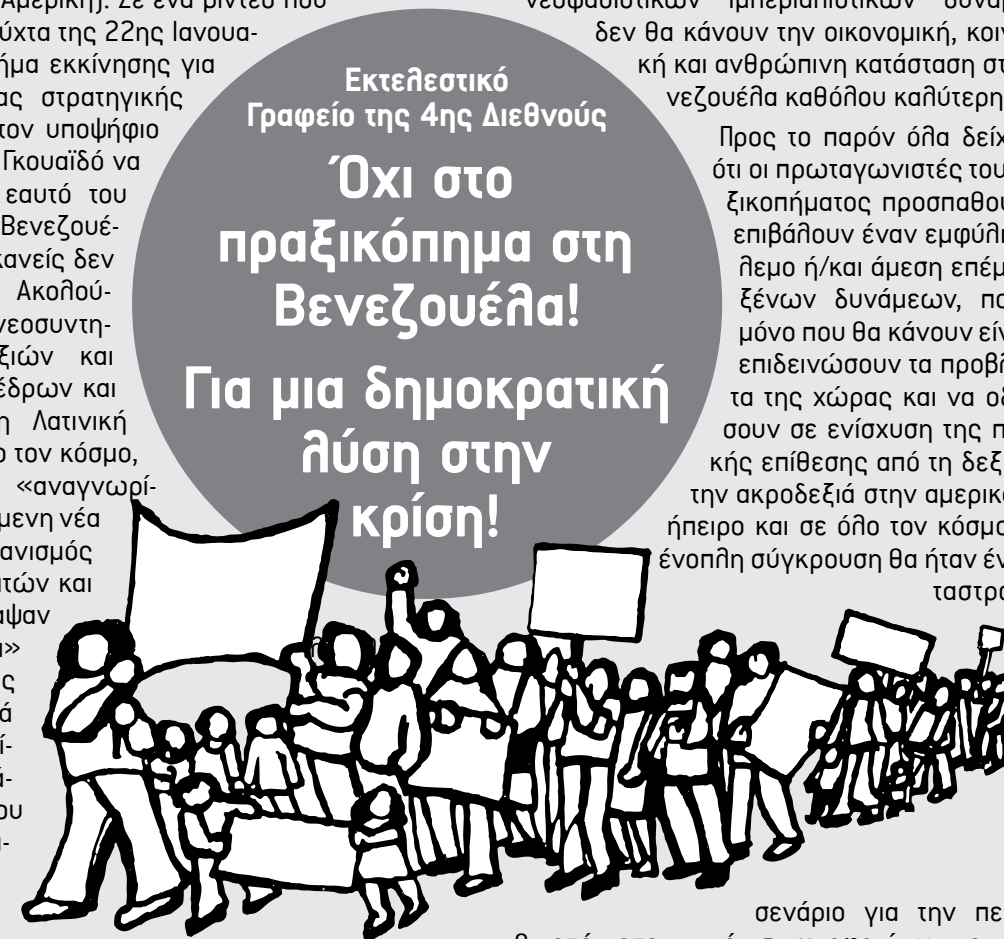
σενάριο για την περιοχή και θα επέτρεπε μια νέα σταυροφορία για τον έλεγχο των πετρελαιοειδών πόρων της χώρας από τα μεγάλα διεθνή ολιγοπώλια. Η καταστροφή που προκάλεσε η κατοχή του Ιράκ από τις Ηνωμένες Πολιτείες μάς δίνει κάποια ιδέα για το τι θα μπορούσε να συμβεί στη Βενεζουέλα και σε ολόκληρη την περιοχή εάν αυτοί που συμμετέχουν στο πραξικόπημα δεν αλληλένδετα πορεία.

Καλούμε όλες τις επαναστατικές, προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις να κινητοποιηθούν ενάντια σε αυτήν τη νέα ιμπεριαλιστική επέμβαση και να υπερασπιστούν την κυριαρχία του λαού της Βενεζουέλας, για να επιλύσει τα πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά προβλήματά του δημοκρατικά και ειρηνικά, χωρίς οικονομικά σμποτάζ και χωρίς απειλή ένοπλης επέμβασης, με σεβασμό στη θέληση της πλειοψηφίας που εκφράζεται μέσω της κάλπης.

Όχι στο πραξικόπημα στη Βενεζουέλα!

Για μια αντιιμπεριαλιστική και ανεξάρτητη λύση στην κρίση της Βενεζουέλας!

Η ανακοίνωση αυτή εγκρίθηκε από το Εκτελεστικό Γραφείο της 4ης Διεθνούς στις 24 Ιανουαρίου 2019. Το παρόν κείμενο βρίσκεται στο site μας okde4.org Μετάφραση στα ελληνικά: e la libertà

Απέναντι στην κοινωνική και πολιτική κρίση στη Νικαράγουα:

Αλληλεγγύη με τις λαϊκές διεκδικήσεις, εναντίον της ορτεγκίστικης καταστολής

Η 4η Διεθνής, που από την αρχή υποστήριξε την Επανάσταση των Σαντινίστας, στηρίζει τους αριστερούς και δημοκρατικούς τομείς της αντίστασης, της εξέγερσης και της λαϊκής εξουσίας ενάντια στο σημερινό καθεστώς ορτεγκισμού, νεοφιλελεύθερου και καταπιεστικού δεσποτισμού, που συνθλίβει τις λαϊκές τάξεις της Νικαράγουας, όπως εξηγεί η ανακοίνωση του Εκτελεστικού Γραφείου της 4ης Διεθνούς στις 28 Οκτωβρίου 2018.

Η λαϊκή επανάσταση των Σαντινίστας

Το Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο Σαντινίστα (FSLN) γεννήθηκε ως μια «πρωτοποριακή οργάνωση» με αντιιμπεριαλιστικό και επαναστατικό προσανατολισμό, όπως αυτό κατοχυρώθηκε στο Ιστορικό του Πρόγραμμα (1969), «ικανό να αναλάβει την πολιτική εξουσία (...) εγκαθιδρύοντας ένα κοινωνικό σύστημα που διώχνει την εκμετάλλευση και την φτώχεια που έχει υποστεί ο λαός μας στην προηγούμενη ιστορία.»

Όταν η δικτατορία του Somoza ηττήθηκε τον Ιούλιο του 1979, το FSLN είχε την ευρεία υποστήριξη του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού και προσπάθησε να θέσει τα αντικειμενικά και υποκειμενικά θεμέλια ενός επαναστατικού σχεδίου σοσιαλιστικού χαρακτήρα, αν και υπήρχαν μεγάλες προκλήσεις να αντιμετωπιστούν σε μια χώρα με μια πολύ εξαρτημένη οικονομία και βαθιά κοινωνική καταστροφή, για να μην αναφέρουμε την αντεπανάσταση που προώθησαν οι Ηνωμένες Πολιτείες τη δεκαετία του '80, η οποία ήταν καθοριστική σε αυτό το στάδιο του Σαντινισμού. Η Τέταρτη Διεθνής γιόρτασε αμέσως την ανατροπή της δικτατορίας και ήταν σε πλήρη αλληλεγγύη με το επαναστατικό λαϊκό κίνημα.

Έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι οι ριζοσπαστικοί οικονομικοί και κοινωνικοί μετασχηματισμοί θα ήταν σταδιακοί, το FSLN προώθησε ένα Κυβερνητικό Συμβούλιο Εθνικής Ανασυγκρότησης, όπου εκπροσωπούνταν το μπλοκ των Σαντινίστας και η μπουρζουαζία. Ως εκ τούτου, διακηρύχθηκε ότι οι αρχές της επανάστασης ήταν η μικτή οικονομία, ο πολιτικός πλουραλισμός και η μη-ευθυγράμμιση, ως απαραίτητες βραχυπρόθεσμες στρατηγικές.

Μακροπρόθεσμα, το Ιστορικό Πρόγραμμα του FSLN ήταν το γενικό πλαίσιο που έπρεπε να αναπτυχθεί, αν και δεν εκτελέστηκε στο σύνολό του, αφήνοντας σημαντικά ελλείμματα σε σχέση με την χειραφέτηση των γυναικών (ιδίως αφήνοντας ανέγγιχτους τους περιριστικούς νόμους για τις αμβλώσεις, οι οποίοι επέτρεπαν τον τερματισμό μόνο εάν η ζωή μιας γυναίκας

ήταν σε κίνδυνο) ή με τις διεκδικήσεις της αγροτιάς, καθώς και πολύ σοβαρά λάθη, όπως ο σεβασμός ως προς το εξωτερικό χρέος που είχε αναλάβει ο Somoza και η εφαρμογή των νομισματικών πολιτικών στα τέλη της δεκαετίας του '80. Ωστόσο, από το 1988, οι ηγέτες των Σαντινίστα εισήγαγαν ένα σχέδιο διαρθρωτικής προσαρμογής που υποβάθμισε τις συνθήκες των φτωχών χωρίς να επηρεάσει τους πλούσιους. Οι πολιτικές αυτές έμοιαζαν πολύ με τις συνθήκες συνθήκες που επιβάλλουν το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα, ενώ ταυτόχρονα, υπό την πίεση της Ουάσιγκτον, τα δύο αυτά θεσμικά όργανα είχαν αναστείλει την βοήθειά τους προς τις αρχές των Σαντινίστα. Αυτές οι πολιτικές προσαρμογής επικρίθηκαν σε μεγάλο βαθμό από ορισμένες τάξεις στο FSLN, επειδή με αυτή την προσπάθεια προσαρμογής επιβάρυναν τις λαϊκές τάξεις.

“ Το ιστορικό πρόγραμμα των σαντινίστας ήταν σοσιαλιστικά προσανατολισμένο, προετοιμάζοντας τις υλικές συνθήκες γι' αυτό, με τακτικές και στρατηγικές προσεγγίσεις, οι οποίες, παρά τις δυσκολίες του πλαισίου και της απειλής του ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ, άνοιξαν νέες υποσχέσεις για ρήξη με το ηγεμονικό σύστημα. ”

Ωστόσο, το Πρόγραμμα του FSLN περιλάμβανε την οικοδόμηση μιας Επαναστατικής Κυβέρνησης που επέτρεψε την πλήρη συμμετοχή ολόκληρου του πληθυσμού, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο, τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ελευθερία οργάνωσης του συνδικαλιστικού κινήματος στις πόλεις και στην ύπαιθρο, την ελευθερία οργάνωσης ομάδων αγροτών, νέων, φοιτητών, γυναικών κλπ. Οι μεγάλες ιδιόκτητες εκτάσεις γης απαλλοτριώθηκαν, η γη αναδιανεμήθηκε και σχηματίστηκαν συνδικάτα και αγροτικές ενώσεις. Έγινε επίσης η εθνικοποίηση εργοστασίων, κτιρίων και άλλων περιουσιακών στοιχείων της ολιγαρχίας του Somoza.

Κατά τα επόμενα έντεκα χρόνια γενικεύτηκε η εκπαίδευση, ανοίχτηκε το πανεπιστήμιο στις λαϊκές τάξεις, δημιουργήθηκαν προγράμματα κοινωνικής βοήθειας,

τέθηκε σε λειτουργία ένα καθολικό σύστημα υγείας και άλλες βασικές υπηρεσίες, και ξεκίνησαν οι Επιτροπές Άμυνας των Σαντινίστα (CDS) για να οργανωθεί ο πληθυσμός των γειτονιών.

Το FSLN θέσπισε επίσης μια δίκαιη φορολογική πολιτική, εργατικά δικαιώματα, και ιστορική κοινωνική δικαιοσύνη για τις Ακτές της Καραϊβικής, εξαιτίας της εκμετάλλευσης και των διακρίσεων κατά των αυτόχthonων λαών. Ήταν επομένως ένα σοσιαλιστικά προσανατολισμένο πρόγραμμα που προετοίμασε τις υλικές συνθήκες γι' αυτό, με τακτικές και στρατηγικές προσεγγίσεις, οι οποίες, παρά τις δυσκολίες του πλαισίου και της απειλής του ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ, άνοιξαν νέες υποσχέσεις για ρήξη με το ηγεμονικό σύστημα.

Ωστόσο, η αγροτική μεταρρύθμιση δεν πήγε αρκετά μακριά: οι απαλλοτριώσεις επικεντρώθηκαν κυρίως στα περιουσιακά στοιχεία του Somoza και των συμμάχων του, και γλίτωσαν τα συμφέροντα μεγάλων καπιταλιστικών ομάδων και ισχυρών οικογενειών, τις οποίες ορισμένοι ηγέτες των Σαντινίστα ήθελαν να μετατρέψουν σε συμμάχους ή συνοδοιπόρους. Επιπλέον, αντί να δοθεί προτεραιότητα στις μικρές και μεσαίες φάρμες, το FSLN δημιούργησε γρήγορα έναν Κρατικό αγροτικό τομέα και συνεταιρισμούς, κάτι που δεν ήταν σύμφωνο με τις διαθέσεις του αγροτικού πληθυσμού, μέρος του οποίου προσελκύστηκε από τα αντεπαναστατικά Contras.

Η αυτοοργάνωση και ο εργατικός έλεγχος δεν ενθαρρύνθηκαν αρκετά. Μέρος της ηγεσίας του FSLN εκπαιδεύτηκε στην Κούβα την δεκαετία του 1960 -70, η οποία, υπό την επιρροή της Σταλινικής Σοβιετικής Ένωσης, προωθούσε τότε την λαϊκή οργάνωση μέσα σε ένα πολύ ελεγχόμενο και περιορισμένο πλαίσιο. Ως αποτέλεσμα, οι μάζες δεν μπορούσαν να συμμετά-

σχουν πλήρως στην χειραφέτησή τους.

Η προδοσία του Ιστορικού Προγράμματος του FSLN και η δημιουργία ενός αυταρχικού εταιρικού καθεστώτος

Όταν το FSLN ηττήθηκε εκλογικά το 1990, η νέα διεθνής κατάσταση ευνόησε την δεξιά, καπιταλιστική αποκατάσταση στην Ανατολική Ευρώπη στερώντας τη Νικαράγουα από διεθνείς συμμάχους. Αλλά ο λαός αποθαρρύνονταν όλο και περισσότερο από την κατεύθυνση που έπαιρνε η επαναστατική διαδικασία. Στα απλά μέλη των Σαντινίστα υπήρχε ανησυχία λόγω της γραφειοκρατικοποίησης και της κάθετης οργάνωσης της Εθνικής Διεύθυνσης του FSLN, που εξέλεγε τα μέλη των CDS, τις συνδικαλιστικές θέσεις, τα τοπικά στελέχη και τους ενδιάμεσους διοικητές. Σταδιακά, η απουσία εκδημοκρατισμού σε αυτές τις δομές οδήγησε στην ανάπτυξη μιας γραφειοκρατικής ηγεσίας των Σαντινίστα που απολάμβανε προνόμια που έρχονταν σε αντίθεση με την πραγματικότητα της μεγάλης πλειοψηφίας που κλήθηκε να κάνει οικονομικές και κοινωνικές θυσίες στο όνομα της επανάστασης.

Όταν οι βασικοί διοικητές της Εθνικής Διεύθυνσης, οι δημόσιοι υπάλληλοι και η μεσαία διοίκηση άρπαξαν - αυτό που είναι ευρέως γνωστό ως *pi ata* - τα εδάφη, τις φυτείες καφέ, τα αρχοντικά, τα αγροκτήματα, τα αυτοκίνητα και άλλες κρατικές ιδιοκτησίες που η επανάσταση είχε ανακτήσει στο όνομα της μεγάλης πλειοψηφίας, αυτή η δυσφορία βάθυνε. Τα επιχειρήματα που παρουσιάστηκαν από τους Διοικητές ήταν ότι αυτό έγινε για να εμποδίσει τον εχθρό να πάρει στην κατοχή του αυτό που είχε κοστίσει τόσο πολύ αίμα, αλλά αυτό δεν αρκούσε για να εξηγήσει στον πληθυσμό τον προσωποπλοτισμό της τότε αρχόμενης μπουρζουαζίας των Σαντινίστα.

Στη συνέχεια, το FSLN υπό τον Daniel Ortega υιοθέτησε μια στάση που ταλαντευόταν μεταξύ συμβιβασμού και αντιπολίτευσης με την κυβέρνηση της Εθνικής Ένωσης Αντιπολίτευσης (UNO) της Violeta Chamorro. Η Εθνική Διεύθυνση του FSLN, που ελέγχεται κυρίως από το ρεύμα της Δημοκρατικής Αριστεράς του Ντανιέλ Ορτέγκα, ενθάρρυνε από την μία πλειυρά τους αγώνες κατά των ιδιωτικοποιήσεων, ενώ από την άλλη, στην Εθνική Συνέλευση, υποστήριξε την κυβέρνηση Chamorro που τις διεξήγαγε.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1990, ο Ορτέγκα σύναψε συμφωνία με το Συνταγματικό Φιλελεύθερο Κόμμα (PLC) του Arnoldo Alemán, ο οποίος ήταν πρόεδρος από το 1997, σε μια συνύπαρξη με την πιο συντηρητική και διεφθαρμένη δεξιά. Αυτές ήταν «επικίνδυνες φιλίες» για ένα επαναστατικό σχέδιο. Ωστόσο, ήταν κερδοφόρες για το FSLN του Ντανιέλ Ορτέγκα και το PLC του Alemán, οι οποίοι έλαβαν διαφορετικά οφέλη από αυτές. Αυτό διαπιστώθηκε με την υποστήριξη του PLC στον Ορτέγκα ο οποίος ήταν αντιμετώπος με την καταγγελία της σεξουαλικής κακοποίησης της θετής του κόρης Zoilamérica Narváez. Και χρόνια αργότερα, όταν ο Alemán, ο οποίος είχε καταδικαστεί σε 20 χρόνια φυλάκισης για την καλπάζουσα διαφθορά της κυβέρνησής του, αφέθηκε να εκτελέσει την ποινή του υπό κατ'οίκον περιορισμό χάρη στους άνδρες που είχε βάλει ο Ορτέγκα στο δικαστικό σύστημα, μέχρις ότου το Ανώτατο Δικαστήριο ακύρωσε την καταδίκη το 2009 κατά τη διάρκεια της προεδρίας του Ορτέγκα.

Η μεταρρύθμιση του Εκλογικού Νόμου το 2000, την οποία προώθησαν οι Σαντινίστα και οι φιλελεύθεροι βουλευτές, ήταν ένα άλλο προϊόν του συμφώνου Ortega-Alemán. Η μεταρρύθμιση επέτρεψε να κερδηθεί η προεδρία και η αντιπροεδρία της Δημοκρατίας με ελάχιστο ποσοστό 35% και να ξεπεραστούν οι υποψήφιοι της δεύτερης θέσης κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες. Ο νέος αυτός εκλογικός νόμος επέτρεψε στον Ντανιέλ Ορτέγκα, ο οποίος είχε χάσει αρκετή υποστήριξη από το 1990, να εκλεγεί το 2006 με το 38,07% των ψήφων.

Ως μέρος της αντιπολίτευσης, η κοινοβουλευτική ομάδα των Σαντινίστα ψήφισε το 2006, σε συμφωνία με τους συντηρητικούς βουλευτές, ένα νόμο που απαγορεύει πλήρως την άμβλωση. Αυτό έγινε ως μέρος της συμφωνίας με την δεξιά πτέρυγα που επέτρεψε στο FSLN να επιστρέψει στην προεδρία της δημοκρατίας με τις εκλογές στα τέλη του 2006. Και ήταν υπό την προεδρία του Ντανιέλ Ορτέγκα - ο οποίος αρνήθηκε να ανατρέψει τον νόμο - που η απαγόρευση αυτή συμπεριλήφθηκε στον νέο ποινικό κώδικα που τέθηκε σε ισχύ το 2008. Αυτή η απαγόρευση δεν επιτρέπει καμία εξαίρεση, ακόμη κι εάν η υγεία ή η ζωή της εγκύου βρίσκεται σε κίνδυνο, ή η εγκυμοσύνη είναι αποτέλεσμα βιασμού.

Αυτή η κίνηση συνοδεύτηκε με την πρόοδο που σημειώθηκε στην εδραίωση άλλων επικίνδυνων φιλιών: αυτή τη φορά, με έναν πρώην αντίπαλο του FSLN, τον

Cardinal Miguel Obando y Bravo, τον οποίο ο Ορτέγκα επανέφερε στη δημόσια ζωή ως Πρόεδρο της Επιτροπής Ειρήνης και Συμφιλίωσης, έναν φορέα που δημιουργήθηκε για να εξασφαλίζει ότι αυτοί που αποστρατεύτηκαν από τον πόλεμο τηρούν τις συμφωνίες. Αυτή ήταν η αρχή μιας άλλης προνομιακής σχέσης μεταξύ του FSLN του Ορτέγκα και των de facto εξουσιών. Για να κερδίσει τις ψήφους των συντηρητικών, ο Ντανιέλ Ορτέγκα παντρεύτηκε την Rosario Murillo στην εκκλησία πριν από τις εκλογές του Νοεμβρίου 2006, με τον Cardinal Obando να κάνει την λειτουργία.

“ Από την διαμόρφωση των νόμων μέχρι τις διαπραγματεύσεις για τους μισθούς, η πολιτική οικονομία της Νικαράγουας υποτάχθηκε στα συμφέροντα του μεγάλου εθνικού κεφαλαίου, και στις ελεύθερες συναλλαγές στο εξωτερικό. ”

Και ήταν μετά την επιστροφή του Ορτέγκα στην κυβέρνηση, που το FSLN επισημοποίησε τις συμφωνίες με το COSEP (Ανώτατο Συμβούλιο Ιδιωτικών Επιχειρήσεων), δημιουργώντας μια συμμαχία μεταξύ των δύο αυτών τομέων, που παρουσιάστηκε ως χώρος τριμερούς συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης, του ιδιωτικού τομέα και των συνδικάτων. Εντούτοις, η συμμετοχή των συνδικαλιστικών οργανώσεων ήταν συμβολική, δεδομένου ότι τα συμφέροντά τους είχαν καπηλευτεί από το FSLN, δηλαδή από την παράταξη Ορτέγκα-Μουρίγιο, όπως αποδεικνύεται από τις θέσεις του Κέντρου Εργατών των Σαντινίστα (CST) στις περιπτώσεις των αγώνων των εργατών εναντίον των μεγάλων εργοδοτών όπως η οικογένεια Pellas, ή στις συμφωνίες για τον ελάχιστο μισθό. Έτσι, σιγά-σιγά, από την διαμόρφωση των νόμων μέχρι τις διαπραγματεύσεις για τους μισθούς, η πολιτική οικονομία της Νικαράγουας υποτάχθηκε στα συμφέροντα του μεγάλου εθνικού κεφαλαίου. Ωστόσο, μια συμφωνία τέτοιας φύσης δεν μπορεί να περιοριστεί στο μεγάλο εθνικό κεφάλαιο, δεδομένου ότι η δική της δυναμική οδηγεί στο διακρατικό κεφάλαιο, ιδίως στην εξορυκτική βιομηχανία και κυρίως στην μετάλλευση. Βασικά, πίσω από όλα αυτά είναι η νεοφιλελεύθερη λογική που επικρατεί στην περιοχή: η διοχέτευση των δημόσιων πόρων στις ιδιωτικές επενδύσεις, η εξωτερική ανάθεση και η ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών, οι φορολογικές απαλλαγές και τα οφέλη για το κεφάλαιο, κλπ.

Η συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με τις Ηνωμένες Πολιτείες υιοθετήθηκε το 2005. Παρόλο που η κοινοβουλευτική ομάδα του FSLN, τότε στην αντιπολίτευση, ψήφισε κατά της κύρωσής της τον Οκτώβριο

του 2005, το 2006, οι βουλευτές του FSLN υποστήριξαν αλληγές σε μια σειρά νόμων που επέτρεψαν στους όρους που επέβαλλαν οι ΗΠΑ να επιβεβαιωθούν. Επιπλέον, όταν βρέθηκε στην εξουσία από το 2007, η κυβέρνηση του Ντανιέλ Ορτέγκα δεν προσπάθησε καθόλου να καταργήσει αυτή την συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών με την αμερικανική υπερδύναμη. Αυτή υπήρξε μια περαιτέρω μετατόπιση του προσανατολισμού του FSLN, το οποίο είχε κατηγορήσει προηγουμένως την κυβέρνηση του προέδρου Enrique Bolaños ότι υπέταξε την Νικαράγουα στα οικονομικά συμφέροντα της Ουάσινγκτον. Η έγκριση αυτής της συνθήκης από τους βουλευτές του FSLN συνοδεύτηκε από την υποστήριξη αλληγών σε μια ολόκληρη σειρά νόμων που συμμορφώνονται με τους όρους που επέβαλλαν οι ΗΠΑ. Άλλες συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου εγκρίθηκαν με τη στήριξη του FSLN: μία συνθήκη με την Ταϊβάν (η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2008), μία που αφορά την Κεντρική Αμερική με το Μεξικό (2011) και μία άλλη μεταξύ της Κεντρικής Αμερικής και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2012).

Το 2006, η Νικαράγουα επωφεληθήκε από την ελάφρυνση του χρέους στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τις Υπερχρεωμένες Φτωχές Χώρες (Heavily Indebted Poor Countries) - το ΔΝΤ ακύρωσε χρέος της Νικαράγουας ύψους 206 εκατομμυρίων δολαρίων. Όταν ο Ορτέγκα επέστρεψε στην κυβέρνηση το 2007, το πρόγραμμα του ΔΝΤ είχε λήξει και το Ταμείο δεν είδε την αναγκαιότητα να υπογράψει νέο, δεδομένου ότι θεωρούσε ότι το χρέος της Νικαράγουας είναι βιώσιμο. Ωστόσο, η κυβέρνηση του Ντανιέλ Ορτέγκα επέμεινε στην εφαρμογή ενός νέου προγράμματος προκειμένου να προσελκύσει ξένους επενδυτές. Το ΔΝΤ τελικά συμφώνησε, ζητώντας από την κυβέρνηση να βαθύνει τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές που επιδιώκονται από την Δεξιά και να εφαρμόσει δημοσιονομική λιτότητα για να έχει ένα πρωτογενές δημοσιονομικό πλεόνασμα.

Έτσι, τα θεσμικά όργανα της Bretton Woods δεν έχουν λόγο να προσάψουν κάτι στην κυβέρνηση της Νικαράγουας. Το ΔΝΤ σημειώνει την «επιτυχία της Νικαράγουας στη διατήρηση της μακροοικονομικής σταθερότητας» (Μάρτιος 2016). Κατά την τελευταία επίσκεψη του τεχνικού προσωπικού του (Φεβρουάριος 2018), ο οργανισμός αυτός δήλωσε ότι «οι οικονομικές επιδόσεις το 2017 ήταν πάνω από τις προσδοκίες και οι προοπτικές του 2018 είναι ευνοϊκές». Όσον αφορά την Παγκόσμια Τράπεζα, επέλεξε τον Απρίλιο του 2018 την στιγμή που η κυβέρνηση Ορτέγκα μόλις είχε ανακοινώσει νεοφιλελεύθερα μέτρα σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση για να συγχαρεί τον Ορτέγκα για τις υγιείς οικονομικές του πολιτικές. Με άλλα λόγια, η Νικαράγουα έχει λειτουργήσει μέσα στις κατευθυντήριες γραμμές που επιβάλλουν αυτοί οι οργανισμοί στην περιοχή.

Όλα αυτά έγιναν δυνατά με τον πλειοψηφικό έλεγχο της Συνέλευσης από το FSLN. Επιπλέον, τον Νοέμβριο του 2013, ο Ορτέγκα εισήγαγε μια πρωτοβουλία για ένα Νόμο για τη Μεταρρύθμιση του Συντάγματος της

Δημοκρατίας, ο οποίος περιελάμβανε την πρόταση για εκλογή του Προέδρου με «σχετική πλειοψηφία» ψήφων, ανεξάρτητα από το ποσοστό που επιτεύχθηκε, και ώστε να επιτρέπεται η επ'αόριστον προεδρική επανεκλογή. Επί του παρόντος, το FSLN του Ortega έχει απόλυτο έλεγχο της Συνέλευσης, με 71 βουλευτές από τους 92 συνολικά.

Ωστόσο, παραμένουν δύο μεγάλες προδοσίες από το FSLN του Ιστορικού Προγράμματός του που δεν μπορούν να αφεθούν αναπάντητες. Η πρώτη είναι η αποστράτευση και η καταστροφή του οργανωτικού ιστού της βάσης και των μεγάλων κοινωνικών κινημάτων, τα οποία καπηλεύονται κυρίως από το καθεστώς. Αυτό γίνεται μέσω ελέγχου σε διαφορετικά επίπεδα, από το νομικό κανονιστικό πλαίσιο, με την απαγόρευση εκλογής με ανεξάρτητους καταλόγους, και από τον έλεγχο που ασκείται μέσω των Συμβουλίων Δικαιωμάτων των Πολιτών (CPC), τα οποία είναι κάθετες μορφές οργάνωσης που ασκούν τον έλεγχο στους πολίτες για τους σκοπούς της εξουσίας του προεδρικού ζευγαριού.

Η άλλη προδοσία είναι των δικαιωμάτων των γυναικών τα οποία, δεδομένης της πλήρους απαγόρευσης των αμβλώσεων, της μεταρρύθμισης του νόμου για την αντρική βία, της δίωξης του φεμινιστικού κινήματος που επικρίνει το καθεστώς, της ατιμωρησίας για χρόνια της σεξουαλικής κακοποίησης της Zoilamérica κλπ προκαλούν ολόκληρο το πολιτικό και κοινωνικό σύστημα που χτίστηκε γύρω από τον Ortégismo. Το 2012, μετά από μια μεγάλη εκστρατεία από γυναικείες οργανώσεις βάσης - η οποία ξεκίνησε την εποχή της επανάστασης - η Νικαράγουα εισήγαγε το νόμο 779 κατά της βίας κατά των γυναικών. Αυτός ο νόμος κατάργησε την προηγούμενη απαίτηση για διαμεσολάβηση σε περιπτώσεις κατάχρησης. Αυτός ο νόμος ήταν το αποτέλεσμα μιας προοδευτικής εκστρατείας, αλλά υπήρξε αντίδραση εναντίον του, οδηγούμενη από την ιεραρχία των Καθολικών, η οποία τον χαρακτήριζε ως «αντι-οικογενειακό». Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αποδυναμώσει σοβαρά τον νόμο με μια τροπολογία που επανέφερε την υποχρεωτική διαμεσολάβηση 15 μήνες μετά την πρώτη διαβίbasή της, χωρίς καμία αντίσταση από το FSLN.

Φεμινιστικά και εργατικό-αγροτικά μέτωπα αγώνα. Κρατική καταστολή ως απάντηση

Σε αυτό το σημείο έχει αποδειχθεί ότι το Ιστορικό Πρόγραμμα του FSLN, το οποίο έχει δεσμευτεί για τα δικαιώματα και την ισότητα μεταξύ των ανθρώπων, είναι σε αντίθεση με την πορεία που έχει πάρει ο «ορτεγκισμός». Μέσα σε όλα τα ανοιχτά μέτωπα αγώνα, υπήρξαν τα κινήματα των γυναικών, επικριτικά προς την κυβέρνηση, τα οποία δεν παραιτήθηκαν από την καταγγελία των αλληγών στο νόμο 779, ο οποίος υποβαθμίζει τη γυναικοκτονία στην σφαίρα των σχέσεων των ετεροφυλοφίλων ζευγαριών ή περιλαμβάνει τη διαμεσολάβηση με τους επιτιθέμενους ως μηχανισμό επίλυσης των συγκρούσεων. Με άλλα λόγια, ο νόμος

έχει διασυνδεδεθεί, όπως και τα σώματα των γυναικών της Νικαράγουα που εκτίθενται σε αυτούς τους νόμους ή διαδηλώνουν στους δρόμους για τα δικαιώματά τους.

Άλλα μέτωπα τοποθετούνται στον αγώνα κατά της εξόρυξης φυσικών πόρων και υπάρχουν διαφορετικά παραδείγματα συγκρούσεων μεταξύ της συσσώρευσης κεφαλαίου και της βιωσιμότητας της ίδιας της ζωής, που προέρχεται από το ασυμβίβαστο που έχει η εξόρυξη φυσικών πόρων ως κινητήριος δύναμη ανάπτυξης που δεν ωφελεί τη μεγάλη πλειοψηφία ούτε τις κοινότητες που υποφέρουν από τις αρνητικές της επιπτώσεις, όπως παρατηρήθηκε στο Rancho Grande ή στη Mina El Limón. Και στις δύο περιπτώσεις, μπροστά στην οργάνωση και κινητοποίηση των κοινοτήτων, η αντίδραση ήταν η καταστολή. Το ίδιο συμβαίνει και με έργα μετάλλευσης, υδροηλεκτρικά και αγροβιομηχανίας.

“Οι δύο μεγάλες προδοσίες από το FSLN του ιστορικού προγράμματός του είναι κρίσιμες: Πρώτον η αποστράτευση και η καταστροφή του οργανωτικού ιστού της βάσης και των μεγάλων κοινωνικών κινημάτων. Δεύτερον, απέναντι στα δικαιώματα των γυναικών, δεδομένης της πλήρους απαγόρευσης των αμβλώσεων, της μεταρρύθμισης του νόμου για την αντρική βία, της δίωξης του φεμινιστικού κινήματος, κλπ.”

Όμως, από όλα αυτά τα έργα που αποτελούν απειλή για τις κοινότητες και το περιβάλλον, υπάρχει ένα που προκάλεσε μια σημαντική κινητοποίηση, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, και το οποίο ο Ορτέγκα δεν μπόρεσε να κρύψει: η προβλεπόμενη κατασκευή ενός δια-ωκεάνιου καναλιού που στοχεύει να χωρίσει την χώρα και την περιοχή στα δύο, από την Καραϊβική θάλασσα έως τον Ειρηνικό Ωκεανό, διασχίζοντας τη λίμνη Νικαράγουα, το κύριο απόθεμα γλυκού νερού στην Κεντρική Αμερική. Στην περίπτωση αυτή, η απάντηση ήταν η δίωξη, η καταστολή και ο στιγματισμός των κοινωνικών κινημάτων.

Έτσι, η κυβέρνηση, η οποία εξυπηρετεί τα συμφέροντα του ιδιωτικού κεφαλαίου (είτε ανήκει στους τοπικούς «παραδοσιακούς» καπιταλιστές, είτε στους γραφειοκράτες ή στους ξένους), όχι μόνο δρα για να καταστείλει τον λαό υπέρ των πολυεθνικών, αλλά είναι και συνεργός της καταστροφής του περιβάλλοντος και ένοχος εκτεταμένων παραβιάσεων των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων.

Απρίλιος 2018 και η λαϊκή κινητοποίηση εναντίον του καθεστώτος: ο “ορτεγκισμός” διασχίζει τον Ρουβίκωνα

Έχουν περάσει έντεκα χρόνια από την επιστροφή του Ορτέγκα στην κυβέρνηση, μια περίοδος στην οποία έχει συγκεντρωθεί αρκετή κοινωνική δυσαρέσκεια για δύο γεγονότα που πυροδότησαν την έξαρση του Απριλίου 2018: η αδράνεια της κυβέρνησης απέναντι στην πυρκαγιά στο Καταφύγιο Indio Maíz και η προτεινόμενη μεταρρύθμιση του Ινστιτούτου Ασφάλισης της Νικαράγουα (INSS). Αυτή η μεταρρύθμιση θα μείωνε τα τρέχοντα συνταξιοδοτικά οφέλη κατά 5%, θα περιοριζε την τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συντάξεων πάνω από τον πληθωρισμό, και θα εισήγαγε περικοπές στις μελλοντικές συντάξεις για περίπου ένα εκατομμύριο μισθωτούς που θα μπορούσαν να φθάσουν το 13%.

Η κοινωνική έκρηξη έστρεψε το βλέμμα της διεθνούς κοινότητας στη Νικαράγουα και στην λαϊκή δυσαρέσκεια εναντίον του καθεστώτος.

Στις 18 Απριλίου, διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες ξέσπασαν αυθόρμητα και ειρηνικά σε σημαντικές πόλεις, όπως η León και η Managua, και απωθήθηκαν αμέσως και βιαιώς από την κυβέρνηση. Διάφορες εκθέσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα αναφέρονται σε οργανωμένες φιλοκυβερνητικές ομάδες ή «δυνάμεις σοκ» που προσλήφθηκαν από τη Νεολαία Σαντινίστα, εκτός από τα ΜΑΤ. Αυτή η δυσανάλογη χρήση της βίας τροφοδοτούσε τις διαδηλώσεις και τις κινητοποιήσεις της 19ης Απριλίου μέσω των αποκαλούμενων «autoconvocados» (αυτόκλητων): που αναφέρεται στους νέους, στους σπουδαστές, στους εργαζομένους κλπ., που οργάνωσαν καταλήψεις δρόμων και πόλεων μέσω των «tranques» (οδοφραγμάτων). Αυτό σταδιακά εξαπλώθηκε μέσα στην χώρα σε πόλεις όπως η Masaya, η Granada, η Matagalpa, η Rivas και η Estelí, προσθέτοντας άλλες συλλογικότητες και κινήματα. Από εκείνη την ημέρα, η κυβέρνηση των Ορτέγκα-Μουρίγιο συνέχισε με την αστυνομική και στρατιωτική καταστολή και, ειδικότερα, με τις δράσεις των παραστρατιωτικών ομάδων, που πυροβόλησαν αδιάκριτα τον πληθυσμό. Αυτές οι ομάδες είναι μασκαροφορεμένες, βαριά οπλισμένες και λειτουργούν με πλήρη ατιμωρησία, στο φως της ημέρας και μαζί με τις αστυνομικές δυνάμεις. Αυτό δείχνει ότι ενεργούν σε πλήρη συμφωνία με το καθεστώς.

Στις 22 Απριλίου, δεδομένης της ευρείας συμμετοχής στις διαδηλώσεις, ο Ορτέγκα ακύρωσε τη μεταρρύθμιση του INSS. Στις 24 Απριλίου, η Κυβέρνηση συμφώνησε να ξεκινήσει έναν Εθνικό Διάλογο μέσω της Πολιτικής Συμμαχίας για τη Δικαιοσύνη και τη Δημοκρατία, που αποτελείται από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, φοιτητές, αγρότες, ακόμη και τον επιχειρηματικό τομέα, και με την Καθολική Εκκλησία ως μεσοδομητή, με στόχο την επίλυση της σύγκρουσης. Την

εποχή εκείνη, τα κοινωνικά κινήματα είχαν ήδη σαφείς απαιτήσεις για να ξεκινήσει ένας διάλογος: καμία διαπραγμάτευση χωρίς παύση της καταστολής, εγγύηση για δικαιοσύνη και αποκατάσταση για τους διαδηλωτές που σκοτώθηκαν τις προηγούμενες ημέρες, και την αποχώρηση του ντούετου Ορτέγκα-Μουρίγιο από την εξουσία, ως μη διαπραγματεύσιμο στόχοι. Το αίτημα των κοινωνικών κινημάτων ήταν να διαπραγματευτεί μια μετά-Ορτέγκα μετάβαση. Ωστόσο, αφού επέμειναν σε αυτά τα σημεία, η κυβέρνηση αποφάσισε να αναστείλει τον διάλογο. Για το κοινωνικό κίνημα, η συνέχιση των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο αυτό θα σήμαινε την ενίσχυση του ορτεγκισμού και του κατασταλτικού του καθεστώτος.

Ταυτόχρονα, υπήρξε ταχεία αντίδραση από τα κρατικά όργανα για νομιμοποίηση της καταστολής, για παράδειγμα, με την εφαρμογή του Αντι-Τρομοκρατικού Νόμου, ο οποίος ποινικοποιεί και διώκει συγκεκριμένα προφίλ ηγετών των κοινωνικών κινήσεων. Χιλιάδες εξόριστοι και περισσότεροι από 400 νεκροί, καθώς και απέλαση εθνικών και διεθνών οργανώσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του ΟΗΕ, καταδεικνύουν το σημείο μη επιστροφής στο οποίο έφθασε το καθεστώς. Μετά την μαζική χρήση τρομοκρατίας που είχε ως στόχο την καταστολή και τον εκφοβισμό του πληθυσμού, η κυβέρνηση ανέλαβε τον έλεγχο των δρόμων μέχρι το μέσα Ιουλίου. Έκτοτε, αρκετές εκατοντάδες άτομα, που χαρακτηρίζονται ως «τρομοκράτες» από την κυβέρνηση, συνελήφθησαν και εξακολουθούν να φυλακίζονται, χωρίς σεβασμό των δικαιωμάτων τους - οι ενώσεις υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν επιτρέπεται να έχουν

πρόσβαση στις φυλακές, ούτε οι δικηγόροι ορισμένων κρατουμένων. Κάποιοι από αυτούς έχουν εκφοβιστεί και βασανιστεί για να τους αναγκάσουν να δώσουν ψευδείς ομολογίες κάτι που θα υποστήριζε τον ισχυρισμό ότι η κυβέρνηση αντιμετωπίζει μια συνωμοσία για να απομακρυνθεί με τη βία.

Ως αποτέλεσμα της καταστολής, τμήματα του πληθυσμού έχουν εκφοβιστεί επαρκώς ώστε να μην συμμετέχουν στις διαδηλώσεις στο δρόμο. Παρ' όλα αυτά, έχουν οργανωθεί πολλές διαδηλώσεις, αλλά δεν έχουν συγκεντρώσει τόσους πολλούς συμμετέχοντες όσους από τον Απρίλιο έως τον Ιούλιο του 2018. Οργανώθηκαν από μια ποικιλία κινήσεων και οργανώσεων: συνάθροιση Κοινωνικών Κινήσεων και Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, της Πολιτικής Συμμαχίας για Δικαιοσύνη και Δημοκρατία, Φοιτητικών Κινήσεων, Κινήσεων της 19ης Απριλίου (σε όλη τη χώρα), κοινοτικών οργανώσεων, των Μητέρων του Απριλίου, των Επιτροπών Πολιτικών Κρατουμένων, Γυναικών Κινήσεων και φεμινιστικών δικτύων, κολλεκτίβων LGTBQ, Πανεπιστημίων, συνδικάτων και ανεξάρτητων εμπορικών ενώσεων ... Υπάρχει όμως η συναίνεση στο ότι ο Ορτέγκα και η Μουρίγιο πρέπει να εγκαταλείψουν την κυβέρνηση και στο ότι υπάρχει ανάγκη να ανοικοδομηθεί ο Σαντινισμός χωρίς τον Ορτέγκα.

Όμως, όλες αυτές οι οργανώσεις είναι επίσης κατά της εξωτερικής παρέμβασης που επιδιώκει μια διέξοδο από τη σύγκρουση προς ένα “ορτεγκισμό χωρίς Ορτέγκα” δηλαδή τη διατήρηση μιας πελατειακής δομής που διασφαλίζει τα οικονομικά συμφέροντα του εθνικού και του διακρατικού κεφαλαίου. Ως εκ τούτου,

μια από τις σημαντικότερες τρέχουσες προκλήσεις για τα κινήματα είναι η συζήτηση και η συναίνεση σχετικά με την εν λόγω μετάβαση και πορεία, και το ότι παράγοντες όπως το COSEP, το οποίο σήμερα αποτελεί το κλειδί για την έξοδο των Ορτέγκα-Μουρίγιο, δεν αποτελεί απειλή για ένα χειραφετημένο κοινωνικό και οικονομικό σχέδιο.

Σε αυτό το σημείο μη επιστροφής, το καθεστώς χρησιμοποιεί αντιιμπεριαλιστική ρητορική για να πλαισιώσει μια προσπάθεια για ένα «μαθακό πραξικόπημα» όπως συνέβη σε άλλες χώρες της περιοχής. Ο σημερινός ορθόδοξος αντιιμπεριαλισμός περιορίζεται σε ένα μέσο για αυτο-νομιμοποίηση στη διεθνή σκηνή, αλλά υποβαθμίζει μια σύγκρουση με βαθιές και περίπλοκες ρίζες στην εθνική πραγματικότητα σε εξωτερική παρεμβολή. Εσωτερικά, ωφελεί μόνο μια ομάδα προνομιστών ανθρώπων που δεν υπόκεινται στις χειρότερες επιπτώσεις του καθεστώτος που έχουν κατασκευάσει στην Νικαράγουα.

Ένα τμήμα της διεθνούς αριστεράς υποστηρίζει αυτή την οπτική της σύγκρουσης. Θεωρεί ότι οι ιμπεριαλιστικές δυνάμεις - αρχής γενομένης των Ηνωμένων Πολιτειών και των συμμάχων τους στην περιοχή - είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνες για την αποσταθεροποίηση της χώρας, και ότι ένα κυρίαρχο τμήμα του κινήματος οδηγείται ή χειραγωγείται από την αντιδραστική δεξιά. Αυτό το κομμάτι της διεθνούς αριστεράς υποπεύεται τις εκθέσεις που υποστηρίζουν ότι το καθεστώς φέρει την κύρια ευθύνη για τους εκατοντάδες θανάτους που προέκυψαν σε αυτά τα δραματικά γεγονότα, ή ακόμα τις θεωρεί ως εντελώς ψευδείς ισχυρισμούς.

Όμως ο Ortega και οι υποστηρικτές του δεν μπορούν να αποδείξουν αυτή την αποκαλούμενη απόπειρα πραξικοπήματος. Οι περισσότεροι διαδηλωτές δεν έχουν χρησιμοποιήσει τρομοκρατικές μεθόδους. Η κυβέρνηση δεν μπορεί να αποδείξει τη συμμετοχή ούτε ενός ξένου μισθοφόρου. Κανένας τομέας του στρατού δεν καταδικάστηκε από τον Ορτέγκα για υποστήριξη της ιδέας ενός πραξικοπήματος και, τελικά, ο στρατός έχει μείνει με την πλειοψηφία του καθεστώτος έως τώρα.

Αντιμέτωποι με τα γεγονότα που παρουσιάζονται εδώ, είναι απίως παραπλανητικό να δούμε μαθακά πραξικοπήματα στην υπόθεση της Νικαράγουα. Είναι εξίσου ανεύθυνο να υποστηρίξουμε ότι οι τρέχουσες κινητοποιήσεις μπορούν να υποβαθμιστούν σε βανδαλισμούς από ορισμένους ή ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα, και ειδικά τα δικαιώματα των γυναικών, αποτελούν αντικείμενα διαπραγματεύσεων ή μέσα ανταλλαγής για οποιαδήποτε κοινωνία. Αυτό ισχύει ακόμη λιγότερο στην περίπτωση της κοινωνίας που επιδιώκουμε να οικοδομήσουμε ως επαναστατική αριστερά. Είναι επίσης παραπλανητικό να παρουσιάσουμε την κυβέρνηση του Ορτέγκα ως σοσιαλιστική ή αριστερή κυβέρνηση, δεδομένων των πολιτικών που εφαρμόστηκαν τα τελευταία έντεκα χρόνια υπέρ του κεφαλαίου - όπως φαίνεται από την υποστήριξη του ΔΝΤ, της Παγκόσμιας

Τράπεζας και του μεγάλου κεφαλαίου προς τον Ορτέγκα, καθώς και την υποστήριξη από τις καπιταλιστικές δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένου του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού, μέχρις ότου η καταστολή έγινε υπερβολικά ισχυρή για να συνεχίσουν να υποστηρίζουν δημόσια το καθεστώς. Κανείς δεν πρέπει να ικανοποιηθεί με λιγότερα από τα ευγενέστερα ιδανικά των ελευθεριών, της δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχουν επιτύχει, στην περίπτωση αυτή, να συνθέσουν τα ιδανικά των Σαντινίστας. Η λογική του μικρότερου κακού καταλήγει να είναι ο συντομότερος δρόμος προς το μεγαλύτερο κακό!

Για όλους αυτούς τους λόγους, η Τέταρτη Διεθνής, η οποία από την αρχή ενίσχυσε την αλληλεγγύη της με την Επανάσταση των Σαντινίστας, στηρίζει τους αριστερούς και δημοκρατικούς τομείς της αντίστασης, της εξέγερσης και της λαϊκής εξουσίας ενάντια στο σημερινό καθεστώς ορτεγκισμού, και επιδιεκνύει αλληλεγγύη στους τομείς που αγωνίζονται να αναδιοργανώσουν ένα Σαντινισμό που είναι αντικαπιταλιστικός, δημοκρατικός και σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, και που είναι ικανός να απαλλοτριωθεί από τον νεοφιλελεύθερο και καταπιεστικό δεσποτισμό που συνθλίβει τις λαϊκές τάξεις της Νικαράγουας.

Σταματήστε την καταστολή των λαϊκών κινητοποιήσεων στην Νικαράγουα! Άμεση απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων!

Για τα δικαιώματα των γυναικών! Νομιμοποιήστε την έκτρωση τώρα!

Κάτω το εγκληματικό νεοφιλελεύθερο καθεστώς των Ορτέγκα-Μουρίγιο!

Ενάντια σε κάθε είδους ιμπεριαλιστική παρέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις της Νικαράγουας! Για το δικαίωμα των ανθρώπων στη Νικαράγουα, στην Κεντρική Αμερική και πιο πέρα να παίρνουν την μοίρα τους στα χέρια τους!

Για την επανίδρυση των Σαντινίστας! Προς μια οικονομιστική εναλλακτική λύση προς το εξορυκτικό μοντέλο προσανατολισμένο στις εξαγωγές και στο καπιταλιστικό σύστημα, η οποία συνεπάγεται μια ρήξη που απαιτεί το υψηλότερο επίπεδο δημοκρατίας και αυτοοργάνωσης!

Θα διατυπώσουμε αυτές τις διεκδικήσεις σε μια εκστρατεία διεθνιστικής αλληλεγγύης με τα θύματα της καταστολής στη Νικαράγουα.

Εκτελεστικό Γραφείο της Τέταρτης Διεθνούς
Άμστερνταμ, 28 Οκτωβρίου 2018

<http://www.internationalviewpoint.org/spip.php?article5765>

Το παρόν κείμενο βρίσκεται στο site μας okde4.org

Γαλλία: Κίτρινα Γιλέκα: αναπάντεχη, αλλά και τόσο προβλέψιμη, ιστορική ευκαιρία!

Χρήστος Ιωνάς

Για το αναπτυσσόμενο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων μας γράφει ο σ.Χρήστος Ιωνάς, εντοπίζοντας τα πολιτικά και κοινωνικά διακυβεύματα και τη στάση του εργατικού κινήματος, συνδικαλιστικού και πολιτικού.

“Η Ελβετία έμοιαζε μακριά... Από την άλλη μεριά αυτού του no man's land ήταν η Γαλλία, μια χώρα που ποτέ δεν ήξερε κανείς τί θα μπορούσε να συμβεί μέσα στη χρονιά ή ακόμα και στον επόμενο μήνα”. (Από την ελβετική ταινία του Alain Tanner, Η Σαλαμάνδρα, 1971). [...]

Τη στιγμή αυτή, αρχές Γενάρη, η κυβέρνηση του Εμανουέλ Μακρόν και του Εντουάρ Φιλίπ κάνει τα πάντα για να μπορέσουν τα μίντια να δώσουν την εικόνα ενός κινήματος Κίτρινων Γιλέκων από αλήτες και στασιαστές που χειραγωγούνται από την άκρα δεξιά και την άκρα αριστερά, που χέρι-χέρι θα είχαν για μόνο στόχο να ανατρέψουν με τη βία τη Δημοκρατία και την κυβέρνηση της. Για να γίνει πιο πιστευτή η χειραγωγή των Κίτρινων Γιλέκων από την άκρα δεξιά, το βάρος μπαίνει στο νέο βιβλίο του αντιδραστικού συγγραφέα, Μισέλ Ουελμπέκ (του οποίου η προώθηση εξασφαλίζεται από έναν παλιό μαοϊκό...), ο οποίος θα είχε την ευφυΐα να έχει

προβλέψει το κίνημα αυτό στο τελευταίο του βιβλίο.

Στην πραγματικότητα, η γαλλική αστική τάξη για μια ακόμα φορά αποδεικνύεται, αν όχι η πιο ηλίθια στον κόσμο, πάντως η πιο κουφή. Γιατί θα είχε αρκεί να ακούει κανείς κάπως το κοινωνικό κίνημα: το σύνθημα “θα γίνει έκρηξη” δεν το φωνάζουν μόνο οι επαναστάτες, αλλά σχεδόν ολόκληρο το κοινωνικό κίνημα τα τελευταία χρόνια. Και πράγματι, το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων, αυτή η απίστευτη κινητοποίηση που ξεκίνησε το Νοέμβρη και που συγκεκριμενοποίησε το “θα γίνει έκρηξη”, εγγράφεται ασφαλώς στην πορεία των τεράστιων κινητοποιήσεων των τελευταίων μηνών, έστω και με απρόσμενο τρόπο, με χαρακτηριστικά που πρέπει να εξετάσουμε στις αντιφάσεις τους. Εγχείρημα, να το πούμε, ακόμα πιο δύσκολο αφού ήδη εκατοντάδες αναλύσεις έγιναν και από τα αριστερά, αλλά και από τα δεξιά, και καθώς από την έναρξή του ως την κατάσταση στις αρχές Γενάρη, το κίνημα βρίσκεται σε διαρκή εξέλιξη, εξαιτίας της εσωτερικής δυναμικής του, αλλά και της ενίσχυσής του από αγωνιστές του εργατι-

κού κινήματος, μεταξύ των οποίων και οι επαναστάτες αγωνιστές.

Το παρόν άρθρο φιλοδοξεί να παρουσιάσει το κίνημα και να κάνει και ορισμένες υποθέσεις για τη συνέχειά του, για την οποία από τώρα μπορούμε να πούμε ότι εξαρτάται από την εμπέλιση που θα μπορέσει να έχει, στις ερχόμενες εβδομάδες, το οργανωμένο εργατικό κίνημα, τη στιγμή που η κυβέρνηση, σε πλήρες πολιτικό αδιέξοδο, παίζει ανοιχτά το χαρτί της προβοκάτσιας και της καταστολής. [...]

Μια πολιτική αποσαφήνιση που δεν έχει τελειώσει

Ο ένας από τους λόγους που έκαναν ένα μεγάλο τμήμα της αριστεράς να διατάζει να ενταχθεί στο κίνημα στην αρχή του είναι, πέρα από το ερώτημα για τον ταξικό χαρακτήρα της αρχικής διεκδίκησης κατά του φόρου άνθρακα, και το γεγονός ότι μεταξύ αυτών που ξεκίνησαν τις υπογραφές ήταν και ένας γνωστός της άκρας δεξιάς, ενώ και άλλοι που εμφανίζονταν ως απολίτικοι ήταν στην πραγματικότητα παλαιότεροι υποψήφιοι της δεξιάς ή της άκρας δεξιάς στις εκλογές. Αλλά και οι φασίστες δεν έκρυψαν τη διάθεσή τους να “καθοδηγήσουν” το κίνημα προς μια ρατσιστική κατεύθυνση ταιριαστή με την πελατεία τους (ενάντια στους φόρους, ενάντια στους δημοσίους υπαλλήλους, ...). Όμως, πολύ γρήγορα, το κίνημα από την ίδια τη δυναμική του και από τις συζητήσεις που ξεκίνησαν ιδιαίτερα αγωνιστές της συνδικαλιστικής και της πολιτικής αριστεράς, παραμέρισε την οποιαδήποτε κατεύθυνση προς την άκρα δεξιά, σε ένα μάλιστα περιβάλλον που την ευνοούσε, καθώς επιπλέον το συνδικαλιστικό κίνημα απήχε στην αρχή.

Οι προσπάθειες να υιοθετηθούν διεκδικήσεις κατά των μεταναστών, οι επικρίσεις της Λε Πεν και άλλων ομοίων της κατά της λεγόμενης Συμφωνίας του Μαρακές, που θα είχε για στόχο να διώξει τους ευρωπαϊκούς πηληθυσμούς, για να εγκατασταθούν μετανάστες στα μέρη τους(!!!), δεν είχαν καμία τύχη και μάλιστα είδαμε μετανάστες να συμμετέχουν στις πορείες των Κίτρινων Γιλέκων, μεταξύ των οποίων και γυναίκες με μαντήλα που τόσο θα ήθελαν οι φασίστες να τις διώξουν από τη Γαλλία! Ακόμα χειρότερα για τους φασίστες: Στην Καν, νορμανδική πόλη από την πρωτοπορία του κινήματος, όταν η δήμαρχος αρνήθηκε να παραχωρήσει μια αίθουσα ήταν σε μια κατάληψη μεταναστών που διεξήχθη η Γενική Συνέλευση των Κίτρινων Γιλέκων, με τους λίγους φασίστες να μην μπορούν να κρύψουν την οργή τους απέναντι στις πολύ θερμές και αλληλεγγυές σχέσεις ανάμεσα στα Κίτρινα Γιλέκα και στους καταληψίες μετανάστες!

Μερικές έρευνες στα τέλη Νοέμβρη ή αρχές Δεκέμβρη (Le Monde, Mediapart) έδειξαν ότι, εάν τα δύο τρίτα των Κίτρινων Γιλέκων παρουσιάζονταν χωρίς πολιτική ένταξη, ωστόσο από όσους δήλωναν πολιτική προτίμηση το 42% όριζε τον εαυτό του ως αριστερά, το

15% άκρα αριστερά, το 13% δεξιά και μόνο το 5% άκρα δεξιά! Αυτό δε σημαίνει, βέβαια, ότι ο κίνδυνος ιδιοποίησης από την άκρα δεξιά έχει οριστικά απομακρυνθεί: αφενός, οι φασίστες εξακολουθούν να θέλουν να αναδειχθούν -και πρόσφατα ένας θλιβερός αντισημίτης ηθοποιός κατάφερε να οργανώσει μια προβοκάτσια μαζί με μια ομάδα κρετίνων ρατσιστών που προφανώς προβλήθηκε όσο γινόταν περισσότερο από τις τηλεοράσεις ακριβώς για να στιγματιστεί το κίνημα. Και, αφετέρου -θα επανέλθουμε-, η εξουσία έχει κάθε συμφέρον να εμφανίσει το κίνημα σαν να καθοδηγείται από την άκρα δεξιά. Είναι τμήμα των σημερινών λεκτικών της προκλήσεων...

Η οργάνωση του κινήματος

Αυτά που κυρίως παρουσιάζονται είναι δύο χαρακτηριστικά: η άρνηση “αρχηγών” και η θέληση για διαδήλωση στο Παρίσι. Εάν είναι σημαντικά στοιχεία, δεν πρέπει ωστόσο να κρύψουν δύο άλλα, κρίσιμα: τις δραστηριότητες στη βάση και τις προσπάθειες για δημοκρατία στη βάση.

“ Πολύ γρήγορα, το κίνημα από την ίδια τη δυναμική του και από τις συζητήσεις που ξεκίνησαν ιδιαίτερα αγωνιστές της συνδικαλιστικής και της πολιτικής αριστεράς, παραμέρισε την οποιαδήποτε κατεύθυνση προς την άκρα δεξιά. ”

Πολλά γράφτηκαν για την άρνηση αρχηγών στα Κίτρινα Γιλέκα. Έστω και μόνο για να τεθεί σε αμφισβήτηση το ότι, από το Νοέμβρη, είδαμε αρκετούς να καταλαμβάνουν εθνικά πλταώ τηλεόρασης, ενώ μερικοί από τα Κίτρινα Γιλέκα είναι τηλεοπτικά πρόσωπα. Στην πραγματικότητα, αυτό που τους έκανε να ξεχωρίσουν είναι η επιτυχία τους στα κοινωνικά δίκτυα και το γεγονός ότι βρέθηκαν στην πρωτοβουλία του μαζέματος υπογραφών. Πράγμα που βέβαια τους κάνει να είναι δυνητικά επικίνδυνοι, καθώς δεν έχουν εκλεγεί από κανέναν ενώ διαθέτουν μεγάλο κοινό στο ιντερνέτ: έτσι, δύο από τα Κίτρινα Γιλέκα που είναι γνωστοί σε όλη τη Γαλλία έφτιαξαν κάτι φιλήμια για να επιστήσουν την προσοχή ενάντια στη “Συμφωνία του Μαρακές”. Ένας άλλος, τώας υποψήφιος της άκρας δεξιάς, υποστήριξε στο διαδίκτυακό του λογαριασμό ότι πρέπει η εξουσία να δοθεί για ένα 6-μηνο σε κάποιο στρατιωτικό! Και είναι και σαφές ότι μερικοί από τους πιο γνωστούς ονειρεύονται πολιτικές καριέρες και μικροεξουσίες, με βάση τη σημερινή κατάσταση.

Αλλά ταυτόχρονα, πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι η διάθεση να μην υπάρχουν αρχηγοί είναι πολύ έντονη: μόλις ένας από τους πιο γνωστούς θέλησε να εμφανιστεί

κάπως σαν “εκπρόσωπος τύπου” του κινήματος, κατακρίθηκε βίαια! Η άρνηση αυτή έρχεται από μακριά: είναι η απάντηση του κινήματος στην κατάσχεση του πολιτικού λόγου από τους αιρετούς της 5ης Δημοκρατίας, τόσο από τη δεξιά όσο και από το Σοσιαλιστικό Κόμμα (το οποίο επιπλέον πρόδιδε και τις υποσχέσεις του).

“ Όσο ανυπόφορη είναι η ανάθεση σε κάποιους αρχηγούς ή κάποιους μελλοντικούς προεστούς, ακριβώς στο ίδιο μέτρο υπάρχει και ανάγκη αυτοοργάνωσης, με όλα τα αναγκαία μέσα και για να γίνει η επεξεργασία των διεκδικήσεων με τον πιο δημοκρατικό δυνατόν τρόπο, καθώς και για να ελεγχθούν όσοι θα χρειαστεί να εκπροσωπήσουν σε ανώτερη βαθμίδα. ”

Από την άποψη αυτήν, ο Μακρόν είναι ένας επικίνδυνος ακραίος: όχι μόνο διατείνεται ότι εξελέγη για να εφαρμόσει το πρόγραμμά του, ενώ πήρε μόνο το 18% των ψήφων στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών και μόλις μια μικρή πλειοψηφία στο δεύτερο γύρο μόνο και μόνο για να μην περάσει η Λε Πέν, αλλά και επιπλέον, η μοναρχική του κυβέρνηση στην υπηρεσία αποκλειστικά των πολύ πλουσίων, που περιφρονεί το εργατικό και λαϊκό κίνημα, γίνεται το σύμβολο αυτής της άρνησης εκπροσώπων που είναι αποκομμένοι από το λαό ή τη βάση, το οποίο και δημιουργεί προφανώς την πιο σοβαρή κρίση της 5ης Δημοκρατίας, η οποία να θυμίσουμε δημιουργήθηκε από τον Ντε Γκώλ με πραξικόπημα!

Οι εικόνες των διαδηλώσεων στο Παρίσι, που ακολουθούνται συστηματικά από τις τηλεοράσεις, αποτελούν ένα από τα δυνατά σημεία του κινήματος στο πλατύ κοινό, σε τέτοιο βαθμό που ένας από τους ιστορικούς του εργατικού κινήματος πρόέβλεψε το τέλος των Κίτρινων Γιλέκων όταν ένα κανάλι (BFM) δεν θα το έβλεπε πλέον ενδιαφέρον για τους τηλεθεατές του! Στην πραγματικότητα το κίνημα κατάλαβε γρήγορα

τη σημασία μιας ισχυρής εμφάνισης στην πρωτεύουσα: προβάλλοντας το Παρίσι ως χώρο όλων των κοινωνικών οργάνων της εξουσίας, συνδέθηκαν με τη διάθεση συγκεντροποίησης του αγώνα που έχει κάθε κοινωνικό κίνημα.

Αλλά, αντίθετα από το “κλασικό” συνδικαλιστικό κίνημα σε όλα αυτά τα χρόνια προδομένων αγώνων, προσπάθησαν να πάνε να χτυπήσουν τις πόρτες της εξουσίας, κατευθύνοντας από την αρχή τις διαδηλώσεις προς τα Ηλυσία Πεδία, όπου διαμένει ο πρόεδρος, ο οποίος είχε πρόσφατα ακριβώς περιφρονήσει αυτούς που τον αμφισβητούν δηλώνοντας: “Ας έρθουν να με ψάξουν”. Η συγκεκριμένη εφαρμογή της απάντησης σε αυτή την πρόκληση ήταν και ο ένας από τους παράγοντες που έδωσε αυτή τη δημοφιλή στο κίνημα, βάζοντας -τουλάχιστον ως τα τέλη Δεκέμβρη- σε δεύτερο πλάνο τις διάφορες βίαιες πράξεις, καθώς, αν εξαιρέσουμε τις μειοψηφικές ενέργειες του αυτόνομου χώρου ή της άκρας δεξιάς, είναι χιλιάδες οι διαδηλωτές που σπρώχτηκαν στα άκρα από την αδιαλλαξία του Μακρόν και των ανθρώπων του και δε δίστασαν να συγκρουστούν με την αστυνομία συνεχίζοντας, ακόμα και μετά την όλο και πιο βίαιη και επικίνδυνη καταστολή των ένοπλων σωμάτων του κεφαλαίου. Στις αρχές του Γενάρη, καταμετρούνται σε περίπου 2.000 οι τραυματίες, εκ των οποίων σε δεκάδες οι βαριά τραυματισμένοι, από τα χτυπήματα της αστυνομίας (η τελευταία είχε και αυτή μερικές εκατοντάδες τραυματίες) και, εάν επιπλέον υπήρξαν και εννιά θάνατοι σε μπλοκαρίσματα δρόμων εξαιτίας αυτοκινητιστών που είτε ξαφνιάστηκαν είτε θύμωσαν, ήταν και μια γριούλα που σκοτώθηκε στο παράθυρό της από αστυνομικό πυροβολισμό flash ball στη Μασσαλία.

Αλλά αυτές οι παρισινές διαδηλώσεις, τις οποίες εξέλιξε η Κίτρινα Γιλέκα τις αρνήθηκαν προτιμώντας να διαδηλώνουν στα μέρη τους, δεν θα μπορούσαν ποτέ να υπάρξουν εάν δεν υποστηρίζονταν από τοπικές δράσεις, με πιο γνωστά το μπλοκάρισμα δρόμων, αυτοκινητόδρομων, και το άνοιγμα διοδίων. Από τις 17 Νοεμβρίου στήθηκαν 2.500 μπλοκαρίσματα σε σταυροδρόμια κοντά σε εκατοντάδες πόλεις, από τουλάχιστον 300.000 Κίτρινα Γιλέκα (πληροφόρια

που δίνεται στην εξαιρετική ανάλυση του συντρόφου μας, Πατρίκ Λε Μουάιλ, του NPA, “Το ασταμάτητο κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων αποσταθεροποιεί τη νεο-φιλελεύθερη επίθεση του Μακρόν”)! Αλλά μπλοκαρίσματα επίσης έγιναν, όπως γίνεται και στις μεγάλες εργατικές κινητοποιήσεις, και σε διυλιστήρια πετρελαίου, σε αλυσίδες σούπερ μάρκετ, σε αποθήκες, στην Amazon, κλπ. Και ως τοπικό σημείο συνάντησης των Κίτρινων Γιλέκων χρησιμοποιήθηκε συχνά ένα κεντρικό σταυροδρόμι, όπου επίσης συχνά οι τοπικές ομάδες εγκαταστάθηκαν σε 24ωρη βάση, εντάσσοντας άνδρες και γυναίκες, εργαζόμενους (συχνά ζητώντας άδειες χωρίς αποδοχές!) και ανέργους, συνταξιούχους και φοιτητές. Το κίνημα αυτό στα κεντρικά σταυροδρόμια (των “ronds points” όπως το είπαν) έβαλε σε κίνηση δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους και βρήκε πολύ βαθιές ρίζες, αναπτύσσοντας έτσι και άλλες δραστηριότητες αλληλεγγύης, όπως μαζικά γεύματα.

Από την άποψη αυτήν, το κίνημα αυτό είναι πολύ πιο προχωρημένο από το κίνημα των Αγρυπνιών (Nuit Debout) του 2016. Αλλά εκεί που συγκλίνει είναι ως χώρος ανταλλαγών: εκεί είναι που προχώρησαν οι σκέψεις για τις διεκδικήσεις και εκεί είναι επίσης που,

ακόμα και αν ήταν παρόντες, οι φασίστες δεν μπόρεσαν να περάσουν τα ρατσιστικά τους μηνύματα. Και εκεί είναι ακόμα που αρχίζει να αναπτύσσεται αυτό που είναι αναγκαίος στόχος: η δημοκρατική διάρθρωση του κινήματος. Είναι όλο και πιο προφανές ότι ακριβώς όσο ανυπόφορη είναι η ανάθεση σε κάποιους αρχηγούς ή κάποιους μελλοντικούς προεστούς, ακριβώς στο ίδιο μέτρο υπάρχει και ανάγκη αυτοοργάνωσης, φροντίζοντας να βρεθούν όλα τα μέσα και να γίνει η επεξεργασία των διεκδικήσεων με τον πιο δημοκρατικό δυνατόν τρόπο, καθώς και να ελεγχθούν όσοι για κάποια στιγμή θα χρειαστεί να γίνουν τοπικά εκπρόσωποι, για να συζητήσουν σε ανώτερη βαθμίδα. Μια επιτροπή πόλης στη Λορένη, το Κομμερσύ, έκανε τέτοιες προτάσεις και φαίνεται ότι ξεκινάει μια δυναμική από την οποία τα Κίτρινα Γιλέκα θα είχαν μόνο να ωφεληθούν: “Από το Κομμερσύ, καλούμε λοιπόν παντού στη Γαλλία να δημιουργηθούν λαϊκές επιτροπές που να λειτουργούν σε τακτικές γενικές συνελεύσεις. Σημεία όπου ο λόγος να απελευθερώνεται, όπου να τοιμάνε οι άνθρωποι να εκφραστούν, να μορφωθούν, να αλληλοβοηθούν. Εάν εκπρόσωποι πρέπει να υπάρξουν, αυτό είναι στο επίπεδο της κάθε τοπικής επιτροπής κίτρινων γιλέκων να το κάνει, όσο γίνεται πιο κοντά στο λόγο του λαού.

Γαλλία: Το μπλοκ του NPA δέχτηκε επίθεση από την άκρα δεξιά:

NPA: Δεν θα φοβηθούμε τους ακροδεξιούς!

Αυτή η ανακοίνωση εκδόθηκε από το NPA (Νέο Αντικαπιταλιστικό Κόμμα) το Σάββατο 26 Ιανουαρίου μετά την επίθεσή που δέχτηκε το μπλοκ του στην διαδήλωση των Κίτρινων Γιλέκων του Παρισιού από μια ομάδα της άκρας δεξιάς που αυτοαποκαλείται «Les Zouaves»*. Αυτό ήταν το ενδέκατο διαδοχικό Σαββατοκύριακο των κινητοποιήσεων, δηλαδή η «Πράξη XI».

Αυτό το Σάββατο, κατά τη διάρκεια της Πράξης XI των Κίτρινων Γιλέκων στο Παρίσι, το μπλοκ του NPA δέχθηκε επίθεση δύο φορές από περίπου 50 ακροδεξιά άτομα. Οργανωμένα και εξαιρετικά βίαιη, η φασιστική ομάδα «Les Zouaves» (που αναλαμβάνει την ευθύνη για τις επιθέσεις) σκοπίμως επιτέθηκε στο μπλοκ μας, τραυματίζοντας αρκετούς από τους συντρόφους μας.

Αυτή η ομάδα δεν έχει καμία σχέση με το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων. Διαδηλώνουμε μαζί τους αρκετές εβδομάδες, χωρίς ποτέ έχουν προκληθεί προβλήματα. Οι ομάδες των Κίτρινων Γιλέκων που ήταν παρούσες κατά τη διάρκεια των επιθέσεων του Σαββάτου ήταν σοκαρισμένες από αυτές τις επιθέσεις και κάποιοι διαδηλωτές παρενέβησαν μαζί μας για να αποκρούσουν τα φασιστικά γουρούνια.

αποφασιστικότητα το κίνημα εναντίον του Μακρόν και των αντικοινωνικών πολιτικών του και θα είναι παρόν στις επόμενες κινητοποιήσεις με την ευκαιρία της δωδέκατης Πράξης των Κίτρινων Γιλέκων το επόμενο Σάββατο.

Η παρουσία της άκρας δεξιάς στις διαδηλώσεις των Κίτρινων Γιλέκων είναι ένα δηλητήριο στο κίνημα: η επιθετικότητα εναντίον μας είχε ως στόχο να διαλύσει την διαδήλωση, να την εξασθενήσει και φυσικά να παίξει το παιχνίδι της εξουσίας.

Θα επικοινωνήσουμε γρήγορα με οργανώσεις της κοινωνικής και πολιτικής αριστεράς, καθώς και με τις διάφορες ομάδες των Κίτρινων Γιλέκων, για να εξετάσουμε μαζί μια απάντηση στις ενέργειες αυτών των μικρών ομάδων, ώστε να σταματήσουν να επιτίθενται στις κοινωνικές κινητοποιήσεις.

Μοντρείι, 26 Ιανουαρίου 2019

[Μετάφραση: e la libertà]

Το παρόν κείμενο βρίσκεται στο site μας (<http://okde4.org>) στη διεύθυνση: <https://wp.me/p6Uul6-hB>

Σημειώσεις

* [Σ.τ.Μ.] Ονομασία που αναφέρεται σε μονάδες του γαλλικού πεζικού που συγκροτήθηκαν αρχικά το 1831 από Αλγερινούς της φυλής Ζουάουα. Πολύ γρήγορα όμως μετεξελιχθηκε σε ένα σώμα Γάλλων μισθοφόρων.

Με δεσμευτικές εντολές, ανακλητές και εναλλασσόμενες. Με διαφάνεια. Με εμπιστοσύνη” (2 Δεκεμβρίου) [βλ. <https://okde4.org/2018/12/05/γαλλία-κάλεσμα-κίτρινων-γιλέκων-για-ά/>]. “Από το Κομμερσύ, καλούμε τώρα σε μια μεγάλη εθνική σύναξη των εθνικών λαϊκών επιτροπών” (30 Δεκέμβρη).

Απέναντι στην αντιδημοκρατική διεξαγωγή της πολιτικής ζωής από τον Μακρόν, μια μεγάλη συζήτηση διεξάγεται στα Κίτρινα Γιλέκα για την ανάγκη να μπορούν να ελέγχονται και να ανακαλούνται οι εκπρόσωποι, αλλά και για να το πώς να προτείνονται νόμοι και κατευθύνσεις: αυτό παίρνει τη μορφή μιας διεκδίκησης που είναι από τις κύριες στις διαδηλώσεις των τελευταίων ημερών (μαζί με το “Μακρόν, παραιτήσου!”...): είναι η διεκδίκηση για Δημοψήφισμα με Πρωτοβουλία των Πολιτών (RIC =Referendum d’Initiative Citoyenne). Υπάρχει ο κίνδυνος αυτό το RIC, με το οποίο ο Μακρόν, το Σοσιαλιστικό Κόμμα, η δεξιά και η άκρα δεξιά, αλλά και ο Μελλανσόν, συμφωνούν με διάφορες, περισσότερες ή λιγότερο, σημαντικές εκδοχές, να αποδειχτεί ένας τρόπος απο-κινητοποίησης ή έστω διάσπασης του κινήματος. Αλλά η διεκδίκηση αυτή παραπέμπει σε μια διάθεση άμεσης δημοκρατίας, ακόμα και εάν μπορούμε να θυμίσουμε ότι η νίκη της αριστεράς στο δημοψήφισμα για το ευρωπαϊκό σύνταγμα το 2005 πετάχτηκε στα σκουπίδια από τον Σαρκοζί και ότι ένα δημοψήφισμα θα μπορούσε να είναι εργαλείο αλλά ανεπαρκές.

Αυτό επιτρέπει και να υπογραμμίσουμε μια καθοριστική πλευρά για τη συνέχεια: την αυτο-οργάνωση σε όλες τις βαθμίδες. Ταυτόχρονα, το ζήτημα του δημοψηφίσματος εγγράφεται σε μια κρίσιμη προβληματική: από το Μάη του 68 ως τα Κίτρινα Γιλέκα, πολλή συζητήθηκαν και δοκιμάστηκαν στη Γαλλία σε σχέση με τις μορφές δημοκρατίας. Από τη μια μεριά, τα όρια της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, που έχει καταντήσει εμετική καρικατούρα (τα Κίτρινα Γιλέκα απορρίπτουν την “πολιτική τάξη”) στους αστικούς θεσμούς, και από την άλλη, η ανάγκη για άμεση δημοκρατία, που είναι αναγκασμένη, για να μην είναι τυπική, να συνδεθεί και με μορφές αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Και, σε αυτό το στάδιο, μπορούμε να μιλήσουμε για αληθινή πολιτική ωρίμανση στα πολιτικά αυτά ζητήματα, ανάμεσα στις προτάσεις αυτο-οργάνωσης, όπως στο Κομμερσύ, και στα εργαστήρια λαϊκής εκπαίδευσης για τα δημοψηφίσματα, όπως αυτό που έγινε στο Μονμπελιέ.

Από την πλευρά του κινήματος: Να αρπάξουμε το διακύβευμα

Το βλέπουμε: σε δύο μήνες, τα Κίτρινα Γιλέκα χρωμάτισαν με κόκκινο το κίνημά τους, τόσο στις διεκδικήσεις όσο και στα οργανωτικά ζητήματα. Χωρίς, ασφαλώς, να μπορούμε να προβλέψουμε τι θα γίνει τις επόμενες εβδομάδες, είναι σημαντικό να δούμε πώς η γαλλική αριστερά καθορίστηκε απέναντι σε μια εξέγερση που, ειρωνεία της ιστορίας, μοιάζει πολύ να είναι το τιμητικό αντίγραφο του Μάη του 68, πενήντα χρόνια μετά, που τόσο αναμενόταν την Άνοιξη και παρά την γερή

κινητοποίηση των σιδηροδρομικών και των φοιτητών μεταξύ άλλων. Είναι προφανές ότι εάν το περιβάλλον του Μακρόν χαρακτηρίζει τα Κίτρινα Γιλέκα σαν φασίστες, αυτό είναι από φόβο μην τυχόν η οργανωμένη αριστερά συνδεθεί επί τέλους με το σημερινό κίνημα, πράγμα που κατεξοχήν είναι και το κλειδί για μια κοινωνική και πολιτική νίκη, σε συνθήκες που μένουν να διευκρινιστούν. [...]

“Καθώς οικοδομήθηκαν έξω από το εργατικό κίνημα, τα συνδικάτα και τα κόμματα, οι κινητοποιήσεις των Κίτρινων Γιλέκων δεν είδαν σύγκλιση με το οργανωμένο εργατικό κίνημα, εξαιτίας της ανεύθυνης στάσης των εθνικών συνδικαλιστικών ηγεσιών, αλλά και απουσία πειστικών πολιτικών προοπτικών εξαιτίας της διάσπασης της αριστεράς.”

Ποιές προοπτικές τώρα;

Εάν η συνέχεια των Κίτρινων Γιλέκων εξαρτάται προφανώς από τις απαντήσεις που θα μπορέσει να δώσει η εξουσία σε αυτή την τεράστια κρίση που οριστικά διέλυσε τη μηχανική του λεγόμενου “νέου κόσμου” του Μακρόν, μπορούμε πάντως να πούμε ότι στο βάθος ο βασιλιάς είναι γυμνός, η αίγλη του στην αστική τάξη έχει ήδη κηλιδωθεί και ότι, επομένως, δεν μένουν στην εξουσία παρά λίγες ενδεχόμενες απαντήσεις για να δοθούν ταυτόχρονα ή ξεχωριστά.

Η πρώτη είναι η καταστολή, όλο και πιο ισχυρή, όλο και πιο ενθαρρυνόμενη (οι αστυνομικοί μόλις έλαβαν ουσιαστική αύξηση στους μισθούς τους!). [...]

Και, άρα, συμπληρωματικά προς τη βίαιη αυτή καταστολή, η εξουσία έχει δώσει διαταγή στους δικαστές να καταδικάζουν βαριά όσους διαδηλωτές συλλημβάνονται, ενισχύοντας έτσι τις προηγούμενες πολιτικές ποινικοποίησης των κοινωνικών κινημάτων: φτάσαμε σήμερα σε έναν παρανοϊκό αριθμό από καταδίκες, πάνω από 3.700! Ασφαλώς, η κατασταλτική αυτή πλευρά μπορεί μακροχρόνια να είναι αποθαρρυντική για το κίνημα, αλλά -όπως το διαπιστώσαμε αμέσως μετά από τις πολεμικές δηλώσεις του πρωθυπουργού την εβδομάδα αυτή-, όλα αυτά δεν καταφέρνουν να κρύψουν τις ανησυχίες της εξουσίας και την απουσία πειστικής πολιτικής απάντησης. Τα Κίτρινα Γιλέκα το διαπιστώνουν στην πράξη: όλα αυτά ενισχύουν το κίνημα.

Δίπλα σε αυτό και, δεδομένου ότι ακόμα και σήμερα το 60% του πληθυσμού υποστηρίζει, σχεδόν 2 μήνες

μετά την εμφάνισή του, ένα κίνημα που ωστόσο πλέον παρουσιάζεται παραπονητικά ως βίαιο και ακραίο από πολλή μίντια (εξού και διαδηλώσεις μπροστά από μιντιακές επιχειρήσεις), ο Μακρόν επιχειρεί να δώσει και μια πολιτική απάντηση με βάση το ισχυρό αίτημα για δημιουργία ενός RIC (Δημοψήφισμα με Πρωτοβουλία Πολιτών -βλέπε πιο πάνω). Αποφάσισε, έτσι, να ξεκινήσει μια «μεγάλη εθνική διαβούλευση» για τα πιο διαφορετικά ζητήματα... συνεχίζοντας πάντως σταθερά να υποστηρίζει πως δεν υπάρχει θέμα να αλλιάξει πολιτική!

Σε τέτοιες συνθήκες, η απάντηση των Κίτρινων Γιλέκων προσανατολίζεται προς ένα μουκοτάρισμα, ακόμα περισσότερο που η ίδια η κυβέρνηση μοιάζει να διστάζει μπροστά στην πρωτοβουλία της, η οποία κινδυνεύει κυρίως να αφήσει να φανεί ακόμα περισσότερο την ανικανότητα μιας κυβέρνησης από γρηναίους πολιτικάντηδες και από νεαρούς τεχνοκράτες που δε δίστασαν μάλιστα πρόσφατα να δηλώσουν πόσο πιο ευφυείς είναι οι ίδιοι σε σχέση με τα Κίτρινα Γιλέκα και ότι μόνο για αυτό έκαναν και λαθάρια! Τέτοιες αριστοκρατικές προκλήσεις επιτρέπουν να καταλάβουμε και το γιατί στις διαδηλώσεις βλέπουμε εικόνες του Μακρόν ως Λουδοβίκου 14ου ή ακόμα και στη γκιγιότινα, πράγμα που η εξουσία προσπαθεί να ποινικοποιήσει! Αντίθετα, δεν αποκλείεται μια μορφή δημοψηφίσματος, ως τμηματική απάντηση στο RIC, να δοθεί αργότερα: η εξουσία ελπίζει έτσι να εξασθενήσει τις κινητοποιήσεις και να διασπάσει το κίνημα, ακόμα περισσότερο που μερικά Κίτρινα Γιλέκα σκέφτονται πολύ σοβαρά να φτιάξουν μια εκλογική λίστα στις ευρωεκλογές, πράγμα που προκαλεί σε άλλους μεγάλη δυσάρεσκεια... Σε κάθε περίπτωση, οι τωρινές συζητήσεις για το RIC στο εσωτερικό των Κίτρινων Γιλέκων έχουν για στόχο να αποφύγουν τη μετατροπή του, αφενός, σε ένα κοινό για να τελειώσει το κίνημα και, αφετέρου, σε ένα απλό εργαλείο ρύθμισης των θεσμών, όπως το βλέπουμε π.χ. στην Ελβετία.

Το ίδιο το κίνημα γνώρισε μείωση συμμετοχής και ενεργειών στα τέλη της χρονιάς. Εάν η τελευταία ημέρα εθνικής δράσης, στις 5 Ιανουαρίου, έδειξε μια επαναφορά της έντασης, είναι δύσκολο τη στιγμή αυτή να προβλέψουμε τη συνέχεια. Και αυτό, για έναν ουσιαστικό λόγο, που τον εντοπίζει ο Λεόν Κρεμιέ (NPA): καθώς οικοδομήθηκαν έξω από το εργατικό κίνημα, τα συνδικάτα και τα κόμματα, οι κινητοποιήσεις των Κίτρινων Γιλέκων δεν μπόρεσαν να επωφεληθούν από μια αναγκαία κεντρική σύγκλιση με το οργανωμένο εργατικό κίνημα και αυτό, σε μεγάλο βαθμό, εξαιτίας της ανεύθυνης στάσης των εθνικών συνδικαλιστικών ηγεσιών, χωρίς να ξεχνάμε και το ότι η διάσπαση της αριστεράς (ασφαλώς, μικρότερη απ'ό,τι στην Ελλάδα!) έχει τραγικές επιπτώσεις λόγω απουσίας πειστικών πολιτικών προοπτικών. Έτσι, αυτό θα μπορούσε να επιτρέψει στην άκρα δεξιά και στα ρατσιστικά ρεύματα να προσπαθήσουν να επανέλθουν από το παράθυρο, όπως το μαρτυρούν διάφορα σημάδια στις τελευταίες εβδομάδες.

Μεταξύ αυτών, η χειραγώγηση που επιχείρησε, π.χ., η άκρα δεξιά σε μια έρευνα που έκανε η, επίσημη, CESE (Οικονομική, Κοινωνική και Περιβαλλοντική Επιτροπή): προφασιζόμενη ότι θέλει να μάθει τα κοινωνικά ζητήματα που απασχολούν τους Γάλλους, η CESE οργάνωσε διακριτικά αλλιά και επίσημα μια δημοσκόπηση που είχε σαν απάντηση για πρώτο θέμα τον γάμο για όλους και για δεύτερο την παρουσία των μεταναστών! Κανένα από τα θέματα αυτά δεν βρίσκονται στις διεκδικήσεις των Κίτρινων Γιλέκων! Η CESE τελικά ανακάλυψε ότι ένας σύνδεσμος της ομοφοβικής και ρατσιστικής άκρας δεξιάς είχε βάλει τα μέλη του να απαντήσουν και να σπρώξουν και άλλους να απαντήσουν στην έρευνα, βάζοντας τα δύο αυτά ζητήματα... Το βλέπουμε: η άκρα δεξιά επιμένει και, αν το κίνημα των Κίτρινων Γιλέκων γνωρίσει υποχώρηση, ασφαλώς και θα προσπαθήσει να επωφεληθεί επιβάλλοντας και πάλι τη ρατσιστική της γραμμή (κατά των εβραίων, κατά των μουσουλμάνων!).

Αυτό που έχει σημασία πλέον δεν είναι, έτσι, οι ευρωεκλογές (ανταγωνισμοί ανάμεσα στην Ανυπότακτη Γαλλία, το ΚΚΓ, τους τέως σοσιαλιστές όπως ο Αμόν, ...), αλλιά κυρίως να δοθούν, όσο πιο γρήγορα γίνεται, στο κίνημα τα μέσα για να διευρυνθεί, για να προχωρήσει προς τη γενική απεργία. Χωρίς τη θέληση των συνδικαλιστικών ηγεσιών να επεκτείνουν την κινητοποίηση, είναι έτσι «από τα κάτω» που η σύγκλιση πρέπει να οικοδομηθεί, πράγμα που βεβαίως σημαίνει και συνεχείς πρωτοβουλίες για να αλλιάξει ο προσανατολισμός των εθνικών ηγεσιών της CGT, της FO, της FSU, ...

Επίσης είναι κρίσιμο η εκπαιδευόμενη νεολαία να ξαναπιάσει τις κινητοποιήσεις της της Άνοιξης και του Φθινοπώρου, σε ενωτικό πλάνο (το σύνθημα «Οι γέροι σε αθλιότητα, οι νέοι σε γαλήρα» φωνάζεται και από τους μαθητές και από τα Κίτρινα Γιλέκα!), κατά μιας επιλογής κοινωνικού χαρακτήρα και ενός συντεχνιασμού που παραπέμπει το σχολείο σε αυτό που ήταν πριν και από την εποχή του Ντε Γκωλ. Περισσότερο από ποτέ χρειάζεται το «Όλοι μαζί», όσο αυτό είναι δυνατόν χωρίς να ξαναπέσουμε στις απογοητευτικές ρουτίνες των εκλογογικών διαδικασιών των αστικών θεσμών ή και να χρειαστεί να υποστούμε μια εκλογική νίκη της άκρας δεξιάς.

Για αυτό και το καθήκον των αντικαπιταλιστών είναι απλό, αλλιά και τεράστιο: να προσφέρουν και να επιτρέψουν την οικοδόμηση μιας ενωτικής πολιτικής προοπτικής χειραφέτησης!

Χρήστος Ιωνάς

Αθήνα, 10 Ιανουαρίου 2019

[Ολόκληρο το κείμενο, χωρίς τις περικοπές που, λόγω χώρου έγιναν στο περιοδικό και που υποδηλώνονται με το σήμα [...], μπορεί να βρεθεί στο site μας, στη διεύθυνση: <https://okde4.org/2019/01/19/1028/>]

«Ζούμε για να πορευτούμε πάνω στα κεφάλια των βασιλιάδων»

Με μεγάλη χαρά που αποπνέει αισιοδοξία είδαμε φεμινιστικές, αντιρατσιστικές, αντιφασιστικές και LGBTQ συλλογικότητες, αλληλ και πολύ ανεξάρτητο κόσμο, να συζητούν, να οργανώνονται και να βγαίνουν στους δρόμους με αφορμή τις αποτρόπαιες ρατσιστικές και σεξιστικές δολοφονίες του Ζακ Κωστόπουλου και της Ελένης Τουπαλιούδη. Η οργή έχει ξεχειλίσει. Η οργή για τις βαθιά πατριαρχικές, μισογυνικές και ρατσιστικές αντιλήψεις των κυρίαρχων μέσων ενημέρωσης και μεγάλου μέρους της ελληνικής κοινωνίας που αναδύονται κάθε φορά που μια γυναικοκτονία ή ρατσιστική δολοφονία τυχαίνει να βγαίνει στη δημοσιότητα.

Και για τα δυο αυτά περιστατικά συγκροτήθηκε άμεσα ένα μαζικό μέτωπο υπεράσπισης των θυμάτων, κατά της πατριαρχίας, του σεξισμού, του ρατσισμού και της ομοφοβίας, το οποίο βρήκε τον τρόπο να αυτοοργανωθεί και να βγει μπροστά, συσπειρώνοντας πολλές γυναίκες και LGBTQ άτομα, πέρα από οργανωμένες συλλογικότητες. Για ακόμα μία φορά καταδείχθηκε η δύναμη της αυτονομίας των κινημάτων και της αυτοοργάνωσης των ίδιων των καταπιεσμένων, αλληλ και η περιωριστοποίηση της λογικής της εκπροσώπησης, εντεταλμένων που μιλούν στον όνομα του φεμινισμού ή αντιλήψεων που θέτουν ως προαπαιτούμενο ένα αναβαθμισμένο πολιτικό πλαίσιο δράσης ή έχουν μια ιεραρχική αντίληψη για την αντικαπιταλιστική πάλη.

Το φεμινιστικό και το LGBTQ κίνημα έχουν καταφέρει να διευρύνουν την απεύθυνσή τους, να αναβαθμίσουν τους τρόπους οργάνωσης της πάλης τους, να ορθώσουν ένα ριζοσπαστικό λόγο και να συσπειρώσουν τμήματα των καταπιεσμένων έξω από καλούπια και την πεπατημένη της αριστεράς.

Παρακάτω αναδημοσιεύουμε το κείμενο που συντάχθηκε από την Ανοιχτή Συνέλευση για τη Γυναικοκτονία στη Ρόδο έπειτα από κάλεσμα της Καμίας Ανοχής. Ηρώ Κ.

Η Πατριαρχία Γυναικοκτονεί

Για κάθε Ελένη είμαστε σε Πόλεμο

[Αναδημοσίευση από το Καμιά Ανοχή]

Στις 28 Νοεμβρίου η Ελένη βρέθηκε δολοφονημένη στη Ρόδο. Την Ελένη κακοποίησαν, βασάνισαν και δολοφόνησαν οι Μανώλης Κούκουρας και Αλέξανδρος Λουτσαί, επειδή δεν συναίνεσε να κάνει σεξ μαζί τους. Τη δολοφόνησαν επειδή αντιστάθηκε. Για εμάς ήταν σαφές από την πρώτη στιγμή ότι βρισκόμασταν μπροστά σε μία ακόμη γυναικοκτονία, πως η Ελένη δηλαδή είχε δολοφονηθεί επειδή ήταν γυναίκα. Η Ελένη δεν ήταν, αλλιώς, η πρώτη. Στην περίπτωση της, όπως και σε χιλιάδες άλλες περιπτώσεις γυναικοκτονιών στον κόσμο, είναι οι άντρες εκείνοι που διεκδικούν την κυριαρχία στο σώμα και στην ίδια τη ζωή των γυναικών και των θηλυκοτήτων. Σε τέτοιο βαθμό που να μιλάμε πια για παγκόσμια μάστιγα, αφού η νούμερο ένα αιτία θανάτου των γυναικών για το 2017 ήταν η βία που υπέστησαν από το οικογενειακό/συντροφικό τους περιβάλλον.

Για άλλη μια φορά πάνω σε μια γυναικοκτονία, συναντήθηκαν ο κοινωνικός κανιβαλισμός και ο μιντιακός βόθρος, που έσπευσαν να βάλουν στο μικροσκόπιο τη ζωή της Ελένης, τις κοινωνικές της σχέσεις, το πόσο καλή φοιτήτρια και ήρεμη ήταν ή δεν ήταν. Για άλλη μια φορά οι γυναικοκτόνοι διαχωρίστηκαν σε ντόπιους και μετανάστες, σε Έλληνα και Αλβανό, σε «καλό παιδί από πλούσια οικογένεια» που παρασύρθηκε από τον «βίαιο μετανάστη». Εμείς, όμως κοιτάζοντας τους, βλέπουμε δύο άντρες καθημερινούς, βλέπουμε δύο άντρες και όχι έναν Έλληνα και έναν Αλβανό, γιατί οι βιαστές και οι γυναικοκτόνοι δεν έχουν φυλή, έθνος και τάξη.

Κι όσα ακολούθησαν, τα μισογυνικά και ρατσιστικά σχόλια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι εκπομπές που πούλησαν και βεβήλωσαν το νεκρό της σώμα, η αγία ελληνική οικογένεια που για άλλη μια φορά σοκαρίστηκε, τίποτα από αυτά δεν είναι καινούριο, τίποτα από αυτά δε μας είναι ξένο. Την ίδια ρητορική, το ίδιο μίσος ξέρασαν και στην περίπτωση της ομοφοβικής, τρανσφοβικής δολοφονίας του Ζακ Κωστόπουλου αλληλ και κάθε φορά που το δολοφονημένο σώμα δεν χώραγε μέσα στην πατριαρχική, σεξιστική, ρατσιστική, εθνικά υπερήφανη κοινωνία.

Γιατί δεν έχουν όλες οι ζωές την ίδια αξία.

Κι έτσι από μικρές μάθαμε να παρατηρούμε την πατριαρχική βία θεωρώντας την κανονική, ότι ο άντρας, ο πατέρας, ο σύζυγος, ο σύντροφος, ο γείτονας, το αφεντικό μπορεί να χτυπάει μια γυναίκα, να την σκοτώνει

επειδή θεωρεί ότι το σώμα της του ανήκει, να την κλειδώνει στο σπίτι γιατί έτσι θέλει, γιατί είναι τσουλή, γιατί δεν συμμορφώνεται. Να την βιάζει γιατί τα «ήθελε ο κώλος της», γιατί η εξουσία του μπορεί να επιβληθεί, τοξικά και αρρενωπά πάνω στα σώματά μας. Να ξέρει ότι δεν θα κριθεί ένοχος στα μάτια της κοινωνίας, της αστυνομίας, των δικαστών, του πατριαρχικού κράτους, που χρόνια τώρα αδρανούν. Κι έτσι καταλήγουμε να φταίει πάντα το θύμα, αφού προκάλεσε, δεν αντιστάθηκε, «δεν είχε μυαλό στο κεφάλι της», κυκλοφορούσε μόνη της τα βράδια ή είχε σεξουαλική ζωή. Κι έτσι εκπαιδευτήκαμε να αισθανόμαστε ένοχες, ότι φταίμε που τους νευριάσαμε, προκαλέσαμε, δεν σωπάσαμε όταν μας κατηγορούσαν, φταίμε που αμυνθήκαμε απέναντι στη βία που μας ασκήθηκε.

Γιατί ο βιασμός είναι το κατεξοχήν έγκλημα που αξιολογείται και ενοχοποιείται το θύμα, βγαίνουν ήλα οι δρόστες, κανονικοποιείται η έμφυλη βία και ορίζονται ο φόβος και η ντροπή ως ρυθμιστές της τσαλαπατημένης επιθυμίας και του τραυματισμένου σώματος. Χιλιάδες γυναίκες και θηλυκοτήτες βιάζονται, κακοποιούνται και εξοντώνονται καθημερινά πίσω από τις «καθαγιασμένες» πόρτες του οικογενειακού θεσμού, στους χώρους δουλειάς, σε σκοτεινούς δρόμους, στους προσφυγικούς καταυλισμούς της αθλιότητας τύπου «Μόρια», στα κρατητήρια και στις φυλακές από τους σύγχρονους «ανθρωποφύλακες». Και όσες γυναίκες αμύνονται απέναντι στην έμφυλη βία διώκονται, διαπομπεύονται και τιμωρούνται για την αντίσταση τους, καθώς οδηγούνται στη φυλακή. Γιατί το κράτος δεν αναγνωρίζει το δικαίωμα μας να υπερασπιστούμε τις ζωές μας, τις επιθυμίες μας και τα σώματά μας. Η εξουσία μας θέλει να γινόμαστε σκισμένα ρούχα, κηλίδες αίματος που σκουπίστηκαν γρήγορα, φέρετρα που όλη η γειτονιά ήξερε ότι μας περίμεναν αλληλ κανείς δε νοιάστηκε, τυποποιημένες καταγραφές στα αστυνομικά συμβάντα και γαργαλιστικά ψέματα που ενεργοποιούν τα πιο ταπεινά αντανάκλαστα στα τηλεοπτικά σκουπίδια που σεβρίει με το κιλό η κάθε Τατιάνα.

Γιατί δεν έχουν όλες οι ζωές την ίδια αξία.

Κι έτσι δύο μήνες πριν βρέθηκαν δολοφονημένες τρεις γυναίκες προσφύγισσες στα σύνορα στον Έβρο, μάνα και δύο κόρες, και κανείς ποτέ δεν έμαθε τα ονόματά τους, τι έγινε, ποιος τις δολοφόνησε, καμία έρευνα δεν διατάχθηκε κι ας είχε βρεθεί το στρατιωτικό μαχαίρι που τις έσφαξε ακριβώς δίπλα στα κορμιά τους. Κι έτσι την προηγούμενη εβδομάδα σε ένα χωριό στην Κέρκυρα ένας φασίστας χρυσαυγίτης έστησε καρτέρι και εκτέλεσε εν ψυχρώ τον Αλβανό εργάτη Petrit Zilfe αλληλ κανένα κοινοβούλιο δεν τήρησε ενός λεπτού σιγή γιατί ο θάνατος του δεν θεωρήθηκε άγιος να πενηθεί, τον Ιούνιο ένας «νοικοκυραίος» δολοφόνησε τη 13χρονη Ρομά Γιαννούλα Καραχάλιου και μια μισητή αγέλη ανθρωποειδών τον χειροκροτούσε όταν απολογούνταν, το Φλεβάρη ένας μπάτσος σκότωσε με το υπηρεσιακό του όπλο την κόρη του, τη γυναίκα του και

την πεθερά του στους Αγίους Αναργύρους. Και ξέρουμε πολύ καλά ότι πολλοί ακόμα μπάτσοι έχουν στρέψει τα υπηρεσιακά όπλα τους στις γυναίκες και στις κόρες τους, σε τοξικοεξαρτημένους και πρόσφυγες, σε τρανς άτομα, όπως ακριβώς το έστρεψε ο Επαμεινώνδας Κορκωνέας πριν 10 χρόνια στην καρδιά του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Ήταν η Ελένα από την Κύπρο που αυτοκτόνησε ύστερα από τους βιασμούς που υπέστησε για χρόνια από τον θετό πατέρα της, ιερέα, αφού τον είδε να αποφυλακίζεται, ο Βαγγέλης Γιακουμάκης που εξοντώθηκε από «λεβέντες», λεβέντες που αφέθηκαν κι αυτοί ελεύθεροι, ο Παύλος Φύσσας και ο Σαχζατ Λουκμαν που έπεσαν από τα χέρια της φασιστικής βίας, κι οι δίκη ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί. Και πόση μάτσο κουλίτσα έχει κατακλύσει τους δρόμους μέσα στις ελληνικές σημαίες του εθνικιστικού και милитарιστικού κύματος, ποια είναι η αξία της ζωής μας μέσα στην εθνοπατριαρχία;

Και ποιος φταίει τελικά;

Όχι δεν είναι μεμονωμένο περιστατικό. Δεν είναι η κακιά στιγμή. Δεν «θόλωσε», άσκησε αυτό για το οποίο εκπαιδεύτηκε, τη βία, όπως συμβαίνει καθημερινά στα διαλείμματα και στις τουαλέτες των σχολείων, όπως συνέβη στην Αμάρυνθο. Δεν είναι καλό παιδί που παραστράτισε, ούτε ψυχικά ασθενής που δεν ήξερε τι έκανε. Είναι η πατριαρχία, ο καπιταλισμός, ο φασισμός που καταπιέζουν τις ζωές μας και εφαρμόζουν το δόγμα της θανατοπολιτικής πάνω μας. Από την Ιρλανδία ως την Αργεντινή, από τη Βραζιλία ως την Ισπανία, από τη Σαουδική Αραβία ως την Κύπρο, από τις Ηνωμένες Πολιτείες ως τη Ρόδο και τη Λευκίμμη το σύστημα αναδιπλώνεται στο πιο βάρβαρο πρόσωπο του και βγάζει νύχια απέναντι στα κινήματα αντίστασης και ανατροπής.

Είμαστε σε πόλεμο.

Ξέρουμε πως στη θέση της Ελένης, της Έλενας, της Γιούλας, του Ζακ, του Πετρίτ και τόσων άλλων, θα μπορούσε να είναι οποιαδήποτε από μας, και αν δεν παλέψουμε θα υπάρξουν κι άλλες.

Παλεύουμε για φεμινιστικές συλλογικότητες σε κάθε γειτονιά, για γυναίκες, θηλυκότητες, ροακκια+, μετάναστ(ρι)ες/προσφύγισσες, τοξικοεξαρτημένες, ανάπηρες, εργαζόμενες, άνεργες και φτωχές που θα αντλούμε δύναμη η μία από την άλλη και μαζί θα διεκδικούμε όσα μας ανήκουν. Παλεύουμε για τις κακοποιημένες γυναίκες, για τα κακοποιημένα, διπλά καταπιεσμένα, ροακκια+ άτομα. Παλεύουμε για τα δολοφονημένα αδέρφια μας, για τις δολοφονημένες αδερφές μας. Παλεύουμε για όλα τα σώματα χωρίς σημασία μέχρι να τσακίσουμε την πατριαρχία και τον καπιταλισμό αλληλ και κάθε εξουσιαστική δομή που γεννά καταπίεση και εκμετάλλευση.

Είμαστε σε πόλεμο και θα νικήσουμε.

Ανοιχτή Συνέλευση για τη Γυναικοκτονία στη Ρόδο
Το παρόν κείμενο βρίσκεται και στο site μας okde4.org

Από την αριστερή πανσπερμία στο δήθεν κόμμα

Ένας απολογισμός χρειάζεται, ακόμα και σκληρός, αν η “ανασύνθεση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς” θέλει να ξεπεράσει τα εμπόδια, που μπορεί και η ίδια να βάζει. Ο σ.Γ.Φελέκης καταγράφει ορισμένα από αυτά τα αρνητικά στοιχεία της 10-χρονης εμπειρίας της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. [ΤΠΤ]

Δεν είναι μάλλον τυχαίο το γεγονός ότι η ελληνική αριστερά καταλαμβάνεται συνήθως από άκρατη ενωτική διάθεση ενόψει εκλογικών αναμετρήσεων. Αντί το κίνητρο να είναι τα βαριά καθήκοντα για την αντιμετώπιση της νεοφιλελεύθερης επίθεσης όπως και του κατακερματισμού της αριστεράς, η επιδίωξη –όπως αποδείχτηκε από όλη την πορεία μέχρι σήμερα– ήταν να κουκουλωθούν όλες οι μεταξύ μας γνωστές σοβαρές προγραμματικές και τακτικές διαφορές με το επιχείρημα και την απαίτηση να λειτουργήσουμε σαν ενιαίο κόμμα με εσωτερική πειθαρχία και εκλογή οργάνων με ενιαίο ψηφοδέλτιο και πλειοψηφικό σύστημα. Η εμπειρία σχεδόν δύο αιώνων εργατικού κινήματος και αριστερών αγώνων όπως και οι σοβαρές προθέσεις παραμένουν βουλωμένο γράμμα.

Με τη γνωστή μέθοδο της κομποραπτικής φτιάχνεται ένα κείμενο με γενικολογίες –να βγούμε από την Ε.Ε., να βγούμε από το ευρώ, να κρατικοποιηθούν οι τράπεζες με εργατικό έλεγχο, να καταργηθεί το χρέος– τα οποία υποτίθεται ότι καλύπτουν όλους/ες και, αν υπάρχουν αντιρρήσεις ή διαφωνίες, η πλειοψηφία αποφασίζει απαιτώντας πειθαρχία στις αποφάσεις. Το γιατί, πού, πότε, από ποιούς/ές, και πώς, μπορεί ο καθένας/καθεμία -αν τυχόν τον/την απασχολεί- να νομίσει, ό,τι θέλει.

Ο αποδεδειγμένος στόχος εσωτερικά παρέμεινε το ποιός/α θα στρατολογήσει ποιόν/α από τους πολυάριθμους ανένταχτους/ες, που βάσει των υποσχέσεων για κάτι καινούργιο συγκινούνται και προσχωρούν

στο εγχείρημα μέχρι να διαπιστώσουν ότι πρόκειται για άλλη μια απ’τα παλαιά. Οι κοινές τοπικές οργανώσεις, η κοινή συζήτηση και δράση, έμειναν στο χαρτί της απόφασης, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις όπου υπήρχαν αρκετοί ανένταχτοι/ες ικανοί/ες να αναλάβουν πρωτοβουλίες.

“ Η μακροχρόνια εμπειρία του εργατικού κινήματος διδάσκει ότι για οποιαδήποτε ενοποιητική διαδικασία είναι απαραίτητο ένα συγκεκριμένο κοινό πολιτικό έδαφος που να αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο στόχο. ”

Το κοινό έντυπο, που αποφασίστηκε ομόφωνα από όλες τις πανελλαδικές συνδιασκέψεις και τα ενδιαμέσα Πανελλαδικά Συντονιστικά Όργανα, και που θα ήταν ο τρόπος οργάνωσης της κοινής μας δράσης και της κοινής συζήτησης για την προγραμματική, στρατηγική και τακτική ομογενοποίηση, και που ήταν απαραίτητο για ουσιαστική ενοποίηση και ως κοινό μας όργανο απεύθυνσης στην κοινωνία, πάντα αναβληόταν και ουδέποτε εκδόθηκε. Όπως και μια σειρά άλλα πράγματα που θα σηματοδοτούσαν για την ΑΝΤΑΡΣΥΑ μια ταυτότητα. Οι συνιστώσες της ΑΝΤΑΡΣΥΑ συνέχισαν να λειτουργούν κατά μόνας, όπως και στο παρελθόν και οι ανένταχτοι/ες αναγκαστικά αδρανοποιήθηκαν, εκτός από ελάχιστους/ες που ένωσαν πιο κοντά στη μία ή την άλλη οργάνωση και εντάχθηκαν ή παραμένουν σαν ανένταχτοι δορυφόροι. Στην καλύτερη περίπτωση, όλην αυτόν τον κόσμο τον θυμούνται για καμία ψήφο ενόψει

συνδιασκέψεων για την εκλογή περισσότερων κομματικών αντιπροσώπων ή ενόψει γενικών εκλογών, που δυστυχώς φέτος έχουμε πολλές και θα τους/τις ζαλίσουμε.

Η εσωτερική συζήτηση και η έντονη διαμάχη, τα πρώτα έξι χρόνια, περιορίστηκε σε όλες τις συνδιασκέψεις και τα Π.Σ.Ο. στον εκλογικό στόχο του “πώς θα υλοποιηθεί η συμπόρευση με το Σχέδιο Β του συντρόφου Αλέκου Αλαβάνου μετά την απομάκρυσή του από το ΣΥΡΙΖΑ”. Το πρόβλημα κόλλησε στο γεγονός ότι η πιο μεγάλη συνιστώσα μας, λόγω των εσωτερικών της συσχετισμών, στο ένα ΠΣΟ ήταν υπέρ και στο επόμενο κατά, μέχρι το ‘14 όπου η ΑΡΑΝ και η ΑΡΑΣ, που ήταν σταθερά υπέρ, κουράστηκαν να περιμένουν και αποχώρησαν προσχωρώντας στο Σχέδιο Β και, μετά τον Ιούλη το ‘15, στη Λαϊκή Ενότητα που είχε πιο σίγουρη την εκλογική επιτυχία. Αυτό η ΑΝΤΑΡΣΥΑ το γλίτωσε εύκολα μιας και η Λαϊκή Ενότητα μας έκλεισε την πόρτα χωρίς δεύτερη κουβέντα.

Η μακροχρόνια εμπειρία του εργατικού κινήματος διδάσκει ότι για οποιαδήποτε ενοποιητική διαδικασία είναι απαραίτητο ένα συγκεκριμένο κοινό πολιτικό έδαφος που να αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο στόχο. Αυτό μπορεί να κυμαίνεται από μια εκλογική συνεργασία που η κάθε συνιστώσα λέει τα δικά της και απλά κατεβάζουν ένα κοινό ψηφοδέλτιο αλληλοστήριξης, ένα εκλογικό μέτωπο στη βάση μιας εκλογικής πλειοψηφίας κοινά αποδεκτής και συμφωνημένης, ένα μέτωπο κοινής δράσης για ένα ή περισσότερα θέματα που συμφωνούν όσοι/ες συμφωνούν, μέχρι και την ενοποίηση διαφορετικών οργανώσεων και κομμάτων αφού διαπιστώσουν, είτε μέσα από την ανεξάρτητη πορεία τους, είτε μέσα από μια διαδικασία κοινής δράσης και κοινής συζήτησης, ότι έχουν αποκτήσει κοινό έδαφος για την στρατηγική, την τακτική, και τα κριτήρια για την εκτίμηση μιας κατάστασης και

συνεπώς θεωρούν ότι αυτά τους επιτρέπουν να συγχωνευτούν σε ένα πιο ισχυρό επαναστατικό κόμμα, ή τουλάχιστον σε ένα κεντριστικό πολιτικό μόρφωμα, που μέσα από τη διαδικασία της κοινής δράσης και της συντροφικής συζήτησης μπορεί να εξελιχθεί σε επαναστατικό κόμμα – αρκεί να το θέλει και να το επιδιώκει.

Γιατί, αν είναι, όπως στην περίπτωση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, οι σύντροφοι να θεωρούν ότι τα κόμματα και τα προγράμματά τους τα έχουν τελειωμένα και βλέπουν την ίδια την ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως ‘χώρο μαζικής παρέμβασης’ και ωφέλιμη για τα εκλογικά κατεβάσματα, αυτό με τίποτα δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που στην εποχή μας είναι απειληστικά επείγον και αναγκαίο, μιας και ήδη βρισκόμαστε σε κατάσταση προχωρημένης βαρβαρότητας.

Η μοναδική συγκολλητική ουσία που είχε και έχει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ για τις περισσότερες από τις συνιστώσες της ήταν και παραμένουν (τραυματισμένες) οι συσπειρώσεις και παρεμβάσεις στους εργασιακούς και φοιτητικούς χώρους, που χρονολογούνται από τα τέλη της δεκαετίας του ‘70 και της εποχής του ‘ηθικών ακμαίων’ –όπως επίσης και κάποιες δημοτικές κινήσεις που μάλλον στηρίζονται σε κάποιους/ες σοβαρούς συντρόφους/ισσες και μακροήμερους.

Ποτέ, βέβαια, δεν είναι αργά –αλλά η βούληση και η καλή πρόθεση για κάτι καλύτερο είναι αναγκαία υπόθεση.

Γιάννης Φελέκης

3/2/2019

Το παρόν κείμενο βρίσκεται στο site μας (<http://okde4.org>) στη διεύθυνση: <https://wp.me/p6Uul6-jn>

κοινωνικής αντιπολίτευσης τείνει να επικρατήσει η ιστορική συνέχεια της “πάνω πηλατείας” του 2011. Υπερδεξιοί και εκκλησιαστικοί κύκλοι κατεβάζουν πούλημαν απ’ όλη την Ελλάδα στο κέντρο της Αθήνας. Οι φασίστες της Χρυσής Αυγής οργανώνουν μαθητικές καταλήψεις. Οι συγκρίσεις με τις μακεδονομαχικές κινητοποιήσεις του 1992 είναι παρελκυστικές καθότι συγκρίνονται ανόμοιοι τύποι κινητοποίησης. Οι μαύρες αυτές δυνάμεις κινητοποιούν “τμήμα του λαού” εντός, εκτός και ανεξάρτητα από τους παραδοσιακούς κομματικούς μηχανισμούς. Ο αντίκτυπος, η συζήτηση που προκαλούν είναι μεγαλύτερα από την επίδραση των κύριων αγωνιστικών κινητοποιήσεων της τελευταίας περιόδου, π.χ. στην εκπαίδευση. Η κοινωνική πόληωση που καταγράφηκε ήταν αυτή ανάμεσα σε μια “λαϊκή δεξιά” και ένα αστικό “μέτωπο λογικής” γύρω από το Μακεδονικό. Ο χώρος για μια ισχυρή άκρα δεξιά στην ελληνική κοινωνία υπάρχει. Λείπει η χαρισματική ηγεσία που θα τον ενώσει και θα τον εκφράσει, ο Έλληνας Τραμπ. Η ιδιότυπη ομηρεία της Χρυσής Αυγής, μετά τη δολιοφονία Φύσσα και τη δίκη της ηγεσίας της, έχει παγώσει τις εξελίξεις. Η εκλογή ενός ακόμη ακροδεξιού πολιτικού σχηματισμού με σημαία τις μακεδονομαχικές κινητοποιήσεις θα μεταβάλλει τους συσχετισμούς στο ελληνικό πολιτικό σύστημα και θα το παρασύρει στα δεξιά. Κι αυτό θα συμβεί ανεξάρτητα από το γεγονός ότι μια ακροδεξιά σφήνα θα εξυψηρετούσε το βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και ανεξάρτητα από την τελική ικανότητα ενός νέου ακροδεξιού μορφώματος να καλύψει άμεσα το υπαρκτό πολιτικό κενό στα δεξιά του συστήματος.

4. Τα κομμάτια της αριστεράς, στα αριστερά του ΣΥΡΙΖΑ, βρίσκονται αντιμέτωπα με τη δική τους αδυναμία να προσφέρουν μια εναλλακτική πρόταση στο ΣΥΡΙΖΑ πέρα από το διαρκή εξορκισμό του. Οι κινητοποιήσεις του ΚΚΕ και ΠΑΜΕ είναι καθαρά εθιμοτυπικές. Το μαζικότερο κόμμα της αριστεράς δεν έχει συνδεθεί με κάποια “απειλή” στην κυβέρνηση, με μια κινητοποίηση που να έχει ασκήσει πραγματική πίεση. Η στάση του στο μακεδονικό υπήρξε τελείως αποθρογοτική και ευθυγραμμισμένη με τις κυρίαρχες αντιλήψεις. Η ΛΑΕ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έχουν προσπαθήσει σε λίγα μεμονωμένα κινήματα να δημιουργήσουν πραγματική πίεση. Η πρώτη στο κίνημα κατά των πλειστηριασμών, η δεύτερη εμμέσως στις κινητοποιήσεις των εκπαιδευτικών. Οι “φιλολαϊκές” όμως προεκλογικές εξαγγελίες της κυβέρνησης δεν είναι σίγουρο ότι θα αποτελέσουν ανάχωμα στη δεξιά όσο ανάχωμα στις δυνάμεις που βρίσκονται στα αριστερά της. Η αύξηση του κατώτατου μισθού από το 2019, τα σχέδια για παράταση της προστασίας της πρώτης κατοικίας, η επάνοδος των συλλογικών συμβάσεων ενδεχομένως δεν θα δώσουν χώρο ποτέ καθώς είναι αρκετά πιθανό η επόμενη κυβέρνηση να σχηματιστεί από τη Νέα Δημοκρατία. Ωστόσο αν είχαν εφαρμοστεί στην αρχή της κυβερνητικής θητείας του ΣΥΡΙΖΑ δεν θα είχαν θεωρηθεί “στάχτη στα μάτια” των εργαζομένων αλλά “ριζοσπαστικά αντιμνημονιακά μέτρα”. Οι νυν Συριζαίοι μπορεί να αφαιρέσουν το χαλί κάτω από τα πόδια των πάλη ποτέ. Τα επικοινωνιακά παιχνίδια της Κωνσταντοπούλου στα μακεδονομαχικά συλλαλητήρια και οι ήξεις-αφίξεις της ΛΑΕ γύρω από το θέμα αυτό δεν πρόκειται να αποσπάσουν ψηφοφόρους που φεύγουν προς τα δεξιά, δεν μπορούν να “ακουμπήσουν” πάνω στη δεξιά κοινωνική διαμαρτυρία. Ο σχεδιασμός του ΣΥΡΙΖΑ μπορεί να μην εξασφαλίσει την επανεκλογή του στη βάση του μπλοκ κοινωνικών δυνάμεων που τον έφερε στην εξουσία αλλά μπορεί να αποδυναμώσει για άλλη μια φορά τις κριτικές φωνές από τα αριστερά. Το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η αριστερά που εμμένει στη σύμφυση του “εθνικού ακροατηρίου” με το “ταξικό ακροατήριο” είναι ότι το πρώτο πια κερδίζεται καθαρά από τη δεξιά ενώ το δεύτερο δεν μπορεί να αποσπασθεί με επιτυχία από το ΣΥΡΙΖΑ.

5. Η αριστερά δεν πρέπει να αναζητήσει ένα νέο αφήγημα όπως λέγεται, ένα πειστικό παραμύθι για τις μάζες, μετά τη χρεοκοπία του αριστερού αντιμνημονιακού αφηγήματος. Ζητούμενο είναι μια νέα πρακτική ώστε να μην υπάρξει επάνοδος σε καμία πολιτική καλονοκότητα, με άνοδο της αγωνιστικής αυτενέργειας των εργαζομένων και όχι άνοδο του εθνολαϊκισμού σε μια ελληνική εκδοχή του. Ο αγώνας για την ανάκτηση / επαναπροσδιορισμό δικαιωμάτων πρέπει να ξεπεράσει τα όρια των image makers και των δημοσκόπων που ορίζουν την πολιτική των κοινοβουλευτικών κομμάτων. Η ανελέητη μάχη κατά του εθνικισμού, του ρατσισμού και του σεξισμού να μην μπαίνει στην άκρη για να χαϊδεύονται τα εθνικά ακροατήρια των συντηρητικών διαδηλωτών των μακεδονομαχικών συλλαλητηρίων για παράδειγμα. Το κοινωνικό ζήτημα θα παραμείνει κυρίαρχο. Να μη θαφτεί από την “διαχείριση της φτώχειας” και τη “διόρθωση ακροτήτων” που εκφράζει ο ΣΥΡΙΖΑ, να μην εκτραπεί σε σκιαμαχίες με γειτονικούς λαούς και την καλλιέργεια του εθνικού μίσους, να μη γίνει πάτημα για το δηλητήριο της άκρας δεξιάς και του εθνολαϊκισμού. Ο ρόλος μιας διεθνιστικής αντικαπιταλιστικής αριστεράς θα μπορούσε να είναι κρίσιμος.